

R E P U B L I C A M O L D O V A

N O R M A T I V Î N C O N S T R U C Ț I I

C.01.06

CLĂDIRI ȘI FUNCȚIONALITATEA LOR

NCM C.01.06:2025

Clădiri civile

Cerințe generale de securitate pentru obiectivele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități

EDIȚIE OFICIALĂ

MINISTERUL INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE

CHIȘINĂU 2025

NORMATIV ÎN CONSTRUCȚII**NCM C.01.06:2025**CSM 01.120

Cerințe generale de securitate pentru obiectivele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități

Descriptori: grupuri cu mobilitate redusă, proiect universal (design), persoane cu dizabilități clădiri și construcție accesibile, adaptare, indicații tactile informaționale

Preambul

- 1 ELABORAT de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale prin IP OATUCL, grup de creație: conducător, ing. Petru Eremeev, ing. Octavian Tufar, ing. Alexandr Șevcenco
- 2 ACCEPTAT de către Comitetul tehnic pentru normare tehnică și standardizare în construcții CT-C C "Clădiri și funcționalitatea lor", procesul-verbal nr. din 202____.
- 3 APROBAT ȘI PUS ÎN APLICARE prin ordinul Ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. din 202____ (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, publicat: nr. - , art.), cu aplicare din _____.202____.
- 4 ÎNLOCUIEȘTE NCM C.01.06-2014 (MCH 23-01-2014) "Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități".

Cuprins

Introducere	IV
1 Domeniu de aplicare	1
2 Referințe normative	1
3 Termeni și definiții	2
4 Prevederi generale	7
5 Cerințe către sectoarele de teren	8
6 Cerințe către încăperi și elemente ale acestora	12
7 Cerințe speciale la locurile de cazare a persoanelor cu dizabilități	23
8 Cerințe speciale pentru locurile de deservire a PML în clădirile publice	25
9 Cerințe speciale către locurile de muncă	34
Anexa A (normativă)	36
Bibliografie	37
Traducere autentică a documentului normativ	38

Introducere

Prezentul normativ în construcții prezintă actualizarea documentului normativ în construcții NCM C.01.06-2014 „Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități” și traducerea autentică a textului acestuia.

Prezentul normativ este parte integrantă a unui grup de documente normative ce reglementează principiile generale de proiectare a obiectivelor de construcții civile.

Odată cu ratificarea în 2010 Aceste norme sînt elaborate cu scopul îmbunătățirii siguranței persoanelor cu dizabilități în clădiri și structuri și cu scopul păstrării valorilor materiale

Documentul normativ NCM C.01.06-2025 este actualizat cu scopul de a îmbunătăți siguranța oamenilor în clădiri și construcții, pentru a păstra valorile materiale, precum și pentru a asigura armonizarea cu cerințele documentelor de reglementare internaționale.

Prin aprobarea Legii nr. 166 din 09.iulie 2010 La elaborarea prezentului Normativ în construcții sa ținut cont de prevederile și principiile creării posibilităților egale formulate în „Programul de acțiuni referitor la persoane cu dizabilități” acceptat de Organizația Națiunilor Unite prin rezoluția nr. 61/106* din 13 decembrie 2006;

Prin [1] pentru aprobarea Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități [2] (2010-2013), ce formulează prioritățile în domeniul armonizării sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități.

Prezentul normativ stabilește un set minim de criterii pentru definirea accesibilității clădirilor și spațiului urban pentru persoanele cu dizabilități, cu respectarea legislației aplicabilă domeniului

Documentul normativ în construcții NCM C.01.06-2025 „Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități” stabilește condițiile de calitate ale mediului construit în vederea asigurării accesului neîngrădit și utilizării acestuia de către persoanele cu dizabilități, precum și de către persoane aflate temporar sau ocazional în situații de dizabilitate,.

Documentul normativ în construcții NCM C.01.06-2025 reprezintă o reactualizare a normativului în construcții existent NCM C.01.06-14, referindu-se la precizarea unor parametri normativi, unor termeni și definițiilor acestora. Se extind trimiterile la standarde, ce se referă la aparate, utilaje, alte materiale, mecanisme, dispozitive.

N O R M A T I V Î N C O N S T R U C Ț I I

Cerințe generale de securitate pentru obiectivele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități

Общие требования по безопасности для строительных объектов при использовании и их доступности для маломобильных групп населения

General requirements for buildings and facilities for security against accidents in their use and availability for limited mobility people

Data punerii în aplicare: 201< > - <luna> - <ziua>

1 Domeniu de aplicare

1.1 Prezentul normativ în construcții se referă la elaborarea soluțiilor de proiect pentru clădiri sociale, locuibile și de producție, care trebuie să asigure condiții egale de viață pentru persoane cu dizabilități și alte categorii de Persoane cu Mobilitate Limitată (în continuare PML), bazate pe principiul "design universal".

1.2 Prezentul normativ se referă la proiectarea clădirilor sociale cu acces deschis pentru populație, inclusiv și pentru persoane cu dizabilități și PML.

1.3 Cerințele prezentului normativ nu se referă la proiectarea caselor de locuit private cu un singur apartament

1.4 Cerințele prezentului normativ trebuie respectate la proiectarea clădirilor și instalațiilor noi, reconstruibile, care necesită reparație capitală, la fel și cele care se adaptează. Cerințele se referă la elementele funcționale și planimetrice, ale clădirilor și instalațiilor, la sectoarele adiacente acestora, la încăperi aparte accesibile pentru PML (noduri de intrare, căi de comunicație, căi de evacuare, încăperi (zone) locuibile, de deservire și locuri de muncă, precum și utilarea edilitară și informațională ale acestora.

1.5 În cazul imposibilității respectării depline a cerințelor prezentului normativ la reconstrucția, reparația capitală sau adaptarea clădirilor și instalațiilor existente pentru cerințele PML, trebuie de realizat proiectarea în limitele unei "acomodări rezonabile" în procesul de coordonarea a temei de proiect cu organele teritoriale de protecție socială a populației de nivel corespunzător, precum și cu opinia asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități.

2 Referințe normative

Următoarele documente de referință sunt indispensabile pentru aplicarea acestui document. Pentru referințele datate se aplică numai ediția citată. Pentru referințele nedatate se aplică ultima ediție a documentului la care se face referire (inclusiv orice amendament).

NCM B.01.05:2016	Urbanism. Sistemizarea și amenajarea localităților urbane și rurale
NCM C.01.08:2016	Blocuri locative
NCM C.01.12:2017	Clădiri și construcții sociale.
NCM C.02.02:2016	Clădiri și construcții industriale
NCM C.04.02:2017	Iluminatul natural și artificial
NCM E.03.02:2014	Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor
ПУЭ – 7	Правила устройства электроустановок

3 Termeni și definiții

Pentru a interpreta corect prezentul document normativ se aplică termenii care urmează:

3.1

accesibilitate

proprietate a locurilor de deservire, care au parametri ce asigură posibilitatea de a utiliza obiectul de destinație (a-l atinge pe acesta).

3.2

adaptare

adaptarea la noile condiții, aici: Adaptarea mediului de trai, a clădirilor și construcțiilor ținând cont de necesitățile categoriilor PML.

3.3

adaptare rezonabilă

modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure sau să-și exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

A se vedea [1] articol 2.

3.4

amenajarea terenului (teritoriului)

complex de măsuri ce asigură accesibilitatea PML care include: crearea landşaftului artificial (înverzire), pavaj pentru piste de pietoni și carosabil, instalarea iluminării exterioare, crearea zonelor de recreere.

3.5

bandă de circulație

parte a căii pietonale, destinată pentru circulația într-un singur rînd într-un singur sens.

3.6

buzunar

nișă, spațiu adiacent hotarului încăperii sau căii de comunicație în afara limitelor acestora.

3.7

cabină de toaletă accesibilă

cabină individuală, amplasată în grupul de toalete publice (pentru bărbați sau femei) echipată doar cu scaunul closetului, accesibilă după gabarite pentru persoane cu dizabilități pe cărucior, iar după utilaj-pentru toate categoriile de persoane cu dizabilități.

3.8

cabină universală de toaletă

cabină de toaletă amplasată autonom, destinată pentru utilizare de către persoane în scaune cu roțile, nevăzători cu însoțitor, echipată cu un scaun de WC, chiuvetă și alte accesorii. Intrarea în cabină nu trebuie să fie din alte grupuri sanitare.

3.9

cale de circulație

cale pietonală folosită de PML, inclusiv în scaune cu roțile, pentru deplasarea pe teren (piste, trotuare, planuri înclinate etc.), precum și în interiorul clădirilor și instalațiilor (comunicații orizontale și verticale).

3.10

clădiri și construcții accesibile pentru PML

clădiri și instalații, în care au fost realizate un șir de măsuri arhitecturale de sistematizare, tehnico-edilitare, ergonomice, constructive și organizatorice, ce corespund cerințelor normative de asigurare a accesibilității și siguranței acestor clădiri și instalații pentru PML.

3.11

coeficient de aderență

raport dintre reacția orizontală și sarcina pe suprafață.

Notă - Unități: kN/kN sau fracții de unitate.

3.12

design universal (proiect)

design-ul produselor, mediilor, programelor și serviciilor pentru a fi utilizate de către toți cetățenii, în cea mai mare măsură posibilă, fără a fi necesară readaptarea sau design-ul specializat. Design-ul universal" nu exclude mijloacele tehnice de asistență pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când acestea sunt necesare.

A se vedea [1] articol 2.

3.13

element

componentă arhitecturală, tehnică sau mecanică a clădirii, instalației, încăperii sau terenului.

Exemplu – loc de muncă, loc de recreere, duș, cabina telefonică, ușa, dispozitiv de dirijare etc.

3.14

element specializat

element, pentru care (ca la un obiect de normare) se impun cerințe specifice de adaptare ținând cont de o deficiență concretă sau mai multe deficiențe de sănătate ale omului.

3.15

element universal

element proiectat, ținându-se cont de posibilitatea utilizării de către toate categoriile de populație.

3.16

estradă

sector în partea din capăt a sălii de spectacole, cu nivel mai înalt decât sala, pentru derularea concertelor și show-urilor de estradă (fără grătare de scenă).

3.17

font Braille

sistem de scriere cu puncte reliefate, pentru persoane cu pierderea completă a vederii (nevăzători) și cu deficiențe de vedere.

3.18

gabarite

dimensiuni interioare („în lumină”) și exterioare (pur gabaritele construcției) ale elementelor mediului arhitectural (obiecte și spații) după limitele extreme ale acestora.

3.19

ghid media

complex de mijloace tehnice și de tipărire care utilizează principiile tipăririi multimedia, informații individuale de vorbire și identificarea codurilor speciale prin citirea acestora cu un identificator optic.

3.20

hol de lift

încăpere specială amplasată la intrarea în lift, limitată, de regulă, cu uși.

3.21

împrejmuire

structură de închidere verticală la diferența de cotă a suprafețelor pietonale, în jurul locurilor periculoase și a obstacolelor atârinate deasupra pietonilor.

3.22

Încăpere pentru deservire individuală

cabină sau cabinet, unde se efectuează autodeservirea sau deservirea PML, de către personalul instituției (întreprinderii). Gabaritele cabinei (cabinetului) trebuie să prevadă, de regulă, posibilitatea amplasării însoțitorului.

3.23

indicatori tactili la pământ și pardoseală

mijloace de informare și avertizare, reprezentate prin benzi cu relief (tactile) și cu contrast vizual, având un desen reliefat bine determinat, care permite persoanelor cu deficiențe de vedere să se orienteze în spațiu prin atingerea cu bastonul, cu picioarele sau utilizând vederea remanentă. Se disting după tipuri: de avertizare, de ghidare și suprafețe cu destinație diferită.

NOTĂ – drept parametru normat pentru indicatoarele de avertizare servește adâncimea indicatorului – distanța între marginea apropiată și îndepărtată a indicatorului, parcursă din mers, iar pentru indicatoarele de ghidare servește lățimea indicatorului, cu alte cuvinte – distanța între marginile laterale ale acestora.

3.24

instituție specializată

instituție cu destinație socială sau medicală pentru îngrijirea și deservirea permanentă a PML, inclusiv – casă-internat, ospicii, centru de infirmiere, centru de recuperare, azil pentru bătrâni etc.

3.25

intrare adaptabilă

intrare, adaptată pentru trecerea PML, inclusiv în scaune cu roțile.

3.26

loc specializat de staționare (parcare) a unităților de transport ale persoanelor cu dizabilități

loc de parcare alocat într-o stație (zonă de parcare) pentru vehicule de uz personal pentru persoane cu dizabilități în scaune rulante, cu dimensiuni de gabarit sporite pentru accesul nestingherit al persoanei cu dizabilități la vehicul, urcarea și debarcarea din acesta.

3.27

locuri de deservire

părți ai clădirilor, instalațiilor, încăperilor, zonelor, care sînt organizate și echipate pentru prestarea de servicii vizitatorilor.

NOTĂ - Include locul de muncă, locul persoanei deservite și, eventual, zona de așteptare.

3.28

material fotoluminescent

material care posedă fotoluminescență, care apare atît în timpul excitației cu lumină naturală sau artificială, cît și o perioadă de timp după terminarea excitației.

3.29

mîină curentă

parte componentă a unei scări sau rampe, care stabilește direcția și oferă sprijin la nivelul mîinii în timpul deplasării.

3.30

mijloace tactile de informație

purtători de informație transmisă persoanelor cu deficiențe de vedere și percepute prin palpare.

3.31

mijloace tehnice de informare, orientare și semnalizare

set de mijloace tehnice diverse care asigură informații vizuale, tactile, sonore și informare prin mijloace radio, la fel asigură orientare spațială și semnalizare de pericol pentru toate categoriile de persoane cu dizabilități și alte categorii de PML, indicând posibilele direcții de deplasare și locuri de prestare a serviciilor, care contribuie la asigurarea accesibilității, siguranței, conținutului informațional și confortului în general a obiectului.

3.32

mijloace tiflotehnice

mijloace care ușurează munca persoanelor cu deficiențe de vedere și asimilarea informației (magnetofoane, dictofoane, dispozitive de scris, mașina de scris cu litere Braille).

3.33

mijloace vizuale de informare

purători de informație în formă de texte, semne, simboluri, semnale de lumină, vizual distinctive, care au caracteristici de distincție sporite, adaptate la particularitățile de percepție a persoanelor cu dereglări auditive.

3.34

pantă longitudinală

pantă de suprafață, paralelă cu direcția de circulație.

3.35

pantă transversală

panta suprafeței, perpendiculare pe direcția de circulație.

3.36

persoană cu deficiențe de vedere

persoană, lipsită complet de vedere sau cu o acuitate vizuală de maxim 10% sau câmpul de vedere constituie maxim 20%.

3.37

persoană cu dizabilități

persoană cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngreuna participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane (conform LP 60 din 30.03.12)

3.38

persoane cu mobilitate limitată (PML)

persoane, ce întâlnesc dificultăți la deplasarea de sine stătător, obținerea serviciului, informației necesare sau la orientarea în spațiu. Pentru scopurile prezentului normativ în această categorie au fost incluse: persoane cu dezabilități, persoane cu afecțiuni temporare sau permanente de sănătate, persoane în vârstă, persoane cu afecțiuni de vedere și auz, femei gravide, inclusiv utilizatori de cărucioare pentru copii etc.

3.39

piatră de bordură

împrejmuirea căilor de circulație și a spațiilor cu elemente omogene de înălțime mica, combinând funcțiile de siguranță și informare

3.40

pictogramă

reprezentare simbolică a unui tip de activitate, indicarea unei acțiuni sau a destinației unei încăperi, unei instalații, unui compartiment de incendiu etc.

3.41

plan înclinat

structură, destinată pentru deplasarea de la un nivel de suprafață orizontală la altul, compusă din rampe (care au o suprafață înclinată neîntreruptă, în direcția deplasării) și podestelor orizontale (pentru manevrare și/sau repaos).

3.42

plan înclinat cu sens unic

structură destinată pentru deplasarea simultană a unei singure persoane, cu distanța dintre balustrade fiind de 0,9 - 1,0 m.

3.43

plan înclinat de bordură

înclinare a sectorului de cale pietonală, nedotată cu mîini curente, destinată pentru cuplarea pe verticală a două suprafețe cu nivel diferit pentru trecerea fără obstacole a persoanelor, care utilizează cărucioare.

3.44

plan înclinat de inventar

o structură pentru utilizare temporară sau ocazională, cum ar fi o structură montabilă-demontabilă, pliabilă, retractabilă, atașată, rulantă etc.

3.45

platformă de ridicare

dispozitiv de ridicat sarcini cu acțiune periodică, pentru ridicarea și coborârea utilizatorilor, amplasați pe dispozitivul portant, care se deplasează pe traiectorie verticală sau înclinată.

3.46

rampă de acces

construcție aplicată peste scări sau peste obstacol, compusă din două ghidaje separate, destinate pentru trecerea scaunelor cu roțile, cărucioarelor pentru copii, cărucioarelor de diferit tip și destinație.

NOTĂ – nu este plan înclinat.

3.47

ridicare

diferență de nivele (dimensiune verticală) între planurile orizontale apropiate ale căii înclinate de circulație.

3.48

scenă

spațiu a sălii de spectacole, pentru desfășurarea evenimentelor teatrale cu grătare de scenă și mecanizare teatrală a acestui spațiu.

3.49

sector de teren

sector de teren (teritoriu), unde este amplasat obiectul de construcție, reconstrucție, reparație capitală, care aparține dezvoltatorului (beneficiarului) și care are elemente legate funcțional cu obiectul în cazuri necesare.

3.50

sistem de informare prin radio și de orientare a persoanelor cu dereglări vizuale

sistem format din dispozitive individuale de abonat portabile ale utilizatorilor și echipamente de infrastructură - informatori radio care transmit diverse mesaje despre un obiect și alte informații către dispozitivul abonat, balize sonore care furnizează semnale de orientare la cererea utilizatorului, dispozitive pentru duplicarea vocală și sonoră a semnalelor semafoare pietonale cu funcții suplimentare de informații radio, precum și de la serverul acestui sistem.

3.51

sistem de mijloace de informare (mijloace informaționale)

ansamblul de purtători de informații, care asigură PML orientarea în timp și spațiu și care contribuie la securitatea și comoditatea deplasării, precum și informarea privind proprietățile mediului de activitate vitală

3.52

teritoriu de lângă clădire

teren lângă un bloc locativ cu multe apartamente, ce constă din căi pietonale spre intrări, căi de acces și terenuri pentru locatarii blocului dat – pentru copii, sportive, de recreere, pentru containere, plimbarea câinilor etc.

3.53

textofon

aparat pentru transmiterea, recepția și întreținerea unei convorbiri telefonice de către persoanele cu deficiențe de auz în regim de text. Aparatul este dotat cu claviatură și monitor pentru afișarea informației textuale, asigurarea accesibilității, securității, informativității și confortului obiectului.

3.54

translator al limbajului de gesturi (surdtranslator)

specialist care realizează translarea informației din limbaj vorbit în limbajul gesturilor și invers.

NOTĂ - limbaj de gesturi este un tip de comunicare neverbală a persoanelor surde, o combinație din gesturi, expresii faciale și articulație (forma și mișcarea gurii și buzelor).

3.55

traseu accesibil de circulație

Încăperi, puncte de deservire, care permit atingerea fără obstacole a punctului de destinație a traseului și utilizarea serviciului.

3.56

trecere

spațiul pietonal dintre elementele funcționale și (sau) structurale (echipamente).

3.57

zonă de protecție împotriva incendiului

Încăpere (sau altă parte a clădirii) zonă, în care persoanele sînt protejați împotriva factorilor de pericol ai incendiului sau în care factorii de pericol de incendiu lipsesc sau nu depășesc valori limită admisibile.

3.58

zonă de siguranță

zona, în care persoanele sunt protejate de acțiunea factorilor periculoși ai incendiului sau în care factorii periculoși ai incendiului lipsesc sau nu depășesc valorile limită admise.

3.59

zona prestări servicii (de deservire)

totalitatea locurilor de deservire în încăpere sau pe sector.

4 Prevederi generale

4.1 Cerințele prezentului normativ trebuie să fie respectate în cadrul proiectării clădirilor și instalațiilor noi, reconstrucției celor existente, la fel și celor supuse reparațiilor capitale și adaptărilor. Cerințele se referă la elementele funcționale și de sistematizare ale clădirilor și instalațiilor, la sectoarele de teren pentru acestea, inclusiv trecerile spre clădiri și instalații, la nodurile de intrare, comunicațiile interioare, căile de evacuare, încăperi locuibile și pentru prestare a serviciilor (deservire) și pentru locurile de muncă. Cerințele la fel se referă la dotarea clădirilor, instalațiilor și sectoarelor de teren cu utilaj edilitar și informațional.

În cazul imposibilității la reconstrucție, reparație capitală a clădirilor și instalațiilor de executat adaptarea deplină a obiectului pentru necesitățile PML, trebuie de executat proiectarea soluțiilor arhitectural-constructive, edilitare și măsurile organizaționale de adaptare în cadrul "adaptării rezonabile".

4.2 Soluțiile de proiect pentru adaptarea obiectelor de importanță istorică, culturală și arhitecturală, executate după cerințele prezentului normativ, trebuie să fie acordate în modul stabilit cu organele responsabile de protecția și utilizarea acestor tip de obiecte.

4.3 Soluțiile de proiect destinate PML, trebuie să asigure calitatea mediului acestora de trai cu respectarea:

- a) accesibilității de către PML pe calea cea mai scurtă a locurilor de destinație și a deplasării fără obstacole în interiorul clădirilor și pe teritoriul adiacent al clădirilor;
- b) siguranței căilor de deplasare pentru PML (inclusiv a căilor de evacuare și salvare), la fel și locurilor de trai, de deservire și de muncă;
- c) evacuării persoanelor din clădire sau în loc sigur pînă la apariția pericolului de vătămare a vieții și sănătății în rezultatul acțiunii factorilor de pericol;
- d) acordării pentru PML a informației depline, calitative și operative, care permite pentru aceștea orientarea în spațiu, permite utilizarea dispozitivelor necesare (inclusiv pentru autodeservire), recepționarea serviciilor, participarea în procesele de muncă și didactice etc.;
- e) comodității și confortului mediului de trai pentru toate categoriile de populație.

4.4 În clădiri și instalații trebuie să fie asigurate pentru PML condiții pentru utilizarea în deplină măsură a încăperilor pentru derularea fără pericol a activității necesar de site stătător sau cu ajutorul însoțitorului, precum și pentru evacuare în cazuri excepționale.

4.5 Soluțiile de proiect ale obiectelor, accesibile pentru PML, nu trebuie să limiteze condițiile de viață sau să limiteze posibilitățile altor categorii de populație, care se află în clădire (instalație).

4.6 În scopul asigurării accesibilității obiectelor cu destinație diferită cu luarea în considerare a particularităților de utilizare ale acestora de către diferite categorii de persoane cu dizabilități în temele de proiectare trebuie inclus un punct despre respectarea cerințelor indicate ale altor normative, care vor preciza și concretiza cerințele generale ale prezentului normativ și/sau care vor stabili cerințe suplimentare.

5 Cerințe către sectoarele de teren

5.1 Ieșiri și căi de deplasare

5.1.1 Dimensiunea minimală a sectorului de teren al clădirii sau instalației trebuie să includă o arie necesară pentru amplasarea intrărilor și parcarilor pentru unitățile de transport conduse de persoanele cu dizabilități și însoțitorii care transportă persoane cu dizabilități, căi pentru pietoni și locuri de odihnă, adaptate la posibilitățile persoanelor cu dizabilități și altor PML, legate funcțional de clădire sau instalație.

Intrarea pe sectorul de teren al obiectului proiectat sau adaptat trebuie dotată cu informație despre obiect, accesibilă pentru PML.

5.1.2 Pe căile de circulație ale PML nu se admite utilizarea porțițelor netransparente pe balamale suspendate cu dublă acțiune, porțițe cu foi rotative, turnichete și alte dispozitive, care creează obstacole pentru PML.

5.1.3 În documentația de proiect trebuie să fie prevăzute condiții pentru deplasarea fără obstacole, comodă și în siguranță a PML pe teren spre intrarea accesibilă în clădire cu luarea în considerare a cerințelor NCM B.01.05. Căile pietonale trebuie să aibă legătură neîntreruptă cu comunicațiile pietonale și de transport exterioare (în raport cu terenul), cu stațiile de transport de uz public.

Sistemul de mijloace de suport informațional și navigare trebuie să fie prezentă pe toate căile de deplasare accesibile pentru PML în orele de activitate ale organizației (instituției sau întreprinderii).

5.1.4 Căile pietonale de pe sector spre obiectele proiecte se admite de amplasat la același nivel cu carosabilul cu condiția respectării cerințelor urbanistice despre parametrii căilor de deplasare, precum și respectării securității circulației rutiere prin separarea acestor căi cu marcaj rutier.

5.1.5 În locurile de intersecție a căilor pietonale cu carosabilul, care au o diferență de nivel mai mare de 0.015 m, căile pietonale se dotează cu plane înclinate din ambele părți ale carosabilului sau cu denivelări artificiale pe toată lățimea carosabilului. La trecerea peste carosabil trebuie să fie instalate plane înclinate de bordură cu lățimea nu mai mică de 1.5 m, care nu trebuie să iasă pe carosabil.

5.1.6 Dacă pe sector sînt treceri subterane și supratereane acestea trebuie dotate cu plane înclinate sau cu instalații de ridicare, în cazul în care nu este posibil de executat pentru PML trecere supratereană.

5.1.7 Lățimea căii pietonale cu luarea în considerare a mișcării în contrasens a persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile trebuie să fie nu mai mică de 2.0 m. În condițiile construcțiilor existente în spațiile înghesuite se admite în limita vizibilității directe de redus lățimea căii pietonale pînă la 1.2 m. Totodată trebuie executate nu mai rar decît peste fiecare 25 m sectoare orizontale (buzunare) cu dimensiunea nu mai mică d 2.0 x 1.8 (m), pentru asigurarea posibilității manevrării persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile.

Panta de-a lungul căilor de deplasare pe care este așteptată mișcarea persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile, nu trebuie să depășească 5%, iar cea de-a curmezișul -2%.

NOTĂ – toți parametrii de lățime și înălțime ai căilor de comunicare aici și în alte puncte sînt aduse "în lumină".

5.1.8 În locurile de schimbare a cotelor de înălțime ale căilor pietonale acestea se execută line, cu panta nu mai mare de 1:20 (5%) sau se dotează cu plane înclinate.

La executarea planelor înclinate panta de-a lungul ale acestora trebuie să fie nu mai mare de 1:20 (5%), lângă clădire – nu mai mare de 1:12 (8%), iar în locuri cu condiții înghesuite – nu mai mare de 1:10 pe o lungime nu mai mare de 1.0 m.

Diferența de înălțime între partea de jos a planului înclinat și carosabil nu trebuie să depășească 0.015 m.

5.1.9 Înălțimea pietrelor de bordură pe marginile căilor pietonale pe sectoarele de-a lungul gazoanelor și spațiilor verzi trebuie adoptate nu mai mici de 0.05 m.

Diferența de înălțime a pietrelor de bordură de-a lungul gazoanelor exploatabile și spațiilor verzi adiacente la căile pietonale nu trebuie să depășească 0.025 m.

5.1.10 Indicatoarele tactile, care îndeplinesc funcții de avertizare pe suprafața căilor pietonale, trebuie să fie amplasate la o distanță de 0.8-0.9 m până la obstacol, intrare accesibilă, începere a sectorului cu pericol, în fața scării exterioare etc. adâncimea indicatorului de avertizare trebuie să fie în limitele 0.5-0.6 m și să se încadreze în distanța totală normată până la obstacol. Suprafața indicatorului trebuie să se termine la o distanță de 0.3 m până la obstacol. Indicatorii trebuie să aibă înălțimea nervurilor de 5 mm.

În jurul reazemelor, pilonilor sau trunchiurilor de copac, care stau aparte, amplasate pe căile de deplasare, în loc de indicatoarele de avertizare tip se admite de aplicat pavaj neîntrerupt împrejmuitor avertizator, plasarea grilelor plate împrejurul trunchiurilor cu distanța dintre partea interioară a grilei și partea sa exterioară nu mai mică de 0.5 m sau executarea indicatoarelor împrejmuitoare tactilo-contrastante cu adâncimea 0.5-0.6 m. .

5.1.11 Învelitoarea căilor pietonale, a trotuarelor, planelor înclinate și a scărilor trebuie să fie din materiale dure, drepte, care nu vibrează la sprijinirea pe acestea. Suprafața acestora trebuie să asigure un coeficient de aderență de-a lungul direcției de deplasare de minimum 0.6-0.75 kN/kN, iar în condițiile climatice umede și a temperaturilor sub zero – de minimum 0.4 kN/kN.

Învelitoarea din plăci de beton sau pietre naturale trebuie să aibă o grosime a rosturilor dintre elementele învelitorii nu mai mare de 0.01 m. Învelitoare din materiale poroase, inclusiv nisip și pietriș, nu se admite.

5.1.12 Lățimea rampelor de scări ale scărilor exterioare pe sectoarele clădirilor și instalațiilor proiectate trebuie să fie nu mai mică de 1.35 m. Pentru astfel de scări în locurile de diferențe de relief lățimea treptelor trebuie adoptată de la 0.35 până la 0.4 m (sau multipli ai acestor valori), înălțimea treptei – de la 0.12 până la 0.15 m. Toate treptele scării în limitele unei rampe trebuie să fie aceleași după formă în plan, după lățimea și înălțimea treptei. Înclinarea transversală a treptei trebuie să fie nu mai mare de 2%.

Nu trebuie de utilizat pe căile de deplasare a persoanelor cu dizabilități și PML a treptelor cu partea verticală deschisă.

Pe rampa scării exterioare trebuie să fie 3-12 trepte. Se interzice utilizarea treptelor solitare (de una singură), care trebuie înlocuite cu plane înclinate.

Pe partea orizontală a treptelor din capete a rampei de scară trebuie să fie aplicate una sau mai multe dungi, contrastante cu suprafața treptei (de exemplu de culoare galbenă), care are lățimea totală în limitele 0.08 - 0.1 m. Distanța dintre dunga contrastantă și marginea treptei – de la 0.03 până la 0.04 m.

Pe partea orizontală a treptelor din capetele rampelor scării trebuie să fie aplicate una sau mai multe dungi, contrastante cu suprafața treptei (de exemplu de culoare galbenă), care au o lățime comună în limitele 0.08 - 0.1 m. Distanța dintre dunga contrastantă și marginea treptei - de la 0.03 până la 0.04 m.

În fața scării exterioare trebuie amplasate indicatoare tactilo-contrastante de avertizare cu adâncimea 0.5 - 0.6 m la o distanță de 0.3 m de la marginea exterioară a treptei de sus și a treptei de jos.

În cazul dacă treapta de pe podestul de sus al scării este evidențiată în mod constructiv, indicatorul avertizator trebuie să fie plasat imediat de la treaptă, independent de lățimea treptei. În cazul dacă scara include câteva rampe, indicatorul avertizator se plasează numai înaintea treptei de sus a rampei de sus și înaintea treptei de jos a rampei de jos.

5.1.13 În locurile unde înălțimea spațiului liber de la suprafața terenului până la construcțiile ieșinde ale scării este mai mică de 2.1 m, trebuie de prevăzut îngrădire sau spații verzi (arbuști).

5.1.14 Scările trebuie dublate cu plane înclinate sau dispozitive de ridicare. Lungimea rampei neîntrerupte nu trebuie să fie mai mare de 9.0 m, iar înclinarea – nu mai mare de 1:20 (5%).

La diferența de înălțime de calcul de 3.0 m și mai mare pe calea de deplasare trebuie de utilizat dispozitive de ridicare – platforme de ridicare sau lifturi, accesibile pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile și alte categorii de PML.

Pe căile de deplasare spre instalațiile de infrastructură temporară în locuri cu relief accidentat (muntos) în locurile cu diferență de înălțime de 3.0 m și mai mare se admite utilizarea planelor înclinate cu lungime nenormativă pentru asigurarea căilor accesibile de deplasare și evacuare a persoanelor cu dizabilități și PML în prezența însoțitorilor

5.1.15 Lungimea podestului orizontal al rampei rectilinii trebuie să fie nu mai mică de 1.5 m. În capetele de sus și de jos ale rampei trebuie prevăzute zone libere cu dimensiunile nu mai mici de 1.5x1.5 m. Podesturi analogice (nu mai mici de 1.5x1.5 m) trebuie să fie prevăzute la fiecare loc de schimbare a direcției rampei

Ramele trebuie să aibă îngrădiri din ambele părți cu balustrade cu mîini curente la o înălțime de 0.9 și 0.7 m cu luarea în considerare a cerințelor tehnice către reazemele staționare ale acestora. Distanța între mîinile curente ale rampei cu trafic în sens unic trebuie să fie în limitele 0.9-1.0 m. Pe marginile longitudinale ale planului înclina trebuie de instalat borduri cu înălțimea nu mai mică de 0.05 m.

Mîinile curente de sus și de jos ale rampei trebuie să fie amplasate într-un singur plan vertical. Dimensiunile lungimii și înălțimii mîinilor curente se admite de modificat la fața locului în limitele ± 0.03 m.

5.1.16 Învélitoarea rampei trebuie să fie antiderapantă, evidențiată cu culoare sau cu textură, contrastantă relative cu suprafețele alăturate.

În calitate de învelitoare a rampei se admite de utilizat o suprafață cu nervuri sau grile metalice. Dimensiunile celulelor trebuie să corespundă cerințelor 5.1.17.

În locurile de schimbare a înclinațiilor trebuie de instalat iluminat artificial cu luminozitatea nu mai mică de 100 lx la nivel de învelitoare a căii pietonale.

5.1.17 Grilele de drenaj trebuie amplasate în afara zonei de circulație pietonală.

5.2 Parcările unităților de transport ale persoanelor cu dizabilități

5.2.1 În cadrul parării unităților de transport personale, amplasate pe sector lîngă clădirea organizației prestatoare de servicii sau în interiorul acestei clădiri trebuie de prevăzut 10% locuri pentru mașini (dar nu mai puțin de un loc) pentru persoane cu dizabilități, inclusiv locuri largite pentru unități auto specializate pentru persoane cu dizabilități, care se deplasează pe scaune cu roțile, se determină prin calcul, reieșind din numărul de locuri:

- a) pînă la 100 inclusiv: 5%, dar nu mai puțin de un singur loc;
- b) de la 101 pînă la 200: 5 locuri, iar suplimentar 3% de la numărul de locuri peste 100;
- c) de la 201 pînă la 500: 8 locuri, iar suplimentar 2% de la numărul de locuri peste 200;
- d) 501 și mai mult: 14 locuri, iar suplimentar 1% de la numărul de locuri peste 500.

Fiecare din locurile pentru mașină prevăzute trebuie marcate cu marcaj rutier și, pe lângă aceasta, pe sector alăturat de clădire – cu semne rutiere, în interiorul clădirii – cu semn de accesibilitate, plasat pe suprafață verticală (pe perete, stîlp etc.) la înălțimea de la 1.5 pînă la 2.0 m.

5.2.2 Locurile pentru parcare a mijloacelor de transport conduse de către persoanele cu dizabilități sau care transportă persoane cu dizabilități, trebuie amplasate în apropierea intrării în clădirea întreprinderii, organizației sau instituției accesibile pentru persoane cu dizabilități, însă nu mai departe de 50 m, de la intrarea în clădirea locuibilă – nu mai departe de 100 m.

5.2.3 Locurile pentru parcare a mașinilor unităților de transport ale persoanelor cu dizabilități în limitele carosabilului sau adiacent la carosabil trebuie prevăzute dacă înclinările longitudinale și transversale ale suprafeței drumului sînt nu mai mari de 1:50 (2 %).

Fiecare loc pentru parcare a unităților de transport ale persoanelor cu dizabilități, trebuie să aibă măcar un singur acces pietonal spre căile principale pietonale, inclusiv pentru persoanele care se deplasează în scaun cu roțile. Planul înclinat trebuie să aibă învelitoare antiderapantă care asigură trecerea confortabilă de pe sectorul parcajului pe trotuar.

Dimensiunile locurilor de parcare, amplasate paralel cu bordura, trebuie să asigure acces la partea posterioară a automobilului pentru utilizarea planului înclinat sau dispozitivului de ridicare.

În locurile de debarcare și deplasare a persoanelor cu dizabilități din transportul auto personal pînă la intrările în clădiri trebuie să fie utilizată învelitoare antiderapantă.

5.2.4 Marcajul locului pentru parcare a unităților de transport ale persoanei cu dizabilități pe scaun cu roțile trebuie prevăzut cu dimensiunile 6.0x3.6 m, ceea ce permite de creat o zonă de securitate din ambele părți și din urma mașinii.

Dacă la parcare se prevede loc pentru parcare regulată a automobilelor persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile, lățimea trecerilor din părți spre aceste automobile trebuie să fie nu mai mică de 2.5 m.

La căile pietonale în condiții îngheșuite pe marginile parării trebuie de prevăzut măsuri care nu permit intrarea automobilelor sau parcare a acestora, deplină sau parțială, în gabaritele acestor căi pietonale.

5.2.5 Parcările înglobate ale unităților de transport, inclusiv cele subterane trebuie să aibă comunicare cu nivelele funcționale ale clădirii prin lifturi adaptate pentru deplasarea persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile cu însoțitor.

5.3 Amenajare a teritoriului și locurilor pentru recreere

5.3.1 Pe sectorul obiectului pe căile principale de deplasare a persoanelor trebuie de prevăzut nu mai rar decît peste fiecare 100-150 m locuri pentru recreere, accesibile pentru PML, dotate cu umbrare, scaune cu reazeme, pentru spate și cotiere, indicatoare, luminătoare etc. Setul de elemente se stabilește în tema de proiectare.

5.3.2 Locurile pentru recreere trebuie să îndeplinească funcții de accente arhitecturale, care intră în sistemul general de informație a obiectului.

Nivelul minimal de iluminare a obiectului în locurile de recreere trebuie adoptate de 20 lk.

5.3.3 Dispozitivele și utilajul (lădițele poștale, adăposturile pentru taxofoane, panourile de informare etc.), amplasate pe pereții clădirilor, instalațiilor sau pe structuri aparte, precum și elementele ieșinde și părțile de clădirii nu trebuie să reducă spațiul normat pentru trecere, precum și pentru trecerea și manevrarea scaunului pe roțile.

Obiectele, fațada cărora se amplasează la o înălțime de la 0.7 pînă la 2.1 m de la nivelul căii pietonale, nu trebuie să iasă după planul construcției verticale mai mult de 0.1 m, iar în cazul amplasării acestora pe un reazem aparte – nu trebuie să iasă mai mult de 0.3 m. Formele și marginile acestor fațade trebuie să fie rotunjite.

În cazul măririi dimensiunilor elementelor ieșinde (cu marginea de jos mai puțin de 2.1 m de la pămînt) spațiul sub aceste obiecte este necesar să fie evidențiate cu piatră de bordură cu înălțimea nu mai

mică de 0.05 m sau cu îngrădiri cu înălțimea marginii de jos a acestora de la pământ nu mai sus de 0.7 m.

5.3.4 Telefoanele publice și alt utilaj specializat pentru persoane cu deficiențe de vedere trebuie instalate pe plan orizontal cu utilizarea indicatorilor tactili de pământ sau pe plăci aparte cu înălțimea până la 0.04 m, marginea cărora trebuie să fie amplasat de la utilajul dat la o distanță de 0.7 – 0.8 m.

Formele și marginile utilajului suspendat nu trebuie să aibă colțuri ascuțite.

6 Cerințe către încăperi și elemente ale acestora

6.1 Intrări

6.1.1 În clădirea (instalația) publică sau de producție trebuie să fie minimum una intrare accesibil pentru PML, de la nivelul terenului, precum și din fiecare nivel unit cu clădirea (instalația) accesibil pentru PML. În clădirea locuibilă cu multe apartamente trebuie să fie accesibile toate casele de scări.

Dispozitivele exterioare de apelare sau mijloacele de comunicare cu personalul la intrările în clădiri publice trebuie utilizate, cu luarea în considerare a obișnuințelor de deservire a vizitatorilor, cu reflectare în tema de proiectare.

6.1.2 La intrările accesibile în clădire (instalație) trebuie reduse la minimum diferența de cote a trotuarului și a tamburului. În cazul diferențelor de cote intrarea (în afară de scară) trebuie să aibă plan înclinat. Mîinile curente ale acestora trebuie să corespundă cerințelor tehnice către dispozitivele staționare de sprijin. În cazul lățimii scării la intrările principale în clădire de 4.0 m și mai mare trebuie suplimentar trebuie prevăzute mîini curente de separare din ambele părți.

Utilizarea la obiect pentru persoane cu dizabilități a rampelor de acces în loc de plane înclinate nu se admite.

6.1.3 În clădirile monumentelor de arhitectură și de cultură sau în cazul adaptării temporare a clădirii pentru persoane cu dizabilități se permite utilizarea planelor înclinate de inventar și de tip rulou. Lățimea suprafeței acestor plane mobile trebuie să fie nu mai mică de 0.75 m, iar unghiurile de înclinare trebuie să fie apropiate de valorile planelor înclinate staționare la maximum.

6.1.4 Podestul la intrările accesibile pentru PML trebuie să aibă acoperiș de protecție, sistem de evacuare a apei și, în dependență de condițiile locale climatice, încălzire a învelitorilor treptelor și planelor înclinate. Dimensiunile podestului de intrare cu plan înclinat trebuie să fie nu mai mici de 2.2 m.

NOTĂ – necesitatea de încălzit învelitorile treptelor și planelor înclinate se stabilește în tema de proiectare.

Suprafețele învelitorilor podestelor și tamburelor de intrare trebuie să fie dure, nederapabile, precum și să aibă înclinare transversală în limitele 1 % -2 %.

6.1.5 Golurile de ușă ale clădirilor și instalațiilor proiectate noi pentru intrarea PML trebuie să aibă lățimea în lumină nu mai mică de 1.2 m. În cazul ușilor de intrare cu două foi, lățimea unei foi trebuie să fie 0.9 m. La proiectarea clădirilor și instalațiilor pentru reconstrucție, reparație capitală și adaptare, lățimea golurilor de ușă de intrare se adoptă după condițiile de la fața locului de la 0.9 până la 1.2 m. Utilizarea ușilor cu balamale basculante și uși rotative pe căile de deplasare a PML nu se admite. Efortul de deschidere a ușilor nu trebuie să depășească 50 N·m.

În foile ușilor exterioare, accesibile pentru PML, trebuie de prevăzut guri de vizionare, umplute cu material transparent și rezistent la lovituri. Marginea de sus a gurii de vizionare trebuie să fie amplasată la o înălțime nu mai mică de 1.6 m de la nivelul pardoselii, marginea de jos – nu mai mare de 1.0 m. Totodată gura de vizionare trebuie să aibă lățimea nu mai mică de 0.15 m și să fie amplasată în zona de la mijlocul foii spre mînerul ușii.

În golurile de ușă accesibile pentru accesibile pentru PML, se admit praguri cu înălțimea nu mai mare de 0.014 m.

Drept încuietori la ușile din calea de evacuare trebuie de prevăzut mînere cu acțiune de împingere.

6.1.6 Foile transparente ale ușilor la intrarea în clădire, precum și pereții despărțitori și îngrădirile transparente trebuie executate din sticlă pentru construcții nepericuloasă și rezistentă la lovituri. Pe foile de uși și pe îngrădiri (pereți despărțitori) transparente trebuie de prevăzut marcaje contrastante de culori vii în formă de dreptunghi cu înălțimea nu mai mică de 0.1 m și lățimea nu mai mică de 0.2 m sau în formă de cerc cu diametrul de la 0.1 până la 0.2 m. Amplasarea marcajului contrastant trebuie de prevăzut la două nivele: 0.9-1.0 m și 1.3-1.4 m.

NOTĂ – marcajul contrastant se admite de înlocuit cu desene decorative sau simboluri de firmă, decoruri etc. de aceeași intensitate de culoare.

6.1.7 Ușile de intrare accesibile pentru persoane cu dizabilități și PML, trebuie de proiectat automate, manuale sau mecanice. Acestea trebuie să fie bine distinctibile și să aibă semn, care indică accesibilitatea clădirii.

Este rațional de utilizat uși automate rabatabile sau glisante, dacă acestea se utilizează suplimentar la ușile de evacuare. Pe căile de evacuare ușile rabatabile se utilizează cu condiția respectării cerințelor normativelor antiincendiar.

6.1.8 Adâncimea tamburelor și tamburelor-ecluză în cazul mișcării într-un singur sens și deschidere a ușilor într-o singură direcție trebuie să fie nu mai mică de 2.45 m cu lățimea nu mai mică de 1.6 m.

În cazul amplasării consecutive a ușilor cu balamale este necesar de asigurat distanța minimală liberă între acestea să fie nu mai mică de 1.4 m plus lățimea foi ușii care se deschide înăuntrul spațiului dintre uși.

Spațiul liber în fața ușii din partea mînerului trebuie să fie: în cazul deschiderii "de la sine" – nu mai mic de 0.3 m, în cazul deschiderii "spre sine" – nu mai mic de 0.6 m.

În cazul adâncimii tamburului de la 1.8 m până la 1.5 m (la reconstrucție) lățimea acestuia trebuie să fie nu mai mică de 2.3 m.

În tambure, case de scări și la ieșirile de evacuare nu se admite utilizarea pereților-oglină (suprafețele oglină), iar la uși nu se admite utilizarea sticlei-oglină.

Grilele de drenaj și de captare a apei, instalate în pardoseala tamburelor sau podestelor de intrare trebuie să fie instalate la un nivel cu suprafața învelitorii pardoselilor.

La instalarea acestor grile nemijlocit înaintea intrării în clădire, acestea trebuie să se termine înaintea indicatorului tactilo-contrastant, care se amplasează la o distanță de 0.9 m de la ușa cu balamale și de 0.3 m de la ușa glisantă.

În tambururi, la instalarea grilelor de drenaj și de captare a apei nu se plasează indicatori avertizatori tactilo-contrastanți. În acest caz grilele de drenaj și de captare a apei trebuie să fie plasate de la ușa de intrare (care se deschide spre exterior) la o distanță de 0.3 m.

6.1.9 În cazul existenței controlului la intrare trebuie de utilizat dispozitive de barare a trecerii și control și turnichete cu lățimea în lumină nu mai mică de 0.95 m, regulate pentru trecerea persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile.

Suplimentar la turnichete trebuie de prevăzut o trecere laterală pentru asigurarea evacuării persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile și altor categorii de PML.

6.2 Căi de deplasare. Comunicații orizontale

6.2.1 Căile de deplasare spre încăperi, zone și locuri de deservire în interiorul clădirii trebuie de proiectat în corespundere cu cerințele normative la căile de evacuare a persoanelor din clădire.

Lățimea căii de deplasare (în coridoare, galerii etc.) trebuie să fie nu mai mică de:

- a) în cazul deplasării scaunului pe roțile într-o singură direcție: 1.5;
- b) în cazul deplasării în contrasens: 1.8 m.

Lăţimea trecerii în altă clădire trebuie adoptată nu mai mică de 2.8 m.

În cazul deplasării pe coridor a persoanei cu dizabilităţi pe scaune cu rotile trebuie de asigurat un spaţiu minimal pentru:

- a) cotitură la 90°: egal cu 1.2x1.2 m;
- b) cotitură la 180°: egal cu 1.4x1.4 m sau unui cerc cu diametrul egal cu 1.4 m.

În coridoarele înfundate trebuie de asigurat posibilitatea cotiturii scaunului pe rotile la 180°. Înălţimea trecerilor pe toată lungimea şi lăţimea acestora trebuie să fie nu mai mică de 2.1 m în lumină.

NOTĂ – În cazul reconstrucţiei clădirilor se admite de micşorat lăţimea coridoarelor cu condiţia creării zonelor de manevră (a buzunarelor) pentru scaune cu rotile cu dimensiunile 2 m (lungimea) şi 1.8 m (lăţimea) în limitele vizibilităţii directe a următoarei zone (buzunar).

6.2.2 Trecerile spre utilaj şi mobilă trebuie să fie de o lăţime nu mai mică de 0.9 m, iar în cazul necesităţii cotirii scaunului pe rotile la 90° - nu mai mică de 1.2 m. Diametrul zonei pentru cotitură de sine stătătoare la 180° a persoanei cu dizabilităţi pe scaune cu rotile trebuie adoptat:

- a) adâncimea spaţiului pentru manevrare a scaunului pe rotile în faţa uşii în cazul deschiderii de la sine trebuie să fie nu mai mică de 1.2 m, iar în cazul deschiderii spre sine – nu mai mică de 1.5 m cu lăţimea uşii nu mai mică de 1.5 m.
- b) lăţimea trecerii în încăperea cu utilaj şi mobilă trebuie adoptată nu mai mică de 1.2 m.

6.2.3 Sectoarele de pardoseală de pe căile de comunicare din faţa: golurilor accesibile de uşă frontale în calea deplasării, intrărilor pe casele de scări, rampelor de scări deschise, obstacolelor staţionare – trebuie să aibă indici tactilo-contrastanţi cu adâncimea de 0.5-0.6 m, cu înălţimea nervurilor de 4 mm.

Indicatoarele tactilo-contrastante de avertizare trebuie să fie:

- a) la o distanţă de 0.3 m de la obstacol sau de la planul foi uşii, dacă uşa se deschide în direcţia deplasării;
- b) la o distanţă de o lăţime de foaie de uşă de la planul foi uşii, dacă uşa se deschide contra direcţiei deplasării;
- c) nemijlocit în faţa ieşirii pe casa scării prin golul deschis fără uşă;
- d) la distanţa de 0.3 de la marginea exterioară a treptei de sus şi de jos ale rampelor deschise (dacă treapta de pe podestul de sus este evidenţiată constructiv, indicatorul avertizator trebuie să fie alipit nemijlocit la treaptă, indiferent de lăţimea treptei)

Utilizarea culorilor contrastante în indicatoarele tactile în încăperile monumentelor de moştenire arhitecturală, culturală şi istorică, în muzee, în clădiri de show-uri teatrale şi analogice se stabilesc în tema de proiectare.

6.2.4 Lăţimea foilor de uşă şi a golurilor deschise în pereţi, precum şi ieşirile din încăperi şi coridoare pe casa scării trebuie să fie nu mai mică de 0.9 m. În cazul adâncimii glafului golului deschis mai mare de 1.0 m lăţimea golului trebuie adoptată egală cu trecerea de comunicare, dar nu mai mică de 1.2 m.

Golurile de uşă nu trebuie să aibă praguri şi diferenţe de nivel ale pardoselii. În caz de necesitate de a executa praguri (la intrarea în casă locuibilă, cămin, internat, ieşire pe balcon, loggie etc.) înălţimea acestora nu trebuie să depăşească 0.014 m.

6.2.5 Pe fiecare nivel unde se aşteaptă vizitatori trebuie de prevăzut zone de recreere cu două-trei locuri, inclusiv pentru persoane cu dizabilităţi pe scaune cu rotile. În caz de lungime mare a etajului zona de recreere trebuie de prevăzut peste 25-30 m.

6.2.6 Elementele și dispozitivele constructive din interiorul clădirilor, precum și elementele decorative, amplasate în gabaritele căilor de deplasare pe suprafața pereților și pe alte suprafețe verticale trebuie să aibă margini rotunjite și să nu iasă mai mult decât cu 0.1 m la o înălțime de la 0.7 pînă la 2.1 m de la nivelul pardoselii. Dacă elementele ies din planul pereților mai mult decât cu 0.1 m, spațiul de sub acestea trebuie să fie evidențiat cu o bordură cu înălțimea nu mai mică de 0.05 m. În cazul amplasării dispozitivelor, indicatorilor pe un suport aparte acestea nu trebuie să iasă mai mult decât cu 0.3 m.

Sub rampa scării deschise și alte elemente surplombate (care au spații libere sub acestea) din interiorul clădirii, care au înălțime în lumină a spațiului de sub acestea mai mică de 2.1 m, trebuie prevăzute bariere, îngrădiri sau alte dispozitive, care împiedică accesul persoanelor cu dizabilități în această zonă.

6.2.7 În încăperile cu acces pentru persoane cu dizabilități nu se permite utilizarea covoarelor cu viteză cu înălțimea vitezărilor mai mare de 0.013 m.

Acoperirile cu covoare pe căile de deplasare trebuie să fie bine fixate, în special rosturile dintre pînze precum și rosturile între acoperiri de tip diferit.

Comunicațiile pe verticală. Scări și plane înclinate.

6.2.8 În cazul diferențelor de nivel a pardoselilor în clădire sau instalație trebuie de prevăzut scări, plane înclinate sau dispozitive de ridicare, accesibile pentru PML.

În locurile de diferență de nivel a pardoselilor în încăpere pentru protecția împotriva căderilor trebuie de prevăzut îngrădiri cu înălțimea conform cerințelor NCM C.01.12.

Treptele scărilor trebuie să fie drepte, fără denivelări, cu suprafață grunzuroasă. Nervura treptei trebuie să aibă rotunjire cu raza nu mai mare de 0.05 m. Marginile din capăt ale treptelor, care nu se alipesc la pereți, trebuie să aibă borduri mici cu înălțimea nu mai mică de 0.02 m sau alte dispozitive pentru prevenirea alunecării bastonului sau piciorului.

Partea de sus a treptelor trebuie să fie orizontale cu lățimea de 0.3 m (se admite de la 0.28 pînă la 0.35 m). Ridicările treptelor trebuie să aibă înălțimea de 0.15 m (se admite de la 0.13 pînă la 0.17 m). Utilizarea treptelor deschise (fără închidere pe verticală) nu se admite. Utilizarea în limitele unei rampe a treptelor cu înălțime sau lățime diferită nu se admite. Utilizarea treptelor din materiale transparente sau+ lustruite nu se admite.

Pe treptele din capetele rampelor de scară trebuie să fie fixate una sau cîteva benzi antiderapante, contrastante cu suprafața treptei, avînd culoarea, de regulă, galbenă, cu lățimea totală de 0.08-0.1 m.

Se admite utilizarea benzilor contrastante antiderapante cu acoperire foto-luminiscentă, dacă aceasta se prevede în tema de proiectare. Distanța între marginea benzii contrastante și marginea treptei - de la 0.03 pînă la 0.04 m.

În cazul dacă scara include cîteva rampe, banda tactilă de avertizare se instalează numai în fața treptei de sus a rampei de sus și în fața treptei de jos a rampei de jos.

Dacă lățimea de calcul a rampei scării este de 4.0 m și mai mare trebuie de prevăzut suplimentar mîini curente duble prin centrul rampei.

Pentru dimensiunile îngrădirilor și mîinilor curente (înălțimi, lungimi ale părților orizontale terminale ale acestora) se admite deviere în limitele ± 0.03 m.

6.2.9 Înălțimea maximală a unei ridicări a rampei (planului înclinat) nu trebuie să depășească 0.45 m la o înclinare nu mai mare de 1:20 (5%). La o diferență de cote a pardoselii pe căile de deplasare de 0.2 m și mai mică se admite de mărit înclinarea planului înclinat pînă la 1:10 (10%).

În interiorul clădirilor și la instalațiile temporare sau obiectele temporare de infrastructură se admite înclinare maximală a planului înclinat de 1:12 (8%) cu condiția că diferența de cote între podeste nu depășește 0.5 m. La proiectarea clădirilor și instalațiilor noi, pentru reparație capitală și pentru adaptare, înclinata planului înclinat se adoptă în intervalul de la 1:20 (5%) pînă la 1:12 (8%).

Planele înclinate în cazul diferenței de înălțime mai mare de 3.0 m trebuie înlocuite cu lifturi, platforme de ridicare etc.

În cazuri excepționale se admite de prevăzut plane înclinate în spirală. Lățimea acestuia în cazul unei rotații complete trebuie să fie nu mai mică de 2.0 m.

Podestul pe sectorul orizontal al planului înclinat în cazul mișcării rectilinii sau la cotitură trebuie să aibă lungime nu mai mică de 1.5 m în direcția mișcării, iar în cazul planului înclinat în spirală – nu mai mică de 2.0 m.

Podestele orizontale trebuie să fie prevăzute totodată la fiecare schimbare de direcție a planului înclinat.

Planele înclinate în părțile sale de sus și de jos trebuie să aibă spațiu liber cu dimensiunile nu mai mici de 1.5x1.5 m.

Lățimea rampei planului înclinat pe căile comune de deplasare trebuie de adoptat după lățimea de calcul a benzii de deplasare conform 6.2.1. Mîinile curente în acest caz trebuie de adoptat după lățimea planului înclinat.

Planele înclinate de inventar trebuie să fie cu lățimea nu mai mică de 0.8 m, calculate la o sarcină nu mai mică de 250 kg/m² și să satisfacă cerințelor către planele înclinate staționare în privința înclinării acestuia.

6.2.10 La marginile longitudinale ale rampelor planelor înclinate pentru prevenirea alunecării bastonului sau piciorului trebuie de prevăzut borduri cu înălțimea nu mai mică de 0.05 m.

Suprafața rampei planului înclinat trebuie să contrasteze vizual cu suprafața orizontală la începutul și la sfîrșitul planului înclinat. Se admite cu scopul depistării mai facile a suprafețelor alăturate utilizarea balizelor sau benzilor luminoase.

Indicatori tactilo-contrastante de pardoseală în fața planelor înclinate nu se instalează.

6.2.11 De-a lungul ambelor margini la toate planele înclinate și toate scările deschise, precum și la toate căderile de înălțime a suprafețelor orizontale mai mari de 0.45 m este necesar de instalat îngrădiri cu mîini curente. Mîinile curente trebuie amplasate la o înălțime de 0.9 m, iar la planele înclinate – suplimentar și la înălțimea 0.7 m. Mîinile curente de sus și de jos ale planului înclinat trebuie să fie amplasate în același plan geometric vertical.

Mîina curentă a balustradelor din partea interioară a scării trebuie să fie neîntreruptă pe toată înălțimea acestora.

Distanța între mîinile curente ale panului înclinat cu deplasare în sens unic se adoptă în limitele de la 0.9 pînă la 1.0 m.

Sectorul terminal al mîinii curente trebuie să fie mai lung decît rampa scării sau rampa planului înclinat cu 0.3 m și să fie executat pentru a exclude traumele.

NOTĂ – pentru rampele de scări ale clădirilor locuibile prevederile acestui alineat se consideră în calitate de recomandări.

Mîinile curente ale planelor înclinate și scărilor trebuie să corespundă cerințelor pentru dispozitivele staționare de reazem.

6.2.12 Drept variantă optimală pentru apucarea cu mîina se consideră mîinile curente de secțiune rotundă cu diametrul de la 0.03 pînă la 0.05 m. Distanța în lumină între mîina curentă și perete trebuie să fie nu mai mică de 0.045 m pentru pereți cu suprafața netedă și nu mai mică de 0.06 m pentru pereți cu suprafața rugoasă.

Pe suprafețele laterale exterioare (relativ cu rampa) ale mîinilor curente în clădirile publice (cu excepția staționarelor) trebuie de prevăzut indici reliefați ai etajelor, precum și benzi avertizatoare despre terminarea balustradelor.

Lifturi, platforme de ridicare și escalatoare.

6.2.13 Clădirile trebuie dotate cu lifturi de pasageri accesibile pentru persoane cu dizabilități și PML, și/sau cu platforme de ridicare în scopul asigurării accesului persoanelor la etajele de mai sus și mai jos decât intrarea principală în clădire (de regulă de la parter).

Alegerea mijloacelor de transportare a PML și necesitatea de a combina aceste mijloace se stabilesc în sarcina de proiectare.

Alegerea numărului lifturilor, a parametrilor și caracteristicilor acestora pentru transportarea persoanelor cu dizabilități se execută conform calculelor cu luarea în considerare a numărului maximal posibil a persoanelor cu dizabilități în clădire, reieșind din nomenclatura lifturilor.

Pentru construcții noi de clădiri publice și de producție trebuie de utilizat lifturi cu lățimea golului de ușă de 0.9 m și mai mare.

Precizia de oprire la nivelul etajului a liftului de pasageri pentru persoane cu dizabilități, la fel și pentru platformele de ridicare trebuie să fie în limitele ± 0.1 .

6.2.14 Trebuie de utilizat lifturi de pasageri cu dimensiunile cabinei, care asigură amplasarea persoanei cu dizabilități pe scaune cu roțile cu însoțitor, dar nu mai mici de 1100x1400 mm (lățime x adâncime).

În scopul asigurării controlului funcționării lifturilor și a legăturii de comunicare a pasagerului cu dispecerul (operatorul) lifturile pot fi dotate cu mijloace de control din partea dispecerului.

6.2.15 Pentru clădirile locuibile cu multe nivele alegerea capacității de ridicare și a vitezei lifturilor trebuie executate în corespundere cu NCM C.01.08.

Totodată lifturile cu capacitatea de încărcare de 630 și 1000 kg se recomandă de utilizat cu dimensiunile cabinei de 1100x2100 mm (lungime x adâncime) sau 2100x1100 mm.

La obiectele cu destinație de cultură fizică, sport și recreere sportivă pentru dotarea căilor de deplasare a sportivilor, care utilizează pentru deplasare scaune sportive pe roțile, trebuie de utilizat lifturi cu dimensiunile cabinei nu mai mici de 2000x1400 mm (lățime x adâncime) cu lățimea golului de ușă de 1.2 m. Pe căile de deplasare a spectatorilor gabaritele și numărul de lifturi se calculează conform regulilor generale.

6.2.16 Semnalizarea informativă cu lumină și cu sunet în cabina liftului accesibil pentru persoane cu dizabilități trebuie să corespundă cerințelor [4].

Vizavi de ieșirea din lifturile, accesibile pentru PML, la înălțimea de 1.5 m trebuie să fie indicarea cu cifre a nivelului cu dimensiunea nu mai mică de 0.1 m, contrastantă relativ cu fonul peretelui. Dacă perete vizavi de ieșirea din lift lipsește, numărul etajului se afișează pe glaful lateral al golului de intrare în lift.

Dacă la obiect sînt accesibile toate lifturile, în acest caz marcarea acestora cu semnul de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități nu este obligatorie.

6.2.17 Instalarea platformelor de ridicare pentru depășirea rampelor de scări de către persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor, inclusiv cei pe scaune cu roțile, trebuie de prevăzut în corespundere cu cerințele normativelor. Platformele de ridicare tip înclinat se instalează cu posibilitate de modificare a poziției și direcției.

Spațiul liber din fața platformelor de ridicare trebuie să fie nu mai mic de 1.6 x 1.6 m.

În scopul asigurării controlului asupra platformei de ridicare și acțiunile utilizatorului, platformele pot fi dotate cu mijloace de control vizual și de dispecerat, cu afișarea informației la locul îndepărtat automatizat al operatorului.

6.2.18 Escalatoarele și transportoarele de pasageri în scopul securității persoanelor cu deficiențe de vedere trebuie să fie dotate cu indicatori tactilo-contrastanți de avertizare la fiecare margină. Dacă escalatorul sau transportorul de pasageri se află pe calea principală de deplasare a PML, la fiecare podest de intrare trebuie de prevăzut îngrădiri cu înălțimea de 1.0 m, care trebuie să formeze trecere

către podestul de intrare cu lăţimea nu mai mică decât lăţimea treptei escalatorului sau benzii rulante a transportorului de pasageri.

Căi de evacuare

6.2.19 Soluţiile de proiect ale clădirilor şi instalaţiilor trebuie să asigure siguranţa vizitatorilor în corespundere cu cerinţele NCM E.03.02; [2]; [3]; [4] cu luarea în considerare obligatorie a posibilităţilor fiziologice şi psihice a persoanelor cu dizabilităţi de diferite categorii, numărul acestora şi a locului aflării presupuse a acestora în clădire sau instalaţie.

6.2.20 Locurile de deservire şi aflare permanentă a PML trebuie amplasate la distanţe minimal posibile de la ieşirile de evacuare din încăperile clădirii în afară.

6.2.21 În clădiri ale organizaţiilor specializate înălţimea sectoarelor orizontale ale căilor de evacuare în lumină trebuie să fie nu mai mică de 2 m. Lăţimea în lumină a sectoarelor căilor de evacuare pentru PML trebuie să fie nu mai mică de:

- a) lăţimea uşilor din încăperile cu numărul de persoane, care se află în acestea (nu mai mare de 15 persoane) - 0.9 m.;
- b) lăţimea golurilor şi uşilor în celelalte cazuri;
- c) lăţimea trecerilor în interiorul încăperilor - 1.2 m.;
- d) lăţimea loggiilor şi balcoanelor de trecere, coridoarelor dintre apartamente (în cazul deschiderii uşilor în interior) - 1.5 m.;
- e) lăţimea coridoarelor utilizate de către persoane cu dizabilităţi pentru evacuare conform 6.2.1.

6.2.22 Planul înclinat, care serveşte drept cale de evacuare din nivelul deasupra parterului şi de mai sus, trebuie să aibă ieşire în afara clădirii pe teritoriul adiacent.

6.2.23 Lăţimea foilor de uşă şi a golurilor deschise în perete, precum şi a ieşirilor din încăperi şi coridoare în casa scării trebuie să fie nu mai mică de 0.9 m. În cazul adâncimii glafului în golul deschis în perete mai mare de 1.0 m lăţimea golului trebuie de adoptat după lăţimea trecerii de comunicare, dar nu mai mică de 1.2 m.

Foaia uşii pe căile de evacuare trebuie să aibă culoarea contrastantă cu pereţele.

6.2.24 Lăţimea rampei scării, utilizate de persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor trebuie să fie nu mai mică de 1.35 m.

6.2.25 Dacă de la fiecare etaj al clădirii sau instalaţiei nu este posibil de asigurat evacuarea a tuturor persoanelor cu dizabilităţi în timp necesar, în acest caz trebuie de prevăzut pe aceste etaje zone de siguranţă, în care persoanele cu dizabilităţi se pot adăposti pînă la salvarea acestora de către subdiviziunile de salvatori.

6.2.26 Aria zonei de siguranţă trebuie să fie prevăzută pentru toate persoanele cu dizabilităţi, care rămîn conform calculului pe etaj, reieşind din aria specifică care revine unei persoane salvate, cu condiţia posibilităţii acestora să manevreze, m²/persoană:

- a) persoană cu dizabilităţi în scaun cu roţile -2.40;
- b) persoană cu dizabilităţi în scaun cu roţile cu însoţitor – 2.65;
- c) persoană cu dizabilităţi, care se deplasează de sine stătător – 0.75;
- d) persoană cu dizabilităţi, care se deplasează cu însoţitor – 1.00.

În cazul utilizării argumentate în calitate de zonă de siguranţă a scării antifum, care serveşte şi drept cale de evacuare, dimensiunile podestelor casei scării şi a planului înclinat trebuie să fie mărite reieşind din dimensiunile zonei proiectate.

6.2.27 Încăperea zonei de siguranță trebuie să fie îngrădită de alte încăperi, coridoare prin pereți antifoc de tip 2 (pereți despărțitori de tip 1), prin planșee de tip 3 cu umplerea golurilor (uși, ferestre) – nu mai jos de tip 2. O astfel de încăpere trebuie să fie antifum.

6.2.28 Fiecare zonă de siguranță a clădirii sau instalației trebuie să fie dotată cu dispozitivele și utilajele necesare pentru aflarea PML, cu iluminare de avarie, dispozitiv de comunicare bidirecțională verbală și/sau video cu dispeceratul, cu încăperea punctului antiincendiar sau cu încăperea personalului care efectuează serviciu de 24 de ore.

6.2.29 Pe partea de sus a treptei de sus și de jos a fiecărei rampe în scările de evacuare, în clădirile și structurile publice și de producție accesibile pentru PML, trebuie să fie aplicate benzi fotoluminiscente contrastante (sau contrastante-fotoluminiscente în corespundere cu cerințele 6.2.8.

Mîinile curente ale scărilor pe căile de evacuare în clădirile și instalațiile publice trebuie să contrasteze cu mediul înconjurător. În condiții de întuneric acestea trebuie să aibă contrast luminiscent de la materialele foto-luminiscente sau de la surse de iluminare artificială.

6.2.30 Se admite pentru evacuare de prevăzut scări exterioare de evacuare (scări de tip 3), dacă acestea corespund cerințelor 6.2.21.

- a) scara trebuie să se afle la o distanță mai mare de 1.0 m de la golurile de ușă și fereastră;
- b) scara trebuie să aibă iluminare de avarie;
- c) nu se admite de prevăzut căile de evacuare pentru persoane cu dizabilități prin scări metalice exterioare deschise.

6.2.31 La obiectele cu cazare permanentă sau temporară a PML în coridoare, holuri de lift, casele de scări unde se prevede exploatarea ușilor în poziție deschisă trebuie de prevăzut unul din următoarele metode de închidere a ușilor:

- a) închiderea automată a acestor uși în cazul acționării automate a semnalizării antiincendiar și/sau a instalației automate de stingere a incendiului;
- b) închiderea acestor uși de la distanță de la postul de incendiu (de la postul de pază);
- c) deblocarea mecanică a acestor uși la fața locului.

6.2.32 Iluminatul pe căile de evacuare (inclusiv la începutul și la sfîrșitul căii) și în locurile de prestare a serviciilor pentru PML în clădirile publice și de producție trebuie de ridicat cu un grad în comparație cu cerințele NCM C.04.02.

6.3 Încăperi sanitare și utilitare

6.3.1 În toate clădirile, unde trebuie să fie încăperi sanitare și utilitare pentru vizitatori, trebuie de prevăzut încăperi special utilizate pentru persoane cu dizabilități în toalete, în vestiare pentru băi și dușuri. Totodată trebuie să fie asigurată accesibilitatea closetelor cu destinație comună pentru persoane cu deficiențe de vedere.

6.3.2 În numărul total calculat de cabine pentru toaletă în clădirile publice cota cabinelor accesibile pentru persoane cu dizabilități trebuie să fie de 5%, dar nu mai puțin de una în fiecare bloc de toalete, și acestea trebuie să fie deschise pentru toți vizitatorii. Cota cabinelor pentru persoane cu dizabilități în componența closetelor pentru colaboratorii organizației trebuie să fie stabilită în tema de proiectare.

Numărul cabinelor universale trebuie de adoptat suplimentar din considerente - una cabină universală pentru 15 persoane pe scaune cu roțile, însă nu mai puțin de una. Cabinele universale de toaletă trebuie de prevăzut la o distanță nu mai mare de 40 m de la zona principală de prestare a serviciilor la obiect sau de la amplasarea locurilor de muncă a persoanelor cu dizabilități. În cabina universală trebuie de proiectat intrare autonomă de alte intrări în toalete, cu luarea în considerare a diferențelor posibile de gen a însoțitorului și a persoanei cu dizabilități.

6.3.3 Cabina accesibilă în toaleta publică trebuie să aibă dimensiuni în plan, m, nu mai mici de: lățime - 1.65, adîncime - 2.2, lățime a ușii - 0.9. În cabină într-o parte de vasul de toaletă trebuie de prevăzut

spațiu alături de vas cu lățime nu mai mică de 0.8 m pentru amplasarea scaunului pe roțile, precum și cuier pentru haine, cîrje și alte accesorii. În cabină trebuie să fie spațiu liber cu diametrul de 1.4 m pentru manevrarea scaunului pe roțile. Ușile trebuie să se deschidă în afară.

NOTĂ – Dimensiunile cabinelor accesibile și universale (specializate) pot fi modificate în dependență de amplasarea utilajului din cabină.

În cabina universală și alte încăperi sanitare și utilitare, destinate pentru utilizarea tuturor categoriilor de populație, inclusiv persoane cu dizabilități, trebuie de prevăzut posibilitatea de instalare a șinelor de sprijin fixe și rabatabile, scaunelor pivotante sau rabatabile. Dimensiunile cabinei universale în plan, m, nu mai mici de: lățimea - 2.2, adîncimea – 2.25.

Unul din pisoare trebuie amplasat la o înălțime de la pardoseală nu mai mare de 0.4 m sau de utilizat pisoar de formă verticală. Trebuie de utilizat vase de closet, care au reazem pentru spate, înălțime - 0.45 - 0.5 m și lungime – 0.7 m.

6.3.4 În încăperile accesibile de duș trebuie de prevăzut nu mai puțin de una cabină utilată pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile, în fața căreia se prevede spațiu pentru manevrarea scaunului pe roțile.

6.3.5 Pentru persoane cu dizabilități cu dereglări ale aparatului locomotor și dereglări de vedere trebuie de prevăzut cabine de duș închise cu pardoseală antiderapantă și palet, fără prag, cu deschidere a ușii în afară și ieșire nemijlocit din vestiar.

Cabina accesibilă de duș pentru PML trebuie să fie dotată cu scaun rabatabil fixat în perete sau portabil, amplasat la o înălțime nu mai mare de 0.48 m de la nivelul paletului, duș de mână, bare de sprijin montate pe perete. Adîncimea și lungimea scaunului trebuie să fie nu mai mica de 0.5 m.

Gabaritele paletului (pasarelei) trebuie să fie nu mai mici de 0.9x1.5 m, a zonei libere – nu mai mici de 0.8x1.5 m.

6.3.6 La ușile blocurilor de încăperi sanitare și utilitare, care includ în sine cabine accesibile (closete, băi, dușuri etc și cabina de closet universală trebuie de prevăzut din partea mînerului – tablete de informare despre încăperi (executate cu metode de reliefare grafică și reliefare punctiformă), amplasate la o înălțime de la 1.2 pînă la 1.6 m de la nivelul pardoselii și la o distanță de 0.1-0.5 m de la marginea ușii.

Cabinele accesibile și universale trebuie să fie dotate cu un sistem de semnalizare de alarmă sau cu un sistem de difuzare cu comunicare în ambele direcții. Tipul sistemului, care trebuie să fie aplicat, se determină în tema de proiectare.

6.3.7 Parametrii geometrici ai zonelor, utilizate de persoane cu dizabilități, inclusiv pe scaune cu roțile, în încăperile sanitare și utilitare ale clădirilor publice și de producție trebuie de adoptat conform Tabelului 6.1.

Tabel 6.1

Cabine (de duș)	Dimensiunile în plan (în lumină), m
închise	1.8x1.8
deschise cu trecere străbătătoare	1.2x0.9
pentru igienă personală a femeii	1.8x2.6

NOTĂ – Dimensiunile de gabarit pot fi precizate în procesul de proiectare în dependență de utilajul folosit și amplasarea acestuia.

6.3.8 Lățimea trecerilor între rînduri trebuie de adoptat nu mai mici:

- pentru cabine de duș deschise și închise, lavoare solitare și în grup, closete, pisoare – 1.8 m;
- pentru dulapuri în vestiare cu scaune (cu luarea în considerare a scaunelor) – 2.4 m;

c) pentru dulapuri în vestiare (fără luarea în considerare a scaunelor) – 1.8 m.

6.3.9 În cabine accesibile (de duș, băi) și cabinele universale de toaletă trebuie de utilizat robinete de apă cu joystick (mîner de reglare) și cu termostat, iar dacă este posibil – robinete automate sensibile fără atingere. Utilizarea robinetelor cu dirijare separată a apei fierbinți și reci nu se admite.

Trebuie de utilizat scaune de closet și pisoare cu scurgerea automată a apei sau manuale cu dirijare de la butoane. Se admite utilizarea scaunelor de closet și a chiuvetelor lavoarelor cu mecanism de deplasare verticală electric sau hidraulic.

În ușile cabinelor accesibile și universale trebuie de prevăzut posibilitatea de deschidere din exterior.

6.4 Utilaj și dispozitive în interior

6.4.1 La utilajul folosit (ușă – perete, mîner; dispozitiv sanitar – pardoseală, perete; perete – întrerupătoare, mijloace de informație vizuală etc.) trebuie de utilizat culori în combinație contrastantă.

6.4.2 Dispozitivele pentru deschiderea și închiderea ușilor, mîinile curente orizontale, precum și mînerile, pîrghiile, robinetele și butoanele diferitor aparate, orificiile automatelor de comerț, de băuturi, de tichete, orificiile pentru cartelele cu cip și alte sisteme de control, terminalele și display-rile de lucru, alte dispozitive, care pot fi utilizate de PML în interiorul clădiri, trebuie instalate la înălțime nu mai mare de 1.1 m și nu mai mică de 0.85 m de la pardoseală și la o distanță nu mai mică de 0.6 m de la perețele lateral al încăperii sau de la alt plan vertical.

Prizele electrice în încăperi trebuie de prevăzut la o înălțime de la 0.4 pînă la 0.8 m de la nivelul pardoselii. Se admite utilizarea în corespundere cu tema de proiectare a întrerupătoarelor (acționatoarelor) cu acționare de la distanță pentru dirijarea iluminatului, draperiilor, dispozitivelor electronice și altor dispozitive.

6.4.3 Trebuie de utilizat mîner de ușă, încuietori de diferite tipuri și alte dispozitive de deschidere și închidere ale ușilor, care trebuie să aibă o formă, care permite persoanei cu dizabilități să le dirijeze cu o singură mîină și nu necesită eforturi considerabile sau manevrări manuale prea ample sau prea complicate. Este rațional utilizarea preponderentă a dispozitivelor și mecanismelor ușor dirijabile, precum și a mînerelor de tip C sau U.

Mînerile pe foile ușilor glisante trebuie de instalat astfel, încît în poziția de deschidere deplină a ușilor aceste mîner să fie ușor accesibile din ambele părți ale ușii.

Mînerile ușilor amplasate în colțul coridorului sau încăperii, trebuie amplasate la o distanță de la perețele lateral nu mai mică de 0.6 m.

6.5 Mijloace tehnice de informare, orientare și semnalizare

6.5.1 Următoarele elemente ale clădirii, accesibile pentru PML, trebuie să fie identificate cu ajutorul mijloacelor tehnice de informare, orientare și semnalizare și, dacă aceasta este prevăzut în tema de proiectare, să fie marcate cu semne de accesibilitate:

- a) parcajele unităților de transport ale persoanelor cu dizabilități;
- b) intrările și ieșirile, accesibile pentru PML, dacă nu sînt accesibile toate intrările și ieșirile;
- c) intrările în closetele publice pentru informarea persoanelor cu dizabilități cu deficiențe de vedere;
- d) zonele de prestare a serviciilor pentru persoane cu dizabilități;
- e) cabinele universale de closete și blocurile de closete publice, dacă în acestea este prevăzută măcar una cabină de closet accesibilă;
- f) vestiare, cabine de probă în clădiri, dacă nu toate încăperile de acest tip sînt accesibile;
- g) lifturile și alte dispozitive de ridicare, accesibile pentru persoane cu dizabilități, dacă nu toate lifturile sînt accesibile;

- h) căile de evacuare ale persoanelor cu dizabilități;
- i) zonele de siguranță;
- j) zonele speciale de recreere și așteptare pentru PML.

În locurile unde se află elemente ale clădirii inaccesibile pentru persoane cu dizabilități (intrări/ieșiri, scări, lifuri etc.), se instalează indicatoare de direcție, care indică calea spre elementul accesibil apropiat.

6.5.2 Mijloacele tehnice de informare, orientare și semnalizare, amplasate în încăperile pentru diverse categorii de persoane cu dizabilități și PML, precum și pe căile acestora de deplasare, trebuie să fie unificate și să asigure informare și semnalizare vizuală, sonoră, radio și tactilă, care să asigure indicarea direcției de deplasare, identificarea locurilor și posibilitatea de prestare a serviciului. Lista concretă de mijloace tehnic de destinație anumită se determină în tema de proiectare.

Mijloacele de informare utilizate (inclusiv semnele și simbolurile) trebuie să fie identice în limitele clădirii sau complexului de clădiri și instalații, amplasate într-un raion, în limitele întreprinderii, rutei de transport etc., și să corespundă semnelor, stabilite de normativele în vigoare.

6.5.3 Mijloacele tehnice de informare, orientare și semnalizare în locurile de vizitare în masă trebuie să asigure vizitatorilor obiectului posibilitatea de identificare unică a obiectelor și punctelor de vizitare, de recepționare a informației despre amplasare și destinație a elementelor funcționale, despre asortimentul și caracterul serviciilor prestate, de orientare sigură în spațiu, despre prevenirea la timp de pericole în situații excepționale, amplasarea căilor de evacuare etc.

Clădirea (instalația), conform temei de proiectare se dotează suplimentar cu informatoare radio pentru vizitatori cu deficiențe în călcări de vedere.

6.5.4 Informația vizuală trebuie să fie instalată pe fon contrastant cu dimensiunile semnelor astfel, ca să fie recunoscute de la distanță, să fie coordonate cu soluția artistică a interiorului și să fie amplasată la înălțimea nu mai mică de 1.5 m și nu mai mare de 4.5 m de la nivelul pardoselii.

La fel în tema de proiectare se prevede în caz de necesitate semnalizare stroboscopică (în formă de semnale de lumină intermitentă), semnalele căreia trebuie să fie vizibile în locurile aglomerate. Frecvența maximală a impulsurilor stroboscopice - 1-3 Hz.

6.5.5 În încăperile și zonele clădirilor și instalațiilor publice, vizitate de PML, și în încăperile cu locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități trebuie instalate sisteme de înștiințare. Aceste sisteme constau din dispozitive de înștiințare cu lumină, semne de evacuare în siguranță în caz de incendiu, care indică direcția de deplasare, conectate la sistemul de înștiințare și dirijare a evacuării persoanelor în caz de incendiu, și la sistemul de înștiințare despre calamități naturale și situații extreme. În organizațiile de educație timpurie aceste dispozitive și semne se instalează numai pe căile de evacuare.

6.5.6 Pe lângă semnalizare vizuală trebuie să fie prevăzută semnalizare sonoră. Pentru semnalizarea sonoră de avarie trebuie de utilizat dispozitive, care asigură nivelul de sunet nu mai jos de 80-100 dB timp de 30 sec. Aparatele de acționare a semnalizatoarelor sonore (electrice, mecanice sau electronice) trebuie să acționeze nu mai târziu decât cu 0.8 m până la sectorul despre care se avertizează al căii de deplasare.

6.5.7 În vestibulurile clădirilor publice, cu luarea în considerare a destinației funcționale ale acestora, trebuie de prevăzut instalare de terminale/ghișee informaționale, tabloide informaționale de tip "șir de rulare", dispozitive telefonice cu afișare textuală pentru vizitatori cu disfuncții de auz, informatoare sonore și radio și/sau tactile și cu dublare auditivă a informației de pe scheme mnemonice pentru vizitatori cu deficiențe de vedere. Lista se stabilește în tema de proiectare.

În scopul informării despre serviciile prestate - cu dispozitive indicate anterior trebuie să fie dotate 5% din numărul total de ghișee de informare, dar nu mai puțin de un ghișeu cu toate tipurile de informație, la fel și ghișeele de tichete cu vânzare în masă etc.

6.5.8 Spațiile închise ale clădirilor (încăperi accesibile cu funcționalitate diferită: cabine de closete, lift cabină de probe de haine etc.), unde persoana cu dizabilități poate să rămână de unul singur, precum și holurile de lift, adaptate pentru zone de siguranță, precum și zonele de siguranță trebuie să fie dotate cu un sistem de comunicare bidirecțională cu dispecerul sau cu persoana de serviciu. Sistemul

de comunicare bidirecțională trebuie să fie dotată cu dispozitive de semnalizare vizuală și sonoră de avarie. Din partea exterioară a acestei încăperi deasupra ușii trebuie de prevăzut un dispozitiv combinat de semnalizare de avarie sonor și vizual (cu lumină intermitentă). În astfel de încăperi (cabine) trebuie de prevăzut iluminare de avarie.

Din closetul public semnalul de alarmă de la senzor sau de la buton trebuie adus în camera de serviciu.

6.5.9 Tablele tactile de informare, realizate cu utilizarea semnelor și simbolurilor reliefate, precum și a semnelor reliefate punctiforme Braille pentru persoane cu disfuncții de vedere trebuie amplasate alături cu ușa din partea mânerului ușii la o înălțime de la 1.2 până la 1.6 m.

a) în fața intrării în clădire cu indicarea denumirii instituției, timpului de prestare a serviciilor (orelor de primire);

b) în fața intrărilor în încăperile din interior, în care se prestează servicii, cu indicarea numărului încăperii de destinație.

Numerotarea dulapurilor în vestiare trebuie să fie cu font reliefat pe fon contrastant.

7 Cerințe speciale la locurile de cazare a persoanelor cu dizabilități

7.1 Cerințe generale

7.1.1 La proiectarea clădirilor locuibile cu multe apartamente pe lângă cerințele prezentului normativ trebuie de luat în considerare cerințele NCM C.01.08.

În hoteluri, moteluri, pensiuni, campinguri etc., în cazul numărului de camere 20 și mai mare, sistematizarea și dotarea a 5% din numărul total de camere, trebuie de prevăzut cu luarea în considerare a cazării vizitatorilor de diferite categorii, inclusiv persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile și celor cu deficiențe de vedere. Trebuie de asigurat posibilitatea tehnică, de deservire, informațională și funcțională de prestare a serviciilor. Pentru prestarea serviciilor persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile în camera trebuie să fie spațiu liber cu diametrul nu mai mic de 1.4 m în fața ușii, lângă pat, în fața dulapurilor și ferestrelor, în nodul sanitar.

7.1.2 Accesibile pentru PML trebuie să fie teritoriile de lângă casă (căile pietonale, platformele și terenurile), intrările în toate scările, încăperile de la intrări până la zonele de locuire a persoanei cu dizabilități (apartament, celulă locuibilă, cameră, bucătărie, noduri sanitare) în clădirile cu multe apartamente, precum și încăperile în partea locuibilă și de deservire (în grupul de încăperi pentru deservire) a hotelurilor și altor clădiri cu cazare temporară. Accesibilitatea încăperilor căminelor se stabilește în tema de proiectare.

7.1.3 Clădirile locuibile cu multe apartamente și încăperile locuibile în clădirile publice trebuie de proiectat, cu asigurarea cerințelor persoanelor cu dizabilități, inclusiv:

a) accesibilitatea holului de lift sau a parterului în case fără lift de la nivelul terenului din fața intrării în clădire;

b) accesibilitatea încăperilor locuibile pentru persoane cu dizabilități în clădiri publice de la nivelul terenului din fața intrării în clădire;

c) accesibilitatea tuturor încăperilor, care deservește locatarii sau vizitatorii;

d) asigurarea securității și comodității la folosirea utilajului și dispozitivelor.

7.1.4 Distanța de la peretele exterior până la îngrădirea balconului, loggiei trebuie să fie nu mai mică de 1.4 m, înălțimea îngrădirii - în limitele de la 1.15 până la 1.2 m. Fiecare element constructiv al pragului ușii exterioare la balcon sau loggie nu trebuie să fie mai sus de 0.014 m.

7.1.5 Dimensiunile în plan ale încăperilor sanitaro-igienice pentru folosire individuală în clădiri locuibile trebuie să fie nu mai mici de:

- a) camerei de baie sau a nodului sanitar comasat 2,2 x 2,2;
- b) closet cu lavoar (spălător de mâini) 1,6 x 2,2;
- c) closet fără lavoar 1,2 x 1,6.

Notă – Dimensiunile de gabarit pot fi precizate în procesul de proiectare în dependență de utilajul folosit și amplasarea acestuia. Sistematizarea în orice caz trebuie să prevadă spațiu liber cu diametrul 1.4 m pentru manevrarea scaunului pe rotile.

7.1.6 Lățimea foii ușii de intrare în apartament și a ușii de la balcon trebuie de adoptat nu mai mică de 0.9 m.

Lățimea foii ușii în încăperile sanitaro-igienice ale caselor de locuit și lățimea ușilor dintre camere în apartament trebuie de adoptat nu mai mică de 0.8 m.

7.1.7 Toate tipurile de semnalizare trebuie de proiectat cu luarea în considerare a percepției acestora de către toate categoriile de persoane cu dizabilități. Locurile de amplasare și destinația semnalizatoarelor se indică în tema de proiectare.

Trebuie de utilizat interfoane cu semnalizare prin sunet, vibrație și lumină, precum și videointerfoane.

Încăperile locuibile cu cazare permanentă a persoanelor cu dizabilități trebuie să fie dotate cu detectoare autonome de incendiu.

7.2 Casa fondului de locuințe de utilizare socială

7.2.1 Casele locuibile cu multe apartamente, destinate pentru cazarea persoanelor cu dizabilități și persoane cu vârsta înaintată trebuie de proiectat cu gradul de rezistență la foc nu mai jos de II.

7.2.2 În casele locuibile ale fondului municipal de locuințe trebuie de stabilit în tema de proiectare numărul și specializarea apartamentelor după categorii ale persoanelor cu dizabilități.

La proiectarea încăperilor locuibile trebuie de prevăzut posibilitatea reutilării ulterioare ale acestora în cazul necesității satisfacerii necesităților altor categorii de locatari.

7.2.3 La proiectarea apartamentelor pentru familii cu persoane cu dizabilități pe scaune cu rotile la nivelul parterului trebuie de asigurat posibilitatea de ieșire nemijlocit pe sectorul de lângă apartament, dacă acesta există. Pentru ieșirea separată prin tamburul de lângă apartament și construirea platformei de ridicare aria apartamentului se mărește cu 12 m².

7.2.4 Zona locuibilă pentru cazarea persoanelor cu dizabilități trebuie să aibă, minimum una cameră locuibilă, nod sanitar combinat accesibil pentru persoane cu dizabilități, hol-antreu cu aria nu mai mică de 4 m² și cale accesibilă de deplasare.

7.2.5 Aria minimală a încăperii locuibile pentru persoană cu dizabilități pe scaun cu rotile, trebuie să fie nu mai mică de 16 m².

7.2.6 Aria camerei comune (camerei de zi) se adoptă nu mai mică decât: în apartamente cu una sau două camere - 18 m²; în apartamente cu trei – patru camere – 20 – 22 m².

7.2.7 Aria bucătăriei apartamentelor pentru familii cu persoane cu dizabilități pe scaune cu rotile în casele locuibile ale fondului social de locuințe trebuie de adoptat nu mai mică de 9 m². Bucătăriile trebuie dotate cu mașini de gătit electrice.

În apartamentele pentru familii cu persoane cu dizabilități pe scaune cu rotile intrarea în încăperea cu vas de closet se admite de proiectat din bucătărie sau din camera locuibilă și de dotat cu ușă glisantă.

7.2.8 Lățimea încăperilor auxiliare în apartamente pentru familii cu persoane cu dizabilități (inclusiv pe scaune cu rotile) trebuie să fie nu mai mică de:

- a) antreu (cu posibilitate de păstrare a scaunului pe rotile) – 1.4 m;

- b) coridoarele din interiorul apartamentului – 1.15 m.

7.2.9 În casele locuibile ale fondului social municipal trebuie de prevăzut posibilitate de instalare în caz de necesitate a telefoanelor video pentru persoane cu deficiențe de auz, precum și de prevăzut pentru această categorie de persoane izolare fonică sporită a încăperilor locuibile.

În componența apartamentului persoanei cu dizabilități este rațional de prevăzut o șură cu suprafața nu mai mică de 4 m² pentru păstrarea instrumentelor, materialelor și articolelor, utilizate și produse de persoana cu dizabilități în procesul lucrului la domiciliu, precum și pentru amplasarea tiftotehnicii și literaturii în font reliefat punctiform Braille.

8 Cerințe speciale pentru locurile de deservire a PML în clădirile publice

8.1 Prevederi generale

8.1.1 la proiectarea clădirilor publice pe lângă cerințele prezentului normativ trebuie luate în considerare cerințele NCM C.01.12.

Lista elementelor clădirii și instalațiilor (încăperi, zone și locuri), accesibile pentru PML, numărul de calcul și categoria persoanelor cu dizabilități se stabilește în cazuri necesare în tema de proiectare.

Clădirile și instalațiile pentru organizații specializate de studii, deservire socială și medicală, precum și obiectele sportive pentru practicarea persoanelor cu dizabilități trebuie de proiectat după teme de proiectare tehnologică.

8.1.2 La reconstrucție, reparație capitală și adaptare a clădirilor existente pentru PML în proiect trebuie să fie asigurate accesibilitatea și comoditatea pentru PML.

În dependență de soluțiile de sistematizare și volum ale clădirii, de numărul de calcul a vizitatorilor cu mobilitate redusă, organizării funcționale a instituției de deservire în proiect trebuie de prevăzut unul din două variante de tipuri de deservire:

varianta "A" (proiect universal) – accesibilitatea oricărui punct din clădire pentru persoane cu dizabilități, dar mai precis – a căilor comune de deplasare și punctelor de deservire – nu mai puțin de 5% din numărul total de astfel de puncte, destinate pentru deservire;

varianta "B" (adaptare rezonabilă) – în cazul imposibilității de dotat toată clădirea – organizarea la nivel de intrare în clădire a încăperilor, zonelor sau blocurilor speciale, amenajate pentru deservirea persoanelor cu dizabilități, cu prestarea a tuturor tipuri de servicii, care se prestează în această clădire.

8.1.3 În zona de deservire a vizitatorilor clădirilor și instalațiilor publice cu destinație diferită trebuie de prevăzut locuri pentru persoane cu dizabilități din considerente nu mai puțin de 5 % din capacitatea de calcul a instituției sau numărul de calcul de vizitatori, dar nu mai puțin de un loc, inclusiv și în cazul organizării zonei de deservire specializată pentru PML în clădire.

8.1.4 Dacă există câteva puncte (dispozitive, utilaje etc) identice pentru deservirea a vizitatorilor, 5 % din numărul total, însă nu mai puțin de unul, trebuie să fie proiectate astfel, încât persoana cu dizabilități să aibă posibilitate să le utilizeze (dacă nu este prevăzut altfel în tema de proiectare).

8.1.5 În sălile de spectacole, pe tribunele obiectelor sportive și alte obiecte de divertisment cu locuri staționare trebuie să fie prevăzute locuri pentru persoane cu dizabilități din considerente nu mai puțin de 5 % din numărul total de spectatori, inclusiv pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile, 0.75 % și 0.25 % locuri cu acces liber și confort ridicat (lățimea locului 0.5 m, lățimea trecerii între rânduri nu mai mică de 0.65 m). Restul 4 % locuri trebuie să fie amplasate în zona de acțiune a sistemului de amplificare a sunetului, în zona de vizibilitate a șirului de rulare sau a translatorului din limbajul de gesturi și în zona de audibilitate a comentariilor audio.

Podestul destinat pentru spectatorii pe scaune cu roțile trebuie să fie orizontală cu înclinare nu mai mare de 1.5 %. Fiecare loc trebuie să aibă dimensiunile în plan nu mai mici de 0.9 x 1.4 m.

În sălile de spectacole cu mai multe nivele ale clădirilor publice, unde la etaj (nu la parter sau la nivelul principal) sau semi-etaj sînt amplasate nu mai mult de 25 % locuri și nu mai mult de 300 locuri de șezut, toate locurile pentru scaune cu roțile se pot amplasa la nivelul principal.

Necesitatea dotării sălilor cu monitoare se stabilește în tema de proiectare.

În cazul utilizării în sală a întunecării în zona locurilor pentru spectatori planele înclinate și treptele trebuie să aibă iluminare locală sau marcaj fotoluminescent.

8.1.6 La intrările în clădiri cu vizitare în masă (gări, instituții de menire socială, întreprinderi de comerț, instituții de administrare, complexe multifuncționale etc.) pentru persoane cu dizabilități de vedere trebuie să fie instalată o schemă mnemonică tactilo-sonoră, de informare, care reflectă informația despre încăperile în clădire, care nu împiedică fluxului de bază a vizitatorilor. Ea trebuie să fie amplasată din partea dreaptă a direcției deplasării la o distanță de la 2 pînă la 4 m de la intrare. Pe căile principale de deplasare în corespundere cu tema de proiectare se instalează indicatoare tactilo-contrastante cu lățimea de la 0.15 pînă la 0.30 (m) cu înălțimea nervurilor de 4.0 mm.

8.1.7 La proiectarea interioarelor, alegerea și amplasarea dispozitivelor și utilajului, trebuie de reieșit din considerente că zona de accesibilitate pentru vizitatorul în scaun cu roțile trebuie să fie amplasată în limitele:

- a) în cazul amplasării dintr-o parte de vizitator – nu mai sus de 1.4 m și nu mai jos de 0.3 m de la pardoseală;
- b) în cazul amplasării frontale – nu mai sus de 1.2 m și nu mai jos de 0.4 m de la pardoseală.

Suprafața meselor de utilizare individuală, a tejghelelor, părții de jos a ferestrelor de ghișee, ghișee de informare și altor puncte de deservire pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile, trebuie amplasată la o înălțime nu mai mare de 0.80-0.85 m deasupra nivelului pardoselii. Lățimea și înălțimea golului pentru picioare trebuie să fie nu mai mică de 0.75 m, adîncimea – nu mai mică de 0.5 m.

O parte a tejghelei-barieră pentru eliberarea cărților pe abonament trebuie de prevăzut cu înălțimea de 0.85 m.

Lățimea sectorului de lucru al tejghelei, mesei, tejghelei de bar etc. în punctul de prestare a serviciului trebuie să fie nu mai mică de 1.0 m.

Nu mai puțin de o tejghea pentru deservirea vizitatorilor trebuie dotată cu sisteme de amplificare a sunetului.

8.1.8 La locurile sau zonele pentru spectatorii pe scaune cu roțile în aulele cu amfiteatre, în sălile de spectacole și de studii trebuie de prevăzut măsuri de securitate (îngrădire, bandă-tampon etc).

8.1.9 În aule, săli de spectacole și de studii cu capacitatea mai mare de 50 locuri, dotate cu locuri de ședere fixate, este necesar de prevăzut (dacă nu se stabilește altceva în tema de proiectare) nu mai puțin de 5 % locuri pentru persoane cu dizabilități, inclusiv 0.75 % (dar nu mai puțin decît un singur loc) pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile.

În fiecare sală cu sistem auditiv trebuie să fie sistem de amplificare a sunetului de utilizare individuală sau colectivă.

8.1.10 Locurile pentru persoane cu dereglări de auz trebuie amplasate la o distanță nu mai mare de 3 m de la sursa de sunet sau dotate cu dispozitive speciale personale de amplificare a sunetului.

În cazul utilizării în săli a circuitului de inducție sau altor dispozitive individuale fără fir, acestea trebuie amplasate în zonă de vizibilitate bună a scenei și a translatorului al limbajului de gesturi. Necesitatea creării unei zone suplimentare (cu iluminare suplimentară) pentru translator al limbajului de gesturi se stabilește în tema de proiectare.

8.1.11 Aria încăperii pentru recepția individuală a vizitatorilor, accesibilă pentru persoane cu dizabilități, trebuie să fie de 12 m², iar dacă este cu două locuri de muncă - de 18 m². În încăperile sau

zonele de primire sau deservire a vizitatorilor cu câteva locuri accesibile pentru PML, trebuie să fie un singur loc sau câteva locuri integrate într-o singură zonă.

8.2 Clădiri și încăperi cu destinație educațională și didactică

8.2.1 Clădirile organizațiilor de învățământ general trebuie de proiectat accesibile pentru toate categoriile de elevi în corespundere cu tema de proiectare, acordată cu organul administrativ responsabil în modul stabilit.

Soluțiile de proiect ale clădirilor organizațiilor de învățământ general profesional trebuie să ia în considerare posibilitatea instruirii studenților-persoane cu dizabilități la specialitățile stabilite de legislație. Numărul studenților-persoane cu dizabilități și repartizarea acestora pe categorii de persoane cu dizabilități se stabilește de către beneficiar în tema de proiectare.

Clădirile instituțiilor speciale de instruire și reabilitare, care combină instruirea cu corectarea și compensarea neajunsurilor de dezvoltare legate de anumite maladii, se proiectează conform temei de proiectare, care include lista și ariile încăperilor, utilaj specializat și organizarea proceselor de studii și de reabilitare cu luarea în considerare a specificului predării materialului.

8.2.2 Locurile de studii pentru persoane cu dizabilități trebuie să fie amplasate identic în încăperi de studii de același tip ale aceleiași instituții de învățământ.

În încăperea de studii mesele din față din rîndul de lîngă fereastră și cel din mijloc trebuie rezervate pentru studenți cu deficiențe de vedere și de auz, iar pentru studenții, în scaun cu roțile, - de rezervat una sau două mese din față în rîndul de lîngă ușă.

8.2.3 În sălile festive și sălile de spectacole ale instituțiilor nespecializate de învățământ trebuie de prevăzut locuri pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile din considerentele: în sala cu 50 - 150 locuri – 3 - 5 locuri; în sala cu 151-300 locuri - 5-7 locuri; în sala cu 301-500 locuri - 7-10 locuri; în sala cu 501-800 locuri - 10-15 locuri. La fel trebuie să fie asigurat accesul pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile pe estradă, scenă.

Locurile pentru studenții-persoane cu dizabilități cu dereglări ale aparatului locomotor trebuie de prevăzut pe sectoare orizontale ale pardoselii, în rîndurile alăturate nemijlocit de treceri precum și la un nivel cu intrarea în sala festivă.

8.2.4 În instituțiile de învățământ în vestiarele sălii de sport și bazin trebuie de prevăzut vestiar închis cu duș și vas de closet pentru studenții-persoane cu dizabilități.

8.2.5 În instituțiile de învățământ pentru studenți-persoane cu dizabilități cu dereglări de auz în toate încăperile trebuie de prevăzut instalarea unui semnalizator-sonerie de școală cu lumină, precum și semnalizare cu lumină despre evacuare în caz de situație excepțională.

8.3 Clădiri și încăperi ale instituțiilor de sănătate și servicii sociale pentru populație

8.3.1 Pentru proiectarea clădirilor instituțiilor deservirii sociale cu regim staționar și semistaționar (ospicii, centru de infirmiere, centru de recuperare, azil pentru bătrîni etc.) și clădirilor pentru aflarea în staționar a bolnavilor, inclusiv persoane cu dizabilități și alte categorii de PML (spitale și dispensare de nivel diferit de deservire și de diferit profil): - psihiatrice, cardiologice, de reabilitare etc.) în tema de proiectare trebuie stabilite cerințe suplimentare de natură medicală și tehnologică.

8.3.2 Pentru pacienții și vizitatorii instituțiilor de reabilitare, care se specializează în tratarea persoanelor cu limitare în deplasare, trebuie de prevăzut la parcurile de automobile pînă la 10 % locuri pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile.

Zona de îmbarcare a pasagerilor trebuie să fie prevăzută la intrarea accesibilă în instituția medicală, unde persoanelor se oferă ajutor medical.

8.3.3 La intrările în instituțiile medicale pentru pacienți și vizitatori trebuie asigurată informarea vizuală, tactilă, radio-sau sonoră cu indicarea grupurilor de încăperi (secții), în care se poate trece prin intrarea dată (în cazul dacă există mai multe intrări).

Intrările în cabinetele medicilor și sălile de proceduri trebuie să fie dotate cu semnalizatoare cu lumină de invitate a pacienților.

8.3.4 Lățimea coridoarelor, utilizate pentru așteptare, în cazul amplasării cabinetelor din ambele părți ale coridoarelor trebuie să fie nu mai mică de 3.2 m, iar în cazul amplasării dintr-o singură parte – nu mai mică de 2.8 m.

8.4 Clădiri și încăperi pentru deservire a populației

Întreprinderi de comerț

8.4.1 Completarea și amplasarea utilajului în sălile de comerț accesibile pentru persoane cu dizabilități, trebuie să fie prevăzută pentru deservirea persoanelor pe scaune cu roțile de sine stătător sau cu însoțitori, vizitatori cu dereglări ale aparatului locomotor, precum și a persoanelor cu dizabilități cu dereglări de vedere.

8.4.2 În zona caselor de marcat trebuie să fie prevăzute nu mai puțin de un aparat de casă de marcat accesibil pentru persoane cu dizabilități. Lățimea trecerii pe lângă casa de marcat trebuie să fie nu mai mică de 1.2 m. Numărul trecerilor accesibile trebuie de adoptat conform Tabelului 8.1.

Tabelul 8.1 Treceri accesibile ale zonei caselor de marcat

Numărul total de treceri	Numărul trecerilor accesibile (minimum)
1-4	1
5-8	2
9-15	3
Peste 15	3 + 2 % (treceri suplimentare)

8.4.3 Pentru accentuarea atenției cumpărătorilor cu deficiențe de vedere spre informația necesară pentru aceștea trebuie de utilizat activ tabele tactile, indicator cu lumină, tabloide și pictograme, precum și soluții coloristice contrastante ale elementelor de interior.

8.4.4 Într-un loc convenabil pentru vizitatorul cu deficiențe de vedere și în formă accesibilă pentru acesta trebuie să fie amplasată informația despre amplasarea sălilor și secțiilor de comerț, asortiment și liste de prețuri ale mărfii, precum și mijloace de comunicare cu administrația.

Întreprinderi de alimentare

8.4.5 Aria în sălile de mese ale întreprinderilor de alimentare (sau în zone pentru deservire specială a PML), trebuie determinată reieșind din norma nu mai puțin de 3 m² pentru fiecare loc pentru persoanele cu dizabilități pe scaune cu roțile.

8.4.6 În întreprinderile de autodeservire trebuie de prevăzut nu mai puțin de 5 % de locuri, iar în cazul capacității sălii mai mare de 80 locuri – nu mai puțin de 4 %, însă nu mai puțin de unul pentru persoane pe scaune cu roțile și cu dereglări de vedere, cu aria fiecărui loc nu mai puțin de 3 m²

8.4.7 În încăperile sălilor de mese amplasarea meselor, inventarului și utilajului trebuie să asigure deplasarea fără obstacole a persoanelor cu dizabilități.

Lățimea trecerii de lângă vitrina pentru servirea bucatelor la întreprinderile cu autodeservire trebuie să fie nu mai mică de 0.9 m. Pentru asigurarea înconjurului liber la trecerea scaunului pe roțile lățimea trecerii se mărește pînă la 1.1 m, iar în restaurant – nu mai mică de 1.2 m. În bufete și snack-baruri trebuie să fie nu mai puțin de o masă cu înălțimea de 0.8-0.85 m.

Întreprinderi de deservire socială

8.4.8 La întreprinderile de deservire socială în vestiarele, camerele de probă de haine, vestiare etc. proiectate, nu mai puțin de 5 % din numărul acestora trebuie să fie accesibile pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile.

Utilajul vestiarelor, a camerelor de probe de haine – cîrligele, cuierile, polițele pentru haine trebuie să fie accesibile cît pentru persoane cu dizabilități, atît și pentru celelalte persoane.

Clădiri ale gărilor

8.4.9 Încăperile clădirilor gărilor de tip diferit de transport de pasageri (feroviar, auto, aerian, fluvial și maritim), trecerile, platformele și alte obiect destinate pentru deservirea pasagerilor, trebuie să fie accesibile pentru PML.

În clădirile gărilor trebuie de proiectat accesibile:

- a) casele de bilete, serviciile de informare, sălile de așteptare, sălile de odihnă de lungă durată, camerele pentru mamă și copil, încăperile de depozitare, saloanele oficiale și ale delegațiilor, dotările sanitare și igienice, posturile de asistență medicală;
- b) întreprinderile de pe piața de consum - unitățile de catering (restaurante, cafenele, cantine, snack-baruri etc.);
- c) chioșcurile de vânzare cu amănuntul, chioșcurile farmaceutice și alte chioșcuri, frizeriile, automatele de comerț și alte mașini de comerț, punctele de comunicare, telefoanele publice;
- d) încăperile de administrare de serviciu etc.

8.4.10 Aria zonelor de recreere și așteptare pentru PML în clădirile gărilor, dacă aceasta se prevede, se stabilește de 2.1 m² pentru un singur loc. O parte din divane și scaune, care trebuie să aibă sprijin pentru spate, trebuie amplasate în săli la o distanță nu mai mică de 2.7 m vizavi unele de altele.

8.4.11 În gări trecerile subterane (supraterane) pentru accesul pasagerilor pe platforme (puncte de îmbarcare) trebuie dotate cu lifturi sau alte dispozitive staționare de ridicare, accesibile pentru persoane cu dizabilități.

La gările feroviare în funcțiune, unde accesul pasagerilor de pe platforme spre piața de lângă gară sau spre teritoriul locuibil opus pieței este intersectat de căi feroviare cu intensitate de mișcare a trenurilor până la 50 perechi în 24 ore și cu viteza de mișcare a trenurilor până la 120 km/h, pentru deplasarea persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile se admite de utilizat treceri la nivelul șinelor de cale ferată, dotate cu semnalizarea cu acțiune automată și indicatori cu lumină. Pe sectorul unei astfel de căi, care trece de-a lungul căii ferate trebuie de prevăzut îngrădire de protecție cu înălțimea nu mai mică de 0.9 m cu mâini curente, amplasate la o înălțime de 0.7-0.9 m.

Planele înclinate și scările din capete (relativ cu platforma) trebuie să corespundă cerințelor 5.1.12.

8.4.12 Hotarul zonei de pericol la capătul platformei din partea căii ferate trebuie să aibă marcă vizuală și tactilă, executată contrastant relativ cu învelitoarea platformei de pasageri. Marcarea prezintă o bandă de semnalizare antiderapantă cu lățimea nu mai mică de 0.15 m, amplasată la o distanță (fără a ține cont de lățimea benzii) de 0.75 m de la marginea platformei, precum și un set de indicatoare tactile de avertizare. În cazul utilizării indicatoarelor tactilo-contrastante relativ cu învelitoarea platformei de pasageri, nu este obligatorie utilizarea benzii de semnalizare.

Pe platforme și în sălile de așteptare este necesar de prevăzut dublarea informației vizuale și sonore (verbale) cu informație textuală.

8.4.13 Platformele feroviare joase trebuie să fie acomodate pentru utilizarea dispozitivelor de ridicare staționare sau mobile pentru îmbarcarea/debarcarea persoanelor cu dizabilități pe scaun cu roțile.

La reconstrucția sau modernizare stațiile existente cu flux de pasageri în 24 ore, calculat pe o jumătate de an egal cu 1000 de pasageri și mai puțin se admite de nu instalat dispozitive de ridicare sau plane înclinate, dacă la stație în limitele 50 km pe aceeași linie este stație, care asigură accesibilitate totală pentru persoane cu dizabilități. Totodată proiectul stației trebuie să prevadă posibilitatea de instalat lifturi și/sau plane înclinate în viitor, pentru asigurarea accesibilității stației pentru persoane cu dizabilități.

8.4.14 În fiecare rând de turnichete la intrare/ieșire trebuie de prevăzut nu mai puțin de una trecere lărgită pentru trecerea scaunului pe roțile. Aceasta trebuie amplasată în afara zonei de control a tichetelor, dotată cu mâini curente la o distanță de 1.2 m, care separă zona în fața trecerii, precum și să fie marcată cu semnul accesibilității.

8.5 Obiecte cu destinația de cultură fizică, sport și recreere sportivă

Încăperi pentru spectatori

8.5.1 Pe tribunele obiectelor de show sportiv trebuie să fie prevăzute locuri pentru spectatorii pe scaune cu roțile, cu deficiențe de auz și de vedere în corespundere cu cerințele 8.1.5.

La derularea competițiilor la disciplinele sportive paraolimpice numărul de locuri pentru spectatorii pe scaune cu roțile, poate fi mărit cu cel puțin 1.5 % din numărul total de locuri pentru spectatori prin transformarea temporară (demonterea temporară) a unei părți de scaune pentru spectatori.

8.5.2 Locurile pentru persoanele cu dizabilități la obiectele de show sportiv trebuie de prevăzut cât pe tribune, atât și în fața tribunelor, inclusiv la nivelul zonei de derulare a competițiilor. Locurile pentru însoțitori trebuie amplasate în apropiere nemijlocită de la locurile pentru persoane cu dizabilități (să al-terneze sau să fie amplasate în spate). Este rațional de le amplasat în formă de blocuri compacte.

8.5.3 Locurile pentru persoane cu dizabilități trebuie amplasate în apropierea ieșirilor de evacuare.

Lățimea trecerii între rândurile destinate pentru persoanele cu dizabilități pe scaune cu roțile, trebuie să fie în lumină, cu luarea în considerare a scaunului pe roțile nu mai mică de 1.6 m (cu loc pentru ședere - 3.0 m).

Încăperi pentru practicanții culturii fizice și disciplinelor sportive

8.5.4 Trebuie de asigurat accesibilitatea pentru PML în toate încăperile auxiliare la obiectele de training de cultură fizică și sport: în încăperi de intrare și de recreere (vestibuluri, vestiare, zone de recreere, bufete), în blocurile de vestiare, de duș și noduri sanitare, în încăperile antrenorilor și încăperile cu material didactico-metodic, în încăperile de reabilitare medicală (camere medicale, saune, cabinete de masaj etc.) cu luarea în considerare a cerințelor CP C.01.11.

8.5.5 Distanța de la încăperile auxiliare pentru persoanele care se ocupă, inclusiv persoanele cu dizabilități, până la locurile ocupațiilor fizice și sportive nu trebuie să fie mai mare de 150 m.

8.5.6 distanța de la oricare loc de aflare a persoanei cu dizabilități în sală până la ieșirea de evacuare în coridor, foaier, în afară sau până la gura de evacuare din tribunele sălilor de show nu trebuie să fie mai mare de 40 m.

Lățimea trecerilor trebuie să fie mărită cu lățimea trecerii libere a scaunului pe roțile (0.9 m). Trebuie de prevăzut mărirea lățimii căilor de deplasare a sportivilor pe scaune cu roțile (1.2 m).

8.5.7 O rută accesibilă de deplasare pentru PML trebuie să fie prevăzută minimum la 5 % de piste pentru pentru bowling, curling, bocce, dar nu mai puțin de una pistă de fiecare tip.

Pe terenurile sportive deschise minimum una cale de deplasare trebuie să unească pe de-a dreptul marginile opuse ale terenului.

8.5.8 Pentru orientarea persoanelor cu deficiențe de vedere de-a lungul pereților sălii la băile specializate ale bazinului și la intrările în sală din încăperile pentru vestiare și duș trebuie de instalat mîini curente orizontale la înălțime de la pardoseală în limitele de la 0.9 pînă la 1.2 m, iar în sălile cu bazine pentru copii – la nivel de 0.5 m de la pardoseală.

Pe căile principale de deplasare și pe căile de ocolire ale bazinului specializat trebuie de prevăzut bande speciale pentru informare și orientare. Lățimea bandelor de orientare pentru vanele deschise – nu mai mica de 0.3 m.

8.5.9 În partea cu adîncime mică a bazinului pentru persoane cu dizabilități cu afectare a aparatului locomotor trebuie de instalat o scară cu pantă mică cu dimensiunile, m, nu mai mici de: ridicările treptei - 0.14; partea orizontală a treptei - 0.3. Scara se instalează în afara gabaritelor bazinului.

8.5.10 Pista de ocolire pe perimetrul bazinului trebuie să fie cu lățimea nu mai mică de 2 m la bazinele închise și 2.5 m la bazinele deschise. Aria pistei de ocolire trebuie să includă și locurile pentru parcare scaunelor cu roțile.

Marginea bazinului pe tot perimetrul său trebuie să fie evidențiat cu o bandă, care are culoare contrastantă relativ cu culoarea pistei de ocolire.

8.5.11 În încăperile vestiarelor obiectelor sportive pentru persoane cu dizabilități care fac trening trebuie de prevăzut:

- a) locuri pentru parcare scaunelor pe roțile;
- b) cabine individuale din considerente – câte una cabină pentru trei persoane pe scaune cu roțile, care se antrenează concomitent;
- c) dulapuri individuale (nu mai puțin de două), inclusiv pentru păstrarea cîrjelor și protezelor;
- d) câte un scaun cu lungime nu mai mică de 0.8 m, cu lățime nu mai mică de 0.7 m și înălțime de la pardoseală de 0.5 m pentru fiecare dulap individual al persoanei cu dizabilități. Împrejurul scaunului trebuie să fie spațiu liber pentru scaun pe roțile. În caz de imposibilitate de executat scaun aparte trebuie de prevăzut instalare de-a lungul peretelui a unui scaun cu dimensiunile nu mai mici de 0.6x0.8.

8.5.12 Aria în vestiarele comune pentru un singur loc de persoană cu dizabilități care se antrenează trebuie de adoptat nu mai mică de: în săli - 3.8 m², în bazine cu sală pentru trening preventiv - 4.5 m². Aria de calcul pentru una persoană cu dizabilități care se antrenează în încăperea aparte a vestiarului – de - 2.1 m². Aria pentru cabinele individuale – de 4-5 m², vestiarele comune pentru persoane cu dizabilități cu însoțitor – de 6-8 m². Dimensiunea trecerii între scaune în vestiarele comune trebuie să fie nu mai puțin de 1.8 m.

Indicii specifici ai ariei includ locuri pentru vestiare, dulapuri pentru haine de casă în vestiarele comune.

8.5.13 Numărul cabinelor de duș pentru persoane cu dizabilități trebuie de adoptat din considerente – una plasă de duș pentru trei persoane cu dizabilități care se antrenează, însă nu mai puțin de una.

8.5.14 În vestiare trebuie de utilizat pentru persoane cu dizabilități un singur dulap pentru haine de stradă și de antrenament cu dimensiunile: înălțimea – nu mai mică de 1.3 m și nu mai mare de 1.7 m, adîncime - 0.4 m, lățime 0.8 m, toate dimensiunile în lumină. Dulapurile individuale pentru păstrarea hainelor persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile în vestiarele sălilor sportive, trebuie amplasate la nivelul de jos, cu înălțimea nu mai mare de 1.3 m de la pardoseală. În cazul păstrării deschise a hainelor sportive, cîrligele în vestiare trebuie de instalat la aceeași înălțime.

8.5.15 În camera de recreere a vestiarului trebuie de prevăzut arie suplimentară din calcul nu mai puțin de 0.4 m² pentru fiecare din persoanele cu dizabilități pe scaune cu roțile care se antrenează concomitent, totodată camera p recreere a saunei trebuie să fie cu aria nu mai mică de 20 m².

8.5.16 Pentru jocuri sportive persoanele cu dizabilități pe scaune cu roțile trebuie să folosească săli cu acoperire a pardoselii cu asperități, elastică, din materiale sintetice sau parchet sportiv.

8.6 Clădiri și încăperi a organizațiilor cu destinație de show, cultural-educativă și religioasă

Obiecte de spectacole

8.6.1 Pentru persoane cu dizabilități trebuie de executat accesibile încăperile complexului pentru spectatori: vestibulul, vestibulul cu case de marcat, vestiarul, nodurile sanitare, foaietul, bufetele, coridoarele și culoarele în fața sălii de spectacole. În corespundere cu tema de proiectare pentru persoane cu dizabilități trebuie să fie accesibile următoarele încăperi ale complexului pentru interpreți: estrada, scena, closetele pentru interpreți, vestibulul, bufetul, nodurile sanitare, culoarele și coridoarele.

8.6.2 Planele înclinate în sălile care duc spre etajele din amfiteatre, trebuie să aibă balustrade pe pereți. În cazul înclinării planului înclinat mai mare de 1:12 locurile pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile trebuie de prevăzut pe pardoseala orizontală în rîndurile din față.

8.6.3 Locurile pentru persoane cu dizabilități în săli trebuie de amplasat în zona accesibilă a sălii pentru acestea, care asigură: percepere calitativă a programelor și materialelor demonstrate, informaționale și muzicale; condiții optime pentru lucru (în săli de lectură ale bibliotecilor); recreere (în sala de așteptare).

În încăperile de sală nu mai puțin de două ieșiri dispersate trebuie să fie ajustate pentru trecerea PML.

În sălile de spectacole dotate cu scaune sau bănci trebuie să fie scaune cu cotiere, din calcul nu mai puțin de un scaun cu cotiere la cinci scaune fără cotiere. Băncile trebuie să asigure reazem fiabil pentru spate și spațiu sub bancă cu adâncimea nu mai mică de 1/3 de adâncime a scaunului.

8.6.4 În săli cu mai multe etaje este necesar de prevăzut locuri pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile la nivelul etajului întâi, la fel și la unul din cele intermediare. Este necesar de prevăzut locuri pentru scaune cu roțile în boxele de cluburi, în loggii etc.

8.6.5 Locurile pentru persoanele cu dizabilități în sălile de spectacole trebuie amplasate în rânduri aparte, care au căi convenabile de evacuare.

În sălile de spectacole cu numărul de locuri 800 și mai mare, locurile pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile trebuie dispersate în zone diferite, amplasându-le în apropiere nemijlocită de ieșirile de evacuare, însă nu mai multe de trei într-un singur loc.

8.6.6 În cazul amplasării locurilor pentru spectatori pe scaune cu roțile în fața scenei, estradei în rândul întâi sau în capătul sălii în apropierea ieșirii trebuie de prevăzut podeste libere cu lățimea nu mai mică de 1.2 m și locul alăturat pentru însoțitor.

În fața scenei, estradei în rândul întâi, precum și în centrul sălii sau în părțile laterale ale sălii trebuie de prevăzut sectoare iluminate local pentru amplasarea, la caz, a translatorilor din limbajul de gesturi.

8.6.7 Pentru ridicarea pe scenă pe lângă scări trebuie să fie prevăzut plan înclinat staționar sau de inventar sau dispozitiv de ridicare. Lățimea planului înclinat între mâinile curente trebuie să fie nu mai mică de 0.9 m cu înclinare de 1:12 (8 %) și borduri mici din părți. Scările și planele înclinate, care duc pe scenă, trebuie să aibă dintr-o parte – îngrădiri cu mâini curente duble la înălțime de 0.7-0.9 m.

Instituții de cultură

8.6.8 Teritoriile și clădirile complexelor de muzee cu destinație diferită, a galeriilor artistice (de artă plastică), a sălilor de expoziții etc, trebuie să fie accesibile persoanei cu dizabilități de toate categoriile. Măsurile de asigurare a accesibilității pentru persoane cu dizabilități de diferite categorii în anumită parte a expoziției, volumul și nomenclatura exponatelor accesibile pentru una sau alte categorii de persoane cu dizabilități, rutele de deplasare ale acestora se stabilesc în tema de proiectare.

Necesitatea de amplasare a expoziției muzeelor cu aria de expunere pînă la 2000 m² într-un singur nivel se stabilește în tema de proiectare.

8.6.9 În tema de proiectare trebuie de prevăzut locuri pentru amplasarea modelelor volumetrice ale obiectelor expuse, modelelor grafice, modelelor pe cartele audio, a schemelor, imaginilor, cartelelor și schemelor mnemonice audio-tactice, destinate pentru persoane cu dizabilități de vedere, precum și cerințe pentru utilizarea ghidurilor media.

8.6.10 Trecherile în sala de lectură a bibliotecii trebuie să aibă lățime nu mai mică de 1.2 m. Dimensiunile locului de muncă a persoanei cu dizabilități (fără luarea în considerare a suprafeței mesei) trebuie să fie de 1.5x0.9 m.

8.6.11 În zona de deservire a persoanelor cu disfuncții de vedere locurile pentru lectură și stelajele cu literatură specială trebuie de dotat cu iluminare suplimentară. Este necesar de prevăzut un nivel înalt de iluminare naturală a acestei zone (CIN - 2.5 %), iar nivelul de iluminare artificială a mesei de lectură – nu mai mic de 1000 lk.

8.6.12 În obiectele temporare ale circuitelor se admite de utilizat intrările de serviciu pentru accesul spectatorilor în locurile amplasate pe pardoseală plată în fața rândului întâi. Locurile pentru persoane cu dizabilități în sălile de circ trebuie prevăzute în apropierea gurilor de evacuare în rândurile, ale căror plane se află la un nivel cu foaiorul. În acest caz aria trecerii în locurile, unde se presupune amplasa persoanelor cu dizabilități, trebuie să fie mărită nu mai puțin decât pînă la 2.2 m.

Clădiri și instalații cu destinație culturală, rituală și memorială

8.6.13 Mediul arhitectural al clădirilor, instalațiilor și complexelor cu destinație culturală, precum și obiectele rituale pentru toate tipurile de ceremonii festive, obiectele funerare și memoriale trebuie să satisfacă cerințelor de accesibilitate pentru PML, precum și cerințelor confesionale în privința amplasării și dotării punctelor pentru manifestări rituale.

8.6.14 În clădiri și pe teritoriul alăturat trebuie de utilizat mijloace informaționale, accesibile pentru persoane cu dizabilități, care nu creează dereglări ale aspectului arhitectural al obiectului ritual sau memorial.

8.6.15 Căile de deplasare pentru persoane cu dizabilități și altor PML, nu trebuie să intersecteze zonele de deplasare a procesiunilor religioase și altor procesiuni ceremoniale și zonele de mișcare a cortegiilor.

8.6.16 În zonele de aflare a enoriașilor numărul de locuri pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile (dar nu mai puțin de unul), și numărul de locuri pentru șederea persoanelor cu dizabilități și persoanelor vîrstnice se determină în tema de proiectare.

La instalarea locurilor de abluție în clădirile și instalațiile de cult și ritual, precum și pe teritoriile acestora trebuie nu mai puțin de un loc de prevăzut pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile.

8.6.17 Distanța de la marginea căii de mișcare pînă la locurile de depunere a florilor, coroanelor, ghirlandelor, pietrelor, amuletei, instalarea icoanelor, lumînărilor, lămpilor, distribuirea apei sfințite etc. nu trebuie să depășească 0.6 m. Înălțimea - de la 0.6 pînă la 1.2 m de la nivelul pardoselii.

Lățimea (fața) trecerii pînă la lăcașul de cult – nu mai mică de 0.9 m.

8.6.18 Pe căile de deplasare pe teritoriu trebuie nu mai rar decît peste 150 m de prevăzut zone de recreere cu locuri pentru ședere.

8.7 Clădirile obiectelor de deservire a comunității și a statului

8.7.1 La proiectarea grupurilor principale de încăperi ale clădirilor administrative, unde are loc primirea vizitatorilor (inclusiv PML), trebuie de respectat:

- a) amplasarea acestora preponderent la nivelul intrării;
- b) existența obligatorie a serviciului de informații (se admite comasarea serviciului de informații și primire de serviciu);
- c) amplasarea (dacă este cazul) a încăperilor de uz colectiv (săli de conferințe, săli de ședințe etc.) nu mai sus decît nivelul doi de la nivelul intrării.

8.7.2 Sălile de judecată trebuie să fie accesibile pentru toate categoriile de persoane cu dizabilități.

În zona juriului trebuie să fie prevăzut loc pentru persoanei cu dizabilități pe scaune cu roțile. Locurile reclamantului și avocatului, inclusiv catedra, trebuie să fie accesibile.

În sală trebuie să fie prevăzut loc pentru translator din limbajul gesturilor, convenabil pentru efectuarea interogatoriilor de către toți participanții la proces.

Dacă sînt prevăzute celule pentru detenție la sălile de judecată, una din celule trebuie să fie accesibilă pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile. O astfel de celule poate să fie prevăzută pentru cîteva săli de judecată.

Pe fiecare parte a pereților despărțitori plini, a geamurilor de securitate sau meselor despărțitoare care separă vizitatorii de reținuți și condamnați din zonele de vizitare ale instituțiilor penitenciare trebuie amenajat cel puțin un loc accesibil persoanelor cu dizabilități..

8.7.3 Aria minimală a încăperii pentru primirea individuală trebuie de adoptat din considerentele nu mai puțin de 12 m² pentru un loc de lucru

În încăperile de primire la câteva locuri de deservire în dependență de soluțiile de proiect trebuie de prevăzut unul din aceste locuri de deservire sau câteva astfel de locuri grupate într-o singură zonă accesibile pentru PML.

8.7.4 În cazul Dacă în fața locului operatorului deservește vizitatorii, există structuri de despărțire continue, trebuie prevăzut cel puțin un loc echipat cu dispozitive de comunicare cu difuzoare în două căi pentru asigurarea contactului auditiv între personal și vizitatorii cu deficiențe de auz.

8.7.5 Drept încăperi ale instituțiilor bancare, în care accesul clienților nu este limitat din cerințe tehnologice se consideră:

- a) blocul de numerar (sala de casierie și depozitul);
- b) bloc de operații (zona de intrare, sala de operații și casierie);
- c) încăperile auxiliare și de serviciu (sălile de negociere cu clienții și de procesare a creditelor, holul, holul din față, biroul de trecere).

8.7.6 În cazul existenței mai multor posturi de lucru aparte (autonome) pentru operatori, una dintre acestea trebuie să fie adaptată pentru deservirea persoanelor cu dizabilități. Este necesară dotarea uneia dintre casele de marcat sau ghișeele de service clienți cu sisteme de amplificare a sunetului.

9 Cerințe speciale către locurile de muncă

9.1 La proiectarea încăperilor cu locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități pe lângă cerințele prezentului normativ trebuie respectate cerințele NCM C.02:02.

9.2 La proiectarea clădirilor instituțiilor, organizațiilor și întreprinderilor trebuie de prevăzut locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități în corespundere cu cerințele generale de dotare (utilare) a locurilor de muncă speciale cu luarea în considerare a particularităților de dereglare a funcțiilor și de limitare a activităților de viață, cerințele fiind aprobate de organul de stat de protecție socială a populației.

9.3 Numărul și tipurile de locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități se stabilesc în tema de proiectare în corespundere cu legislația în vigoare cu privire la muncă și ocupații. Amplasarea acestora în structura volumetrică și planimetrică a clădirii (dispersată sau în hale speciale, sectoare de producție și încăperi speciale), precum și încăperile suplimentare necesare se stabilesc în tema de proiectare.

9.4 La calcularea ariei încăperilor de birouri în care sînt locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități pe scaune cu roțile, trebuie rezervată pentru una persoană cu dizabilități pe scaune cu roțile aria egală cu 7.65 m².

9.5 Locurile de muncă ale persoanelor cu dizabilități trebuie să fie sigure pentru sănătate și organizate rațional. În tema de proiectare trebuie stabilite specializarea acestora și, în caz de necesitate, de indicat setul de mobilă, utilaj și dispozitive auxiliare, acomodate special pentru persoana cu dizabilități de categoria dată.

9.6 În zona de lucru a încăperilor trebuie să fie asigurată îndeplinirea complexului de cerințe sanitaro-igienice către clima din încăpere, precum și respectate cerințele suplimentare, stabilite în dependență de tipul de maladie a persoanei cu dizabilități.

9.7 Distanța până la toalete, camere pentru fumat, încăperi de încălzire sau răcire, dispozitive de alimentare cu apă potabilă de la locurile de muncă destinate persoanelor cu dizabilități cu dereglări ale aparatului locomotor și deficiențe de vedere nu trebuie să fie mai mare de:

- a) în limitele clădirii – 60 m;
- b) în limitele teritoriului instituției, întreprinderii – 150 m.

9.8 Dulapurile individuale în încăperile utilitare ale întreprinderilor și instituțiilor trebuie să fie comasate (pentru păstrarea hainelor de stradă, de casă și de lucru).

9.9 Deservirea sanitară și utilitară pentru persoane cu dizabilități care lucrează trebuie asigurată în corespundere cu cerințele către încăperile utilitare ale întreprinderilor industriale și cerințele prezentului normativ.

În încăperile sanitare și utilitare, numărul de cabine și dispozitive necesare persoanelor cu dizabilități cu dereglări ale aparatului locomotor și deficiențe de vedere care lucrează într-o întreprindere sau instituție trebuie determinat pe baza a cel puțin o cabină de duș universală pentru trei persoane cu dizabilități, cel puțin o chiuvetă pentru șapte persoane cu dizabilități, indiferent de caracteristicile sanitare ale procesului de producție.

9.10 În cazul accesului dificil al persoanelor cu dizabilități pe scaune cu roțile spre punctele de alimentare publică la întreprinderi și instituții trebuie de prevăzut suplimentar una încăpăre de sufragerie cu aria din considerent de 1.65 m² pentru fiecare persoană cu dizabilități, dar nu mai mica de 12 m².

Anexa A (normativă)

Calculul numărului de lifturi necesare pentru salvarea persoanelor cu dizabilități

A.1 Calculul numărului de lifturi pentru PML al zonei de securitate, adus în anexa prezentă, este destinat pentru determinarea numărului de lifturi (cu luarea în considerare a parametrilor tehnici), care asigură capacitatea de transportare necesară pentru salvarea PML în condițiile pericolelor de la incendiu.

A.2 Drept date inițiale pentru calcul servesc:

- a) numărul nivelelor deservite de liftul cu zonă de siguranță;
- b) înălțimea de ridicare a liftului până la nivelele unde sînt zone de siguranță;
- c) numărul de calcul și componența PML în zonele de siguranță la nivele;
- d) capacitatea nominală (capacitatea de încărcare și viteza) a lifturilor.

A.3 Noțiuni de bază utilizate în calculul lifturilor:

cursă circulară

Mișcarea liftului de la nivelul principal de îmbarcare până la revenirea la acest nivel;

timp al cursei circulare

timpul folosit de lift pentru mișcarea pe cursa circulară, care include timpul pentru accelerare și frînare, mișcare cu viteză nominală, deschidere și închidere a ușilor, intrare și ieșire a pasagerilor din numărul PML.

A.4 capacitatea liftului P_{asc} , (persoane), se determină reieșind din capacitatea nominală de încărcare a liftului și dimensiunile geometrice pe interior a cabinei cu luarea în considerare a masei PML cu mijloacele acestora de deplasare și cu luarea în considerare a formei, ariei proiecției PML în plan.

A.5 Numărul opririlor pentru îmbarcare-debarcare a liftului în zonele de siguranță pentru fiecare nivel $N_{opr.}$, (nivele) se determină reieșind din numărul de calcul a persoanelor din numărul PML în zonele de siguranță de incendiu și a capacității liftului.

A.6 Timpul cursei circulare T_c pentru fiecare îmbarcare se determină cu formula:

$$T_c = 2 \frac{H_n}{V_n} + K_t \sum t; \quad (A.1)$$

unde H_n – distanța parcursă de lift timp de o cursă circulară cu viteză nominală, m;

V_n – viteza nominală de mișcare a cabinei liftului, m/sec;

K_t – coeficient care ia în considerare cheltuielile suplimentare posibile de timp în timpul cursei (rețineri la intrare/ieșire a pasagerilor, reglarea vitezei de mișcare a ușilor etc.). Se admite de adoptat $K_t = 1.1 - 1.2$;

$\sum t$ – suma cheltuielilor de timp la accelerare și frînare a liftului, închidere și deschidere a ușilor, intrare și ieșire a pasagerilor în timpul cursei circulare, sec.

Datele inițiale pentru calcularea timpului pot fi obținute din pașapoartele tehnice ale lifturilor. Pentru pasagerii de categoria M4 (pe scaune cu rotile) timpul de intrare/ieșire este adus în Tabelul A.1.

Tabelul A.1

Pasageri de categoria M4 în cabina liftului, persoane	Timp pentru intrare/ieșire a pasagerilor (umplere/eliberare a cabinei de lift), sec	
	pentru intrare	pentru ieșire
Una	6	5.5
Două	8	7.5
Trei	10	9
Patru	12	11

A.7 Timpul total pentru cursele liftului T_{tot} se determină ca suma de timp pentru toate cursele circulare T_c

$$T_{\text{tot}} = \sum T_c; \quad (\text{A.2})$$

A.8 Numărul de lifturi, care asigură transportarea necesară a PML din zonele de securitate la etajul de bază n , se **determină** cu formula:

$$n = T_{\text{tot}} / 600; \quad (\text{A.3})$$

Rezultatul calculului după formula (A.3) se rotunjește pînă la cel mai mare număr întreg apropiat.

A.9 La instalarea unui grup de lifturi cu diferite viteze și capacități de ridicare se execută calcul pentru fiecare lift. Timpul de calcul a lucrului fiecărui lift pentru salvarea PML nu trebuie să depășească 10 minute.

Bibliografie

- [1] Lege 155 din 09.07.2010 pentru ratificarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități.
Convenția a fost adoptată de Adunarea Generală ONU prin rezoluția 61/106 la New York la 13 decembrie 2006 și semnată de Republica Moldova la 30 martie 2007
- [2] Lege 420 din 22.12.2006 privind activitatea de reglementare tehnică
- [3] Hotărîre de Guvern 818 din 12.12.1995 despre aprobarea Regulamentului privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova
- [4] Hotărîre de Guvern 847 din 07.12.2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova

Traducere autentică a documentului normativ**Начало перевода****1 Область применения**

1.1 Настоящие нормы правила в строительстве предназначены для разработки проектных решений общественных, жилых и производственных зданий, которые должны обеспечить для инвалидов и других групп населения с ограниченными возможностями передвижения - маломобильных групп населения (далее - МГН) равные условия жизнедеятельности с другими категориями населения, основанные на принципе универсального проекта (дизайна).

1.2 Настоящий нормативный документ распространяется на проектирование общественных зданий открытого доступа населения, в том числе инвалидов и МГН.

1.3 Требования нормативного документа норматива не распространяются на проектирование жилых многоквартирных домов, находящихся в частной собственности.

1.4 Требования настоящего документа необходимо учитывать при проектировании новых, реконструируемых, подлежащих капитальному ремонту, и приспособляемых зданий, и сооружений. Они распространяются на функционально-планировочные элементы зданий и сооружений, их участки или отдельные помещения, доступные для МГН: входные узлы, коммуникации, пути эвакуации, помещения (зоны) проживания, обслуживания и места приложения труда, а также на их информационное и инженерное оборудование.

1.5 В случае невозможности полного учета требований настоящих норм при реконструкции, капитальном ремонте или приспособлении существующих зданий и сооружений для нужд МГН, следует осуществлять проектирование в рамках «разумного приспособления» при согласовании задания на проектирование с территориальными органами социальной защиты населения соответствующего уровня и с учетом мнения общественных объединений инвалидов.

2 Нормативные ссылки

Нижеперечисленные нормативные документы являются обязательными для применения настоящего документа. Для данных ссылок применяется только данный выпуск. Для недатированных ссылок применяется последняя редакция документа на который делается ссылка (любой амендамент включительно).

NCM B.01.05:2016	Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale
NCM C.01.08:2016	Blocuri locative
NCM C.01.12:2017	Clădiri și construcții sociale.
NCM C.02.02:2016	Clădiri și construcții industriale
NCM C.04.02:2017	Iluminatul natural și artificial
NCM E.03.02:2014	Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor
ПУЭ - 7	Правила устройства электроустановок
CP C.01.11:2018	Clădiri și construcții publice accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare

3 Понятия и определения

Для правильного понимания настоящего нормативного документа применяются следующие термины:

3.1

достижимость

свойство мест обслуживания, имеющих параметры, обеспечивающие возможность воспользоваться предметом, объектом пользования (дотянуться до него).

3.2

адаптация

приспособление к новым условиям здесь: Приспособление среды жизнедеятельности, зданий и сооружений с учетом потребностей маломобильных групп населения.

3.3

разумное приспособление

внесение, когда это нужно в конкретном случае, необходимых и подходящих модификаций и коррективов, не становящихся несоразмерным или неоправданным бременем, в целях обеспечения реализации или осуществления инвалидами наравне с другими всех прав человека и основных свобод.

[1], статья 2].

3.4

благоустройство участка (территории)

комплекс мероприятий, обеспечивающих доступность маломобильных посетителей и включающий в себя: создание искусственного ландшафта (озеленение), мощение дорожек для пешеходов и проезжей части, устройство наружного освещения, создание зон отдыха.

3.5

полоса движения

часть пешеходного пути, предназначенная для движения в один ряд в одном направлении.

3.6

карман

ниша, пространство, примыкающее к границе помещения или коммуникационного пути вне их пределов.

3.7

доступная кабина уборной

индивидуальная кабина, размещаемая в блоке общественных уборных (мужских или женских) оборудованная только унитазом, доступная по габаритам для инвалида на кресле-коляске, а по оборудованию - для всех групп инвалидов.

3.8

универсальная кабина уборной

автономно расположенная кабина уборной, предназначенная для использования инвалидом на кресле-коляске или слепым с сопровождающим лицом, оборудованная унитазом, умывальником и другими принадлежностями. Вход в кабину не должен быть из других санитарных групп.

3.9

путь движения

пешеходный путь, используемый МГН, в том числе инвалидами на креслах-колясках, для перемещения по участку (дорожки, тротуары, пандусы и т.д.), а также внутри зданий и сооружений (горизонтальные и вертикальные коммуникации).

3.10

доступные для МГН здания и сооружения

здания и сооружения, в которых реализован комплекс архитектурно-планировочных, инженерно-технических, эргономических, конструктивных и организационных мероприятий, отвечающих нормативным требованиям обеспечения доступности и безопасности для МГН этих зданий и сооружений.

3.11

коэффициент сцепления

отношение горизонтальной реакции к нагрузке на поверхность.

ПРИМЕЧАНИЕ - Размерность: кН/кН или доли единицы.

3.12

универсальный проект (дизайн)

проект (дизайн) предметов, обстановок, программ и услуг, призванный сделать их в максимальной степени пригодными к пользованию для всех людей без необходимости адаптации или специального дизайна. Универсальный проект (дизайн) не исключает ассистивные (специализированные) устройства для конкретных групп инвалидов, где это необходимо. См. [1], статья 2].

3.13

элемент

архитектурный, технический или механический компонент здания, сооружения, помещения или участка.

Пример - Рабочее место, место отдыха, душ, телефонная кабина, дверь, управляющее устройство.

3.14

специализированный элемент

элемент, к которому (как к объекту нормирования) предъявляются специфические требования по адаптации с учетом конкретного или совокупных дефектов здоровья человека.

3.15

универсальный элемент

элемент, проектируемый с учетом возможного использования всеми (любыми) категориями населения.

3.16

эстрада

возвышение в торцевой части зрительного зала для проведения концертных и эстрадных представлений (без колосников).

3.17

шрифт Брайля

специальный рельефно-точечный шрифт для лиц с полной потерей зрения (незрячих) и слабовидящих.

3.18

габариты

внутренние (в свету) и наружные (в чистоте) размеры элементов архитектурной среды (предметов и пространств) по их крайним выступающим частям.

3.19

медиагид

комплекс технических и полиграфических средств, использующих принципы мультимедийной печати, индивидуального речевого информирования и идентификации специальных кодов, путем их считывания оптическим идентификатором.

3.20

лифтовый холл

специальное помещение, располагаемое у входа в лифт, ограниченное, как правило, дверями.

3.21

ограждение

вертикальная ограждающая конструкция на перепаде отметок пешеходных поверхностей, вокруг опасных мест и нависающих препятствий.

3.22

помещение индивидуального обслуживания

кабина или кабинет, где осуществляется самообслуживание или обслуживание маломобильного посетителя персоналом учреждения (предприятия). Габариты кабины (кабинета) должны учитывать, как правило, возможность размещения и сопровождающего лица.

3.23

тактильно-контрастные наземные и напольные указатели

средства информирования и предупреждения, представляющие собой рельефные (тактильные) контрастные полосы определенного рисунка, позволяющие инвалидам по зрению ориентироваться

в пространстве путем осязания тростью, стопами ног или используя остаточное зрение. Разделяются по основным типам на предупреждающие, направляющие и поля различного назначения.

Примечание - Нормируемым параметром для предупреждающих указателей является глубина указателя - расстояние между ближней и дальней границами указателя, преодолеваемое по ходу движения, а для направляющих указателей - ширина указателя, т.е. расстояние между его боковыми границами.

3.24

специализированная организация

учреждение общественного или медицинского назначения для постоянного обслуживания МГН, состоящее из дома-интерната, хосписов, центров сестринского ухода, реабилитационных центров, домов престарелых и т. д.

3.25

адаптированный вход

вход, приспособленный для прохода маломобильных посетителей, в том числе на креслах-колясках.

3.26

специализированное место стоянки (парковки) транспортных средств инвалидов

машино-место, выделяемое на стоянке (парковке) транспортных средств личного пользования для инвалидов на креслах-колясках, имеющее увеличенные габаритные размеры для беспрепятственного доступа инвалида к автомобилю, посадки и высадки из него.

3.27

места обслуживания

части зданий, сооружений, помещений, зон организованные и оборудованные для оказания услуг посетителю.

Примечание - Включают в себя рабочее место, место обслуживаемого, возможно – место ожидания.

3.28

фотолюминесцентный материал

материал, обладающий свойством фотолюминесценции, которая может проявляться как во время возбуждения, так и в течение некоторого времени после окончания возбуждения светом естественного или искусственного происхождения.

3.29

поручень

компонент лестницы или пандуса, который задает направление и обеспечивает поддержку на уровне руки при движении.

3.30

тактильные средства информации

носители информации, передаваемой инвалидам по зрению и воспринимаемой путем прикосновения.

3.31

технические средства информирования, ориентирования и сигнализации:

Комплекс различных технических средств, обеспечивающих визуальное, тактильное, звуковое и радиоинформирование, ориентирование в пространстве и сигнализацию об опасности для всех категорий инвалидов и других МГН, с указанием возможных направлений движения и мест получения услуг, способствующих обеспечению доступности, безопасности, информативности и комфортности объекта.

3.32

тифлотехнические средства

средства, облегчающие инвалидам по зрению работу и усвоение информации (магнитофоны, диктофоны, письменные приборы, брайлевская пишущая машинка).

3.33

визуальные средства информации

носители информации в виде зрительно различимых текстов, знаков, символов, световых сигналов, имеющих повышенные характеристики распознаваемости с учетом особенностей восприятия людьми с нарушением функций органов слуха.

3.34

продольный уклон

уклон поверхности, параллельный направлению движения.

3.35

поперечный уклон

уклон поверхности, перпендикулярный направлению движения.

3.36

инвалид по зрению

человек, у которого полностью отсутствует зрение или острота остаточного зрения не превышает 10%, или поле зрения составляет не более 20%.

3.37

инвалид

человек, имеющий нарушение здоровья со стойким расстройством функций организма, в том числе с нарушением опорно-двигательного аппарата, нарушениями зрения и дефектами слуха, которые мешают его полному и эффективному участию в жизни общества наравне с другими, в том числе из-за пространственно-средовых барьеров.

3.38

маломобильные группы населения: МГН

люди, испытывающие затруднения при самостоятельном передвижении, получении услуги, необходимой информации или при ориентировании в пространстве. К маломобильным группам населения для целей настоящего свода правил здесь отнесены: инвалиды, люди с ограниченными (временными или постоянными) возможностями здоровья, люди пожилого возраста, беременные женщины, люди с детскими колясками и т.п.

3.39

бортовой камень

ограждение путей движения и пространств однородными элементами малой высоты, совмещающее функции безопасности и информативности.

3.40

пиктограмма

символическое изображение вида деятельности, указания действия или назначения помещения, сооружения, пожарного отсека и т.п.

3.41

пандус

сооружение, предназначенное для перемещения с одного уровня горизонтальной поверхности пути на другой, состоящее из маршей (имеющих сплошную наклонную по направлению движения поверхность) и горизонтальных площадок (для отдыха и/или маневрирования).

3.42

пандус одностороннего движения

сооружение, предназначенное для одновременного перемещения только одного человека, при расстоянии между поручнями 0.9 - 1.0 м.

3.43

бордюрный пандус (съезд)

уклон пешеходного пути, предназначенный для сопряжения двух разноуровневых поверхностей для безбарьерного передвижения людей, использующих кресла-коляски, не оборудованный поручнями.

3.44**инвентарный пандус**

сооружение временного или эпизодического использования, например, сборно-разборный, откидной, выдвижной, приставной, перекатной и т.д.

3.45**подъемная платформа**

грузоподъемная машина периодического действия для подъема и спуска пользователей, размещающихся на грузонесущем устройстве, которое перемещается по вертикальной или наклонной траектории.

3.46**аппарель**

накладная конструкция на лестничный марш или через препятствие, состоящая из двух раздельных направляющих, предназначенная для перемещения кресел-колясок, детских колясок, тележек различного типа и назначения.

Примечание - Не является пандусом.

3.47**подъем**

разность уровней (вертикальный размер) между ближайшими горизонтальными плоскостями наклонного пути движения.

3.48**сцена**

часть зрительного зала для проведения театральных мероприятий с колосниками и театральной механизацией планшета сцены.

3.49**участок (земельный)**

земельный участок (территория), расположения объекта строительства, реконструкции, капитального ремонта принадлежащий застройщику, имеющий в необходимых случаях функционально связанные с объектом элементы.

3.50**система радиоинформирования и ориентирования лиц с нарушением зрения**

система, состоящая из индивидуальных носимых абонентских устройств пользователей и инфраструктурного оборудования - радиоинформаторов, передающих на абонентское устройство различные сообщения об объекте и другую информацию, звуковых маячков, подающих по запросу пользователя сигналы ориентирования, устройств речевого и звукового дублирования сигналов пешеходного светофора с дополнительными функциями радиоинформирования, а также из сервера данной системы.

3.51**система средств информации (информационные средства)**

совокупность носителей информации, обеспечивающих для МГН своевременное ориентирование в пространстве, способствующих безопасности и удобству передвижения, а также информирующих о свойствах среды жизнедеятельности.

3.52**придомовая территория**

участок территории возле жилого многоквартирного блока с расположенными на нем пешеходными дорожками ко входам в здание, путями доступа и площадками для проживающих в данном блоке – для детей, спортивных, для отдыха, для контейнеров, для выгула собак, и т.п.

3.53**текстофон**

аппарат для передачи, приема и ведения диалога по телефону инвалидами с нарушениями слуха в текстовом режиме. Аппарат снабжен клавиатурой и дисплеем для отображения текстовой информации обеспечению доступности, безопасности, информативности и комфортности объекта.

3.54

сурдопереводчик

специалист по переводу устной речи на язык жестов и наоборот.

Примечание - Жестовый язык - вид невербального общения глухих людей, сочетание жестов, мимики и артикуляции (форма и движение рта и губ).

3.55

доступный маршрут движения

помещения, места обслуживания, позволяющие беспрепятственно достичь конечной точки маршрута и воспользоваться услугой.

3.56

проход

пешеходное пространство между конструктивными и/или функциональными элементами (оборудованием).

3.57

пожаробезопасная зона

Помещение (или иная часть здания) зона, в которой люди защищены от воздействия опасных факторов пожара или в которой опасные факторы пожара отсутствуют либо не превышают предельно допустимых значений.

3.58

зона безопасная

Зона, в которой люди защищены от воздействия опасных факторов пожара или в которой опасные факторы пожара отсутствуют либо не превышают предельно допустимых значений.

3.59

зона предоставления услуг (обслуживания)

совокупность мест обслуживания в помещении или на участке.

4 Общие положения

4.1 Требования настоящего норматива подлежат выполнению при проектировании новых, реконструкции существующих, а также подлежащих капитальному ремонту и приспособлению зданий и сооружений. Они распространяются на функционально-планировочные элементы зданий и сооружений, отведенные для них земельные участки, включая подходы к зданиям и сооружениям, входные узлы, внутренние коммуникации, пути эвакуации, помещения проживания и для предоставления услуг (обслуживания) и места приложения труда. Требования распространяются также на информационное и инженерное обустройство зданий, сооружений и земельных участков.

В случае невозможности при реконструкции, капитальном ремонте зданий и сооружений полного приспособления объекта для нужд МГН следует осуществлять проектирование архитектурно-строительных, инженерно-технических решений и организационные мероприятия по адаптации объектов в рамках "разумного приспособления".

4.2 Проектные решения по адаптации объектов исторического, культурного и архитектурного наследия, выполняемые с учетом требований настоящего норматива, необходимо согласовывать в установленном порядке с ответственными органами по защите и использованию объектов такого рода.

4.3 Проектные решения, предназначенные для МГН, должны обеспечивать повышенное качество их среды обитания при соблюдении:

- а) досягаемости ими кратчайшим путем мест целевого посещения и беспрепятственности перемещения внутри зданий и сооружений и на их территории;
- б) безопасности путей движения (в том числе эвакуационных и путей спасения), а также мест проживания, обслуживания и приложения труда МГН;

с) эвакуации людей из здания или в безопасную зону до возможного нанесения вреда их жизни и здоровью вследствие воздействия опасных факторов;

д) своевременного получения МГН полноценной и качественной информации, позволяющей ориентироваться в пространстве, использовать оборудование (в том числе для самообслуживания), получать услуги, участвовать в трудовом и обучающем процессе и т.д.;

е) удобства и комфорта среды жизнедеятельности для всех групп населения.

4.4 В зданиях и сооружениях должны быть обеспечены для МГН условия использования в полном объеме помещений для безопасного осуществления необходимой деятельности самостоятельно либо с помощью сопровождающего, а также эвакуации в случае чрезвычайной ситуации.

4.5 Проектные решения объектов, доступных для МГН, не должны ограничивать условия жизнедеятельности или ущемлять возможности других групп населения, находящихся в здании (сооружении).

4.6 В целях обеспечения доступности объектов различного назначения с учетом особенностей их использования различными группами инвалидов в задания на проектирование следует включать пункт об обязательном выполнении отдельных требований других нормативов, уточняющих и конкретизирующих общие требования настоящего норматива и/или определяющих дополнительные требования.

5 Требования к земельным участкам

5.1 Входы и пути движения

5.1.1 Минимальный размер земельного участка здания или сооружения должен включать в себя необходимую площадь для размещения функционально связанных со зданием подъездов и стоянок (парковок) для транспортных средств, управляемых инвалидами или перевозящих инвалидов, пешеходных маршрутов и мест отдыха, адаптированных к возможностям инвалидов и других МГН.

Вход на земельный участок проектируемого или приспособляемого объекта следует оборудовать доступными для МГН элементами информации об объекте.

5.1.2 На путях движения МГН не допускается применять непрозрачные калитки на навесных петлях двустороннего действия, калитки с вращающимися полотнами, турникеты и другие устройства, создающие препятствие для движения МГН.

5.1.3 В проектной документации должны быть предусмотрены условия беспрепятственного, безопасного и удобного передвижения МГН по участку к доступному входу в здание с учетом требований NCM B.01.05. Пешеходные пути должны иметь непрерывную связь с внешними, по отношению к участку, транспортными и пешеходными коммуникациями, остановочными пунктами пассажирского транспорта общего пользования.

Система средств информационной поддержки и навигации должна быть обеспечена на всех путях движения, доступных для МГН на часы работы организации (учреждения или предприятия).

5.1.4 Пешеходные пути на участке к объектам проектирования допускается размещать на одном уровне с проезжей частью при соблюдении градостроительных требований к параметрам путей движения, а также условий обеспечения безопасности дорожного движения за счет разделения этих путей дорожной разметкой.

5.1.5 В местах пересечения пешеходных и транспортных путей, имеющих перепад высот более 0.015 м, пешеходные пути обустраивают съездами с двух сторон проезжей части или искусственными неровностями по всей ширине проезжей части. На переходе через проезжую часть должны быть установлены бордюрные съезды шириной не менее 1.5 м, которые не должны выступать на проезжую часть.

5.1.6 При наличии на участке подземных и надземных переходов их следует оборудовать пандусами или подъемными устройствами, если нельзя организовать для МГН наземный переход.

5.1.7 Ширина пешеходного пути с учетом встречного движения инвалидов на креслах-колясках должна быть не меньше 2.0 м. В условиях сложившейся застройки в затесненных местах допускается в пределах прямой видимости снижать ширину пешеходного пути движения до 1.2 м. При этом следует устраивать не более чем через каждые 25 м горизонтальные площадки (карманы) размером не менее 2.0 x 1.8, для обеспечения возможности разезда инвалидов на креслах-колясках.

Продольный уклон путей движения, по которому возможен проезд инвалидов на креслах-колясках, не должен превышать 5%, поперечный -2%.

Примечание - Все параметры ширины и высоты коммуникационных путей здесь и в других пунктах приводятся в чистоте (в свету).

5.1.8 В местах изменения высот поверхностей пешеходных путей их выполняют плавным понижением с уклоном не более 1:20 (5%) или обустраивают съездами.

При устройстве съездов их продольный уклон должен быть не более 1:20 (5%), около здания - не более 1:12 (8%), а в местах, характеризующихся стесненными условиями, - не более 1:10 на протяжении не более 1.0 м.

Перепад высот между нижней гранью съезда и проезжей частью не должен превышать 0.015 м.

5.1.9 Высоту бортовых камней (бордюров) по краям пешеходных путей на участке вдоль газонов и озелененных площадок следует принимать не менее 0.05 м.

Перепад высот бортовых камней вдоль эксплуатируемых газонов и озелененных площадок, примыкающих к путям пешеходного движения, не должен превышать 0.025 м.

5.1.10 Тактильно-контрастные указатели, выполняющие функцию предупреждения на покрытии пешеходных путей, следует размещать на расстоянии 0.8-0.9 м до препятствия, доступного входа, начала опасного участка, перед внешней лестницей и т.п. Глубина предупреждающего указателя должна быть в пределах 0.5-0.6 м и входить в общее нормируемое расстояние до препятствия. Указатель должен заканчиваться до препятствия на расстоянии 0.3 м. Указатели должны иметь высоту рифов 5 мм.

Вокруг отдельно стоящих опор, стоек или стволов деревьев, расположенных на путях следования вместо типовых предупреждающих указателей, допускается применять сплошное круговое предупредительное мощение, укладку плоских приствольных решеток с расстоянием между внешним и внутренним диаметрами не менее 0.5 м или обустройство круговых тактильно-контрастных указателей глубиной 0.5-0.6 м. .

5.1.11 Покрытие пешеходных дорожек, тротуаров, съездов, пандусов и лестниц должно быть из твердых материалов, ровным, не создающим вибрацию при движении по нему. Их поверхность должна обеспечивать продольный коэффициент сцепления 0.6-0.75 кН/кН, в условиях сырой погоды и отрицательных температур - не менее 0.4 кН/кН 5.1.11.

Покрытие из бетонных плит или брусчатки должно иметь толщину швов между элементами покрытия не более 0.01 м. Покрытие из рыхлых материалов, в том числе песка и гравия, не допускается.

5.1.12 Ширина лестничных маршей внешних лестниц на участках проектируемых зданий и сооружений должна быть не менее 1.35 м. Для таких лестниц на перепадах рельефа ширину проступей следует принимать от 0.35 до 0.4 м (иликратно этим значениям), высоту подступенка - от 0.12 до 0.15 м. Все ступени лестниц в пределах одного марша должны быть одинаковыми по форме в плане, по размерам ширины проступи и высоты подъема ступеней. Поперечный уклон ступеней должен быть не более 2%.

Не следует применять на путях движения инвалидов и МГН ступеней с открытыми подступенками.

В марше внешней лестницы должно быть 3-12 ступеней. Недопустимо применение одиночных ступеней, которые должны заменяться съездами.

На проступях краевых ступеней лестничных маршей должны быть нанесены одна или несколько полос, контрастных с поверхностью ступени, (например, желтого цвета), имеющие общую ширину в пределах 0.08 - 0.1 м. Расстояние между контрастной – полосой и краем проступи - от 0.03 до 0.04 м.

На проступях краевых ступеней лестничных маршей должны быть нанесены одна или несколько полос, контрастных с поверхностью ступени, (например, желтого цвета), имеющие общую ширину в пределах 0.08 - 0.1 м. Расстояние между контрастной полосой и краем проступи - от 0.03 до 0.04 м.

Перед внешней лестницей следует обустраивать предупреждающие тактильно-контрастные указатели глубиной 0.5 - 0.6 м на расстоянии 0.3 м от внешнего края проступи верхней и нижней ступеней.

В том случае, если проступь ступени на верхней площадке выделена конструктивно, предупреждающий указатель должен начинаться сразу от проступи, независимо от ее ширины. В том случае, если лестница включает в себя несколько маршей, предупреждающий указатель обустраивается только перед верхней ступенью верхнего марша и нижней ступенью нижнего марша.

5.1.13 Там, где высота свободного пространства от поверхности земли до выступающих снизу конструкций лестниц менее 2.1 м, следует предусматривать ограждение или озеленение (кусты).

5.1.14 Лестницы должны дублироваться пандусами или подъемными устройствами. Длина непрерывного марша пандуса не должна превышать 9.0 м, а уклон не круче 1:20 (5%). При расчетном перепаде высоты в 3.0 м и более на пути движения вместо пандуса следует применять подъемные устройства - подъемные платформы или лифты, доступные для инвалидов на кресле-коляске и других МГН.

На путях движения к сооружениям временной инфраструктуры в горной местности на перепадах высот 3.0 м и более допускается применение пандусов ненормативной длины для обеспечения доступных путей движения и эвакуации инвалидов и МГН при наличии сопровождающих лиц.

5.1.15 Длина горизонтальной площадки прямого пандуса должна быть не менее 1.5 м. В верхнем и нижнем окончаниях пандуса следует предусматривать свободные зоны размерами не менее 1.5x1.5 м. Аналогичные площадки (не менее 1.5x1.5 м) должны быть предусмотрены при каждом изменении направления пандуса.

Пандусы должны иметь двухстороннее ограждение с поручнями на высоте 0.9 и 0.7 м с учетом технических требований к опорным стационарным устройствам. Расстояние между поручнями пандуса одностороннего движения должно быть в пределах 0.9-1.0 м. По продольным краям марша пандуса следует устанавливать бортики высотой не менее 0.05 м.

Верхний и нижний поручни пандуса должны находиться в одной вертикальной плоскости. Размеры длины и высоты поручней всех лестниц и пандусов допускается изменять по месту в пределах ± 0.03 м.

5.1.16 Поверхность пандуса должна быть нескользкой, выделенной цветом или текстурой, контрастной относительно прилегающей поверхности.

В качестве поверхности пандуса допускается использовать рифленую поверхность или металлические решетки. Размеры ячеек должны соответствовать требованиям 5.1.17.

В местах изменения уклонов необходимо устанавливать искусственное освещение не менее 100 лк на уровне поверхности пешеходного пути.

5.1.17 Дренажные решетки следует размещать вне зоны движения пешеходов.

5.2 Стоянки (парковки) транспортных средств инвалидов

5.2.1 На стоянке (парковке) транспортных средств личного пользования, расположенной на участке около здания организации сферы услуг или внутри этого здания, следует выделять 10%

машино-мест (но не менее одного места) для людей с инвалидностью, в том числе количество специализированных расширенных машино-мест для транспортных средств инвалидов, передвигающихся на кресле-коляске, определять расчетом, при числе мест:

- a) до 100 включительно: 5%, но не менее одного места;
- b) от 101 до 200: 5 мест и дополнительно 3% от количества мест свыше 100;
- c) от 201 до 500: 8 мест и дополнительно 2% от количества мест свыше 200;
- d) 501 и более: 14 мест и дополнительно 1% от количества мест свыше 500.

Каждое выделяемое машино-место должно обозначаться дорожной разметкой и, кроме того, на участке около здания - дорожными знаками, внутри зданий - знаком доступности, выполняемым на вертикальной поверхности (стене, стойке и т.п.) на высоте от 1.5 до 2.0 м.

5.2.2 Места для стоянки (парковки) транспортных средств, управляемых инвалидами или перевозящих инвалидов, следует размещать вблизи входа в предприятие, организацию или в учреждение, доступного для инвалидов, но не далее 50 м, от входа в жилое здание - не далее 100 м.

5.2.3 Машино-места для стоянки (парковки) транспортных средств инвалидов в пределах проезжей части или на примыкании к ней следует предусматривать при продольном и поперечном уклоне поверхности дороги не более 1:50 (2 %).

Каждое машино-место, предназначенное для стоянки (парковки) транспортных средств инвалидов, должно иметь хотя бы один доступный пешеходный подход к основным пешеходным коммуникациям, в том числе для людей, передвигающихся в кресле-коляске, Пандус должен иметь нескользкое покрытие, обеспечивающее удобный переход с площадки для стоянки на тротуар.

Размеры парковочных мест, расположенных параллельно бордюру, должны обеспечивать доступ к задней части автомобиля для пользования пандусом или подъемным приспособлением.

В местах высадки и передвижения инвалидов из личного автотранспорта до входов в здания должно применяться нескользкое покрытие.

5.2.4 Разметку места для стоянки (парковки) транспортных средств инвалида на кресле-коляске следует предусматривать размерами 6.0х3.6 м, что дает возможность создать безопасную зону сбоку и сзади машины.

Если на стоянке предусматривается место для регулярной парковки автомобилей инвалидов на креслах-колясках, ширина боковых подходов к этим автомобилям должна быть не менее 2.5 м.

Для пешеходных путей в стесненных условиях по краю стоянки (парковки) необходимо предусматривать мероприятия, предотвращающие возможность заезда и частичного или полного размещения транспортных средств в габаритах этих пешеходных путей.

5.2.5 Встроенные, в том числе подземные, стоянки транспортных средств должны иметь связь с функциональными этажами здания с помощью лифтов, приспособленных для перемещения инвалидов на кресле-коляске с сопровождающим лицом.

5.3 Благоустройство и места отдыха

5.3.1 На участке объекта на основных путях движения людей следует предусматривать не менее чем через 100-150 м места отдыха, доступные для МГН, оборудованные навесами, скамьями с опорой для спины и подлокотником, указателями, светильниками и т.п. Набор элементов устанавливается заданием на проектирование.

5.3.2 Места отдыха должны выполнять функции архитектурных акцентов, входящих в общую информационную систему объекта.

Минимальный уровень освещенности в местах отдыха следует принимать 20 лк.

5.3.3 Устройства и оборудование (почтовые ящики, укрытия таксофонов, информационные щиты и т.п.), размещаемые на стенах зданий, сооружений или на отдельных конструкциях, а также выступающие элементы и части зданий и сооружений не должны сокращать нормируемое пространство для прохода, а также проезда и маневрирования кресла-коляски.

Объекты, лицевой край поверхности которых расположен на высоте от 0.7 до 2.1 м от уровня пешеходного пути, не должны выступать за плоскость вертикальной конструкции более чем на 0.1 м, а при их размещении на отдельно стоящей опоре - более 0.3 м. Формы и края таких поверхностей должны быть скруглены.

При увеличении размеров выступающих элементов (с нижним краем менее 2.1 м от земли) пространство под этими объектами необходимо выделять бортовым камнем высотой не менее 0.05 м либо ограждениями с высотой нижнего края от земли не выше 0.7 м.

5.3.4 Таксофоны и другое специализированное оборудование для людей с недостатками зрения должны устанавливаться на горизонтальной плоскости с применением тактильных наземных указателей или на отдельных плитах высотой до 0.04 м, край которых должен находиться от установленного оборудования на расстоянии 0.7 – 0.8 м.

Формы и края подвешеного оборудования не должны иметь острых углов.

6 Требования к помещениям и их элементам

6.1 Входы

6.1.1 В общественном или производственном здании (сооружении) должен быть минимум один вход, доступный для МГН, с поверхности земли и из каждого доступного для МГН подземного или надземного уровня, соединенного с этим зданием. В жилом многоквартирном здании доступными должны быть все подъезды.

Наружные вызывные устройства или средства связи с персоналом при входах в общественные здания следует применять, с учетом принятой организации обслуживания посетителей, по заданию на проектирование.

6.1.2 В доступных входах в здание (сооружение) следует свести к минимуму разность отметок тротуара и тамбура. При перепаде высот входные площадки кроме лестницы должны иметь пандус. Их поручни должны соответствовать техническим требованиям к опорным стационарным устройствам. При ширине лестниц на основных входах в здание 4.0 м и более следует дополнительно предусматривать разделительные двусторонние поручни.

Применение для инвалидов вместо пандусов аппарелей не допускается на объекте.

6.1.3 В зданиях памятников архитектуры и культуры или при временном приспособлении зданий для обеспечения доступа инвалидов могут применяться инвентарные и рулонные пандусы. Ширина поверхности таких передвижных пандусов должна быть не менее 0.75 м, уклоны должны быть приближены к значениям стационарных пандусов.

6.1.4 Входная площадка при входах, доступных МГН, должна иметь навес, водоотвод и, в зависимости от местных климатических условий, подогрев поверхности покрытия маршей лестницы и пандуса. Размеры входной площадки с пандусом - не менее 2.2 м.

Примечание - Необходимость подогрева поверхности маршей и площадок устанавливается заданием на проектирование.

Поверхности покрытий входных площадок и тамбуров должны быть твердыми, не допускать скольжения и иметь поперечный уклон в пределах 1 % -2 %.

6.1.5 Дверные проемы вновь проектируемых зданий и сооружений для входа МГН должны иметь ширину в свету не менее 1.2 м. При двухстворчатых входных дверях ширина одной створки (дверного полотна) должна быть 0.9 м. При проектировании реконструируемых, подлежащих капитальному ремонту и приспособляемых зданий, и сооружений, ширина входных дверных проемов принимается по месту от 0.9 до 1.2 м. Применение дверей на качающихся

петлях и вращающихся дверей на путях движения МГН не допускается. Усилие открывания двери не должно превышать 50 Н·м.

В полотнах наружных дверей, доступных для МГН, следует предусматривать смотровые панели, заполненные прозрачным и ударопрочным материалом. Верхняя граница смотровой панели должна располагаться на высоте не ниже 1.6 м от уровня пола, нижняя граница - не выше 1.0 м. При этом смотровая панель должна иметь ширину не менее 0.15 м и располагаться в зоне от середины полотна в сторону дверной ручки.

В проемах дверей, доступных для МГН, допускаются пороги высотой не более 0.014 м.

В качестве дверных запоров на путях эвакуации следует предусматривать ручки нажимного действия.

6.1.6 Прозрачные полотна дверей на входах и в здании, а также прозрачные ограждения и перегородки следует выполнять из ударостойкого безопасного стекла для строительства. На прозрачных полотнах дверей и ограждениях (перегородках) следует предусматривать яркую контрастную маркировку в форме прямоугольника высотой не менее 0.1 м и шириной не менее 0.2 м или в форме круга диаметром от 0.1 до 0.2 м. Расположение контрастной маркировки предусматривается на двух уровнях: 0.9-1.0 м и 1.3-1.4 м.

Примечание - Контрастную маркировку допускается заменять декоративными рисунками или фирменными знаками, узорами и т.п. той же яркости.

6.1.7 Входные двери, доступные для входа инвалидов и МГН, следует проектировать автоматическими, ручными или механическими. Они должны быть хорошо опознаваемыми и иметь знак, указывающий на доступность здания.

Целесообразно применение автоматических распашных или раздвижных дверей, если они применяются дополнительно к эвакуационным. На путях эвакуации раздвижные двери применяются при условии соблюдения противопожарных требований.

6.1.8 Глубина тамбуров и тамбур-шлюзов при прямом движении и одностороннем открывании дверей должна быть не менее 2.45 м при ширине не менее 1.6 м.

При последовательном расположении навесных дверей необходимо обеспечить, чтобы минимальное свободное пространство между ними было не менее 1.4 м плюс ширина полотна двери, открывающейся внутрь междверного пространства.

Свободное пространство у двери со стороны ручки должно быть: при открывании от себя - не менее 0.3 м, при открывании к себе - не менее 0.6 м.

При глубине тамбура от 1.8 м до 1.5 м (при реконструкции) его ширина должна быть не менее 2.3 м.

В тамбурах, лестничных клетках и у эвакуационных выходов не допускается применять зеркальные стены (поверхности), а в дверях – зеркальные стекла.

Дренажные и водосборные решетки, устанавливаемые в полу тамбуров или на входных площадках, должны устанавливаться на одном уровне с поверхностью покрытия пола.

При установке таких решеток непосредственно перед входом в здание они должны заканчиваться перед предупреждающим тактильно-контрастным указателем, который обустраивается на расстоянии 0.9 м от навесной двери и 0.3 м перед раздвижной дверью.

В тамбурах при установке дренажных и водосборных решеток предупреждающие тактильно-контрастные указатели не обустраиваются. В этом случае дренажные и водосборные решетки должны отстоять от входной двери, открывающейся наружу, на расстоянии 0.3 м.

6.1.9 При наличии контроля на входе следует применять контрольно-пропускные устройства и турникеты шириной в свету не менее 0.95 м, приспособленные для пропуска инвалидов на креслах-колясках.

Дополнительно к турникетам следует предусматривать боковой проход для обеспечения эвакуации инвалидов на креслах-колясках и других категорий МГН.

6.2 Пути движения. Горизонтальные коммуникации

6.2.1 Пути движения к помещениям, зонам и местам обслуживания внутри здания следует проектировать в соответствии с нормативными требованиями к путям эвакуации людей из здания.

Ширина пути движения (в коридорах, галереях и т.п.) должна быть не менее:

- а) при движении кресла-коляски в одном направлении: 1.5;
- б) при встречном движении: 1.8 м.

Ширину перехода в другое здание следует принимать не менее 2.8 м.

При движении по коридору инвалиду на кресле-коляске следует обеспечить минимальное пространство.

- а) для поворота на 90°: равное 1.2x1.2 м;
- б) разворота на 180°: равное 1.4x1.4 м или кругу диаметром 1.4 м.

В тупиковых коридорах необходимо обеспечить возможность разворота кресла-коляски на 180°. Высота проходов по всей их длине и ширине должна составлять в свету не менее 2.1 м.

Примечание - При реконструкции зданий допускается уменьшать ширину коридоров при условии создания разъездов (карманов) для кресел-колясок размером 2 м (длина) и 1.8 м (ширина) в пределах прямой видимости следующего кармана.

6.2.2 Подходы к оборудованию и мебели должны быть по ширине не менее 0.9 м, а при необходимости поворота кресла-коляски на 90° - не менее 1.2 м. Диаметр зоны для самостоятельно-го разворота на 180° инвалида на кресле-коляске следует принимать:

- а) глубина пространства для маневрирования кресла-коляски перед дверью при открывании от себя должна быть не менее 1.2 м, а при открывании к себе - не менее 1.5 м при ширине не менее 1.5 м.
- б) ширину прохода в помещении с оборудованием и мебелью следует принимать не менее 1.2 м.

6.2.3 Участки пола на коммуникационных путях перед доступными дверными проемами, находящимися фронтально по ходу движения, входами на лестничные клетки, открытыми лестничными маршами, стационарными препятствиями должны иметь тактильно-контрастные предупреждающие указатели глубиной 0.5-0.6 м, с высотой рифов 4 мм.

Предупреждающие тактильно-контрастные указатели должны быть:

- а) на расстоянии 0.3 м от препятствия или плоскости дверного полотна, если дверь открывается по ходу движения;
- б) на расстоянии ширины полотна двери от плоскости дверного полотна, если дверь открывается навстречу движению;
- с) непосредственно перед выходом на лестничную площадку через открытый проем без двери;
- д) на расстоянии 0.3 от внешнего края проступи верхней и нижней ступеней открытых лестничных маршей (если проступь ступени на верхней площадке выделена конструктивно, предупреждающий указатель должен непосредственно примыкать к проступи, независимо от ее ширины).

Применение контрастных цветов в тактильных указателях в помещениях памятников архитектурного, культурного и исторического наследия, в музеях, театрально-зрелищных и аналогичных зданиях устанавливается заданием на проектирование.

6.2.4 Ширина дверных полотен и открытых проемов в стене, а также выходов из помещений и коридоров на лестничную клетку должна быть не менее 0.9 м. При глубине откоса в стене открытого проема более 1.0 м ширину проема следует принимать по ширине коммуникационного прохода, но не менее 1.2 м.

Дверные проемы не должны иметь пороги и перепадов высот пола. При необходимости устройства порогов (при входе в жилой дом, общежитие, интернат, выходе на балкон, лоджию и т.п.) их высота или перепад высот не должны превышать 0.014 м.

6.2.5 На каждом этаже, где ожидаются посетители, следует предусматривать зоны отдыха на два-три места, в том числе для инвалидов на креслах-колясках. При большой длине этажа зону отдыха следует предусматривать через 25-30 м.

6.2.6 Конструктивные элементы и устройства внутри зданий, а также декоративные элементы, размещаемые в габаритах путей движения на стенах и других вертикальных поверхностях, должны иметь закругленные края и не выступать более чем на 0.1 м на высоте от 0.7 до 2.1 м от уровня пола. Если элементы выступают за плоскость стен более чем на 0.1 м, то пространство под ними должно быть выделено бортиком высотой не менее 0.05 м. При размещении устройств, указателей на отдельно стоящей опоре они не должны выступать более чем на 0.3 м.

Под маршем открытой лестницы и другими нависающими элементами внутри здания, имеющими высоту в свету менее 2.1 м, следует устанавливать барьеры, ограждения или иные устройства, препятствующие доступу инвалидов в эту зону.

6.2.7 В помещениях, доступных инвалидам, не разрешается применять ворсовые ковры с высотой ворса более 0.013 м.

Ковровые покрытия на путях движения должны быть плотно закреплены, особенно на стыках полотен и по границе разнородных покрытий.

Вертикальные коммуникации. Лестницы и пандусы.

6.2.8 При перепаде высот пола в здании или сооружении следует предусматривать лестницы, пандусы или подъемные устройства, доступные для МГН.

В местах перепада уровней пола в помещении для защиты от падения следует предусматривать ограждения высотой, согласно требованиям NCM С.01.12.

Ступени лестниц должны быть ровными, без выступов и с шероховатой поверхностью. Ребро ступени должно иметь закругление радиусом не более 0.05 м. Боковые края ступеней, не прилегающие к стенам, должны иметь бортики высотой не менее 0.02 м или другие устройства для предотвращения соскальзывания трости или ноги.

Проступи ступеней должны быть горизонтальными шириной 0.3 м (допустимо от 0.28 до 0.35 м). Подступенки должны иметь высоту 0.15 м (допустимо от 0.13 до 0.17 м). Применение открытых ступеней (без подступенка) не допускается. Применение в пределах одного марша ступеней, различающихся по высоте или ширине, не допускается. Применение ступеней, выполненных из прозрачных или полированных материалов, не допускается.

На проступях краевых ступеней лестничных маршей должны быть установлены одна или несколько противоскользящих полос, контрастных с поверхностью ступени, как правило, желтого цвета, общей шириной 0.08-0.1 м.

Допускается применение контрастных противоскользящих полос с фотолюминисцентным покрытием, если это предусмотрено заданием на проектирование. Расстояние между краем контрастной полосы и краем проступи ступени - от 0.03 до 0.04 м.

В том случае, если лестница включает в себя несколько маршей, предупреждающая тактильная полоса обустраивается только перед верхней ступенью верхнего марша и нижней ступенью нижнего марша.

При расчетной ширине марша лестницы 4.0 м и более следует предусматривать дополнительно центральные двусторонние разделительные поручни.

В размерах ограждений и поручней (высоты, длины завершающих их горизонтальных частей) допускается отклонение в пределах ± 0.03 м.

6.2.9 Максимальная высота одного подъема (марша) пандуса не должна превышать 0.45 м при уклоне не более 1:20 (5%). При перепаде высот пола на путях движения 0.2 м и менее допускается увеличивать уклон пандуса до 1:10 (10%).

Внутри зданий и на временных сооружениях или объектах временной инфраструктуры допускается максимальный уклон пандуса 1:12 (8%) при условии, что подъем по вертикали между площадками не превышает 0.5 м. При проектировании реконструируемых, подлежащих капитальному ремонту, и приспособляемых существующих зданий, и сооружений, уклон пандуса принимается в интервале от 1:20 (5%) до 1:12 (8%).

Пандусы при перепаде высот более 3.0 м следует заменять лифтами, подъемными платформами и т.п.

В исключительных случаях допускается предусматривать винтовые пандусы. Ширина винтового пандуса при полном повороте должна быть не менее 2.0 м.

Площадка на горизонтальном участке пандуса при прямом пути движения или на повороте должна иметь размер не менее 1.5 м по ходу движения, а на винтовом - не менее 2.0 м.

Горизонтальные площадки должны быть устроены также при каждом изменении направления пандуса.

Пандусы в своей верхней и нижней частях должны иметь свободное пространство размерами не менее 1.5х1.5 м.

Ширину марша пандуса на общих путях движения следует принимать по расчетной ширине полосы движения согласно 6.2.1. Поручни в этом случае следует принимать по ширине пандуса.

Инвентарные пандусы должны быть шириной не менее 0.8 м, рассчитаны на нагрузку не менее 250 кг/м² и удовлетворять требованиям к стационарным пандусам по уклону.

6.2.10 По продольным краям маршей пандусов для предотвращения соскальзывания трости или ноги следует предусматривать бортики высотой не менее 0.05 м.

Поверхность марша пандуса должна визуально контрастировать с горизонтальной поверхностью в начале и конце пандуса. Допускается для выявления граничащих поверхностей применение световых маячков или световых лент.

Тактильно-контрастные напольные указатели перед пандусами не обустройстваются.

6.2.11 Вдоль обеих сторон всех пандусов и открытых лестниц, а также у всех перепадов высот горизонтальных поверхностей более 0.45 м необходимо устанавливать ограждения с поручнями. Поручни следует располагать на высоте 0.9 м, у пандусов - дополнительно и на высоте 0.7 м. Верхний и нижний поручни пандуса должны быть расположены в одной вертикальной плоскости.

Поручень перил с внутренней стороны лестницы должен быть непрерывным по всей ее высоте.

Расстояние между поручнями пандуса с односторонним движением принимать в пределах от 0.9 до 1.0 м.

Завершающие горизонтальные части поручня должны быть длиннее марша лестницы или наклонной части пандуса на 0.3 м и иметь травмобезопасное исполнение. Примечание – для лестничных маршей жилых зданий данный абзац принимают в качестве рекомендации.

Поручни пандусов и лестниц должны соответствовать требованиям к опорным стационарным устройствам.

6.2.12 Оптимальным вариантом для охвата рукой являются поручни округлого сечения диаметром от 0.03 до 0.05 м. Расстояние в свету между поручнем и стеной должно быть не менее 0.045 м для стен с гладкими поверхностями и не менее 0.06 м для стен с шероховатыми поверхностями.

На боковой, внешней по отношению к маршу, поверхности поручней общественных зданий (за исключением стационаров) должны предусматриваться рельефные обозначения этажей, а также предупредительные полосы об окончании перил.

Лифты, подъемные платформы и эскалаторы.

6.2.13 Здания следует оборудовать пассажирскими лифтами, доступными для инвалидов и МГН, и/или подъемными платформами в целях обеспечения их доступа на этажи выше или ниже этажа основного входа в здание (первого этажа).

Выбор средств для транспортирования МГН и необходимость сочетания этих средств устанавливаются в задании на проектирование.

Выбор числа, параметров и характеристик лифтов для транспортирования инвалидов проводится по расчету с учетом максимально возможной численности инвалидов в здании, исходя из номенклатуры лифтов.

Для нового строительства общественных и производственных зданий следует применять лифты с шириной дверного проема 0.9 м и более.

Точность остановки на уровне этажа пассажирских лифтов, доступных для инвалидов, и подъемных платформ должна быть в пределах ± 0.1 .

6.2.14 Следует применять пассажирские лифты с размерами кабины, обеспечивающими размещение инвалида на кресле-коляске с сопровождающим лицом, но не менее 1100x1400 мм (ширина x глубина).

В целях обеспечения контроля за работой лифтов и связи пассажира с диспетчером (оператором) лифты могут быть оснащены средствами диспетчерского контроля.

6.2.15 Для жилых многоквартирных зданий выбор грузоподъемности и скорости лифтов следует осуществлять в соответствии с NCM C.01.08.

При этом лифты грузоподъемностью 630 и 1000 кг рекомендуется применять с размерами кабины 1100x2100 мм (ширина x глубина) или 2100x1100 мм.

На объектах физкультурного, спортивного и физкультурно-досугового назначения для оборудования путей движения спортсменов, использующих для передвижения спортивные кресла-коляски, следует применять лифты с размерами кабины не менее 2000x1400 мм (ширина x глубина) с шириной дверного проема 1.2 м. На путях движения зрителей габариты и число лифтов рассчитываются согласно общим правилам.

6.2.16 Световая и звуковая информирующая сигнализация в кабине лифта, доступного для инвалидов, должна соответствовать требованиям [4].

Напротив выхода из лифтов, доступных для МГН, на высоте 1.5 м должно быть цифровое обозначение этажа размером не менее 0.1 м, контрастное по отношению к фону стены. Если стенка напротив выхода из лифта отсутствует, номер этажа обозначается на боковом откосе входного проема в лифт.

Если на объекте доступны все лифты, то их маркировка знаком доступности для инвалидов не обязательна.

6.2.17 Установку подъемных платформ для преодоления лестничных маршей инвалидами с нарушением опорно-двигательного аппарата, в том числе на креслах-колясках, следует предусматривать в соответствии с требованиями норм. Подъемные платформы наклонного типа устанавливаются с возможным изменением курса.

Свободное пространство перед подъемными платформами должно составлять не менее 1.6x1.6 м.

В целях обеспечения контроля за подъемной платформой и действиями пользователя подъемные платформы могут быть оснащены средствами диспетчерского и визуального контроля, с выводом информации на удаленное автоматизированное рабочее место оператора.

6.2.18 Эскалаторы и пассажирские конвейеры для безопасности людей с нарушением зрения должны быть оснащены предупреждающими тактильно-контрастными напольными указателями у каждого края. Если эскалатор или пассажирский конвейер находится на основном пути движения МГН, у каждой входной площадки следует предусмотреть ограждения высотой 1.0 м, которые должны образовывать проход к входной площадке шириной не менее ширины ступени эскалатора или движущегося полотна пассажирского конвейера.

Пути эвакуации

6.2.19 Проектные решения зданий и сооружений должны обеспечивать безопасность посетителей в соответствии с требованиями NCM E.03.02; [2]; [3]; [4] с обязательным учетом психофизиологических возможностей инвалидов различных категорий, их численности и места предполагаемого нахождения в здании или сооружении.

6.2.20 Места обслуживания и постоянного нахождения МГН следует располагать на минимально возможных расстояниях от эвакуационных выходов из помещений зданий наружу.

6.2.21 В зданиях специализированных организаций высота горизонтальных участков путей эвакуации в свету должна быть не менее 2 м. Ширина (в свету) участков эвакуационных путей, используемых МГН, должна быть не менее:

- a) дверей из помещений, с числом людей, находящихся в них (не более 15 чел.) - 0.9 м.;
- b) проемов и дверей в остальных случаях;
- c) проходов внутри помещений - 1.2 м.;
- d) переходных лоджий и балконов, межквартирных коридоров (при открывании дверей внутрь) - 1.5 м.;
- e) коридоров, используемых инвалидами для эвакуации согласно 6.2.1.

6.2.22 Пандус, служащий путем эвакуации со второго и вышележащих этажей, должен иметь выход наружу из здания на прилегающую территорию.

6.2.23 Ширина дверных полотен и открытых проемов в стене, а также выходов из помещений и коридоров на лестничную клетку должна быть не менее 0.9 м. При глубине откоса в стене открытого проема более 1.0 м ширину проема следует принимать по ширине коммуникационного прохода, но не менее 1.2 м.

Полотно двери на путях эвакуации должно иметь окраску контрастную со стеной.

6.2.24 Ширина марша лестницы, используемой инвалидами с поражением опорно-двигательного аппарата, должна составлять 1.35 м.

6.2.25 Если с каждого из этажей здания или сооружения невозможно обеспечить своевременную эвакуацию всех инвалидов за необходимое время, то следует предусматривать на этих этажах безопасные зоны, в которых инвалиды могут находиться до их спасения пожарными подразделениями.

6.2.26 Площадь безопасной зоны должна быть предусмотрена для всех инвалидов, остающихся по расчету на этаже, исходя из удельной площади, приходящейся на одного спасаемого, при условии возможности его маневрирования, м²/чел:

- a) инвалид в кресле-коляске - 2.40;
- b) инвалид в кресле-коляске с сопровождающим лицом – 2.65;
- c) инвалид, перемещающийся самостоятельно – 0.75;

- d) инвалид, перемещающийся с сопровождающим лицом – 1.00.

При обоснованном использовании в качестве зоны безопасности незадымляемой лестничной клетки, служащей путем эвакуации, размеры площадок лестничной клетки и пандуса необходимо увеличить исходя из размеров проектируемой зоны.

6.2.27 Помещение безопасной зоны должно отделяться от других помещений, коридоров противопожарными стенами 2-го типа (перегородками 1-го типа), перекрытиями 3-го типа с заполнением проемов (двери, окна) - не ниже 2-го типа. Такое помещение должно быть незадымляемым.

6.2.28 Каждая безопасная зона здания или сооружения должна быть оснащена необходимыми приспособлениями и оборудованием для пребывания МГН, аварийным освещением, устройством двусторонней речевой и/или видеосвязи с диспетчерской, помещением пожарного поста или помещением с персоналом, ведущим круглосуточное дежурство.

6.2.29 На проступях верхней и нижней ступеней каждого марша эвакуационных лестниц в общественных и производственных зданиях и сооружениях, доступных МГН, должны быть нанесены контрастные (или контрастно-фотолюминесцентные) полосы в соответствии с требованиями 6.2.8.

Поручни лестниц на путях эвакуации в общественных зданиях и сооружениях должны контрастировать с окружающей средой. В условиях темноты они должны иметь яркий контраст за счет применения фотолюминесцентных материалов либо источников искусственной подсветки.

6.2.30 Допускается для эвакуации предусматривать наружные эвакуационные лестницы (лестницы 3-го типа), если они отвечают требованиям 6.2.21.

- a) лестница должна находиться на расстоянии более 1.0 м от оконных и дверных проемов;
- b) лестница должна иметь аварийное освещение;
- c) Не допускается предусматривать пути эвакуации для инвалидов по открытым наружным металлическим лестницам.

6.2.31 На объектах с постоянным проживанием или временным пребыванием МГН в коридорах, лифтовых холлах, в лестничных клетках, где предусматривается эксплуатация дверей в открытом положении, следует предусматривать один из следующих способов закрывания дверей:

- a) автоматическое закрывание этих дверей при срабатывании автоматической пожарной сигнализации и/или автоматической установки пожаротушения;
- b) дистанционное закрывание дверей с пожарного поста (с поста охраны);
- c) механическое разблокирование дверей по месту.

6.2.32 Освещенность на путях эвакуации (в том числе в начале и конце пути) и в местах оказания (предоставления) услуг для МГН в зданиях общественного и производственного назначения следует повышать на одну ступень по сравнению с требованиями NCM C.04.02.

6.3 Санитарно-бытовые помещения

6.3.1 Во всех зданиях, где должны быть санитарно-бытовые помещения для посетителей, следует предусматривать специально оборудованные для инвалидов доступные кабины в уборных, места в раздевальных, ваннах и душевых. При этом должна обеспечиваться доступность уборных общего пользования для людей с нарушением зрения.

6.3.2 В общем расчетном числе кабин уборных в общественных зданиях доля доступных для инвалидов кабин должна составлять 5%, но не менее одной в каждом блоке уборных, и они должны быть открыты для всех посетителей. Доля кабин для инвалидов в составе уборных для сотрудников организаций и предприятий, а также образовательных организаций определяется заданием на проектирование.

Число универсальных кабин следует принимать дополнительно из расчета одна универсальная кабина на 15 человек на креслах-колясках, но не менее одной. Универсальные кабины уборных следует предусматривать не далее 40 м от основной зоны оказания услуг на объекте или расположения рабочих мест инвалидов. В универсальной кабине вход следует проектировать автономным от других уборных, с учетом возможных гендерных различий сопровождающего лица и инвалида.

6.3.3 Доступная кабина в общественной уборной должна иметь размеры в плане, м, не менее: ширина - 1.65, глубина - 2.2, ширина двери - 0.9. В кабине сбоку от унитаза следует предусматривать пространство рядом с унитазом шириной не менее 0.8 м для размещения кресла-коляски, а также крючки для одежды, костылей и других принадлежностей. В кабине должно быть свободное пространство диаметром 1.4 м для разворота кресла-коляски. Двери должны открываться наружу.

Примечание - Размеры доступных и универсальных (специализированных) кабин могут изменяться в зависимости от расстановки и габаритов применяемого оборудования.

В универсальной кабине и других санитарно-бытовых помещениях, предназначенных для пользования всеми категориями граждан, в том числе инвалидов, следует предусматривать возможность установки стационарных и откидных опорных поручней, поворотных или откидных сидений. Размеры универсальной кабины в плане, м, не менее: ширина - 2.2, глубина - 2.25.

Один из писсуаров следует располагать на высоте от пола не более 0.4 м или применять писсуар вертикальной формы. Следует применять унитазы, имеющие опору для спины, высоту - 0.45 - 0.5 м и длину - 0.7 м.

6.3.4 В помещениях доступных душевых следует предусматривать не менее одной кабины, оборудованной для инвалида на кресле-коляске, перед которой предусматривается пространство для подъезда кресла-коляски.

6.3.5 Для инвалидов с нарушением опорно-двигательного аппарата и нарушением зрения следует предусматривать закрытые душевые кабины с нескользким полом и поддоном без порога с открыванием двери наружу и входом непосредственно из раздевалки.

Доступная душевая кабина для МГН должна быть оборудована переносным или закрепленным на стене складным сиденьем, расположенным на высоте не более 0.48 м от уровня поддона, ручным душем, настенными поручнями. Глубина и длина сиденья должны быть не менее 0.5 м.

Габариты поддона (трапа) должны быть не менее 0.9x1.5 м, свободной зоны - не менее 0.8x1.5 м.

6.3.6 У дверей блоков санитарно-бытовых помещений, включающих в себя доступные кабины (уборных, душевых, ванн и т.п., и универсальной кабины уборной следует предусматривать со стороны ручки информационные таблички помещений (выполненные рельефно-графическим и рельефно-точечным способом), расположенные на высоте от 1.2 до 1.6 м от уровня пола и на расстоянии 0.1-0.5 м от края двери.

Доступные и универсальные кабины должны быть оборудованы системой тревожной сигнализации или системой двухсторонней громкоговорящей связи. Тип системы, которая должна быть применена, определяется в задании на проектирование.

6.3.7 Геометрические параметры зон, используемых инвалидами, в том числе на креслах-колясках, в санитарно-бытовых помещениях общественных и производственных зданий следует принимать по Таблице 6.1.

Таблица 6.1

Кабины (душевые)	Размеры в плане (в чистоте), м
закрытые	1.8x1.8
открытые и со сквозным проходом	1.2x0.9

личной гигиены женщин	1.8x2.6
-----------------------	---------

Примечание - Габаритные размеры могут быть уточнены в процессе проектирования в зависимости от применяемого оборудования и его размещения.

6.3.8 Ширину проходов между рядами следует принимать не менее:

- а) для кабин закрытых и открытых душевых, групповых и одиночных умывальников, уборных, писсуаров – 1.8 м;
- б) для гардеробных шкафов со скамьями (с учетом скамей) – 2.4 м;
- в) то же, без скамей – 1.8 м.

6.3.9 В доступных кабинках (душевых, ванных) и универсальных кабинках уборных следует применять водопроводные краны с рычажной рукояткой и термостатом, а при возможности - с автоматическими и сенсорными кранами бесконтактного типа. Применение кранов с раздельным управлением горячей и холодной водой не допускается.

Следует применять унитазы и писсуары с автоматическим сливом воды или с ручным кнопочным управлением. Допускается применение унитазов и раковин умывальников с механизмом электрического или гидравлического вертикального.

В дверях доступных и универсальных кабин следует предусматривать возможность открывания снаружи.

6.4 Внутреннее оборудование и устройства

6.4.1 Следует использовать контрастные сочетания цветов в применяемом оборудовании (дверь - стена, ручка; санитарный прибор - пол, стена; стена - выключатели, средства визуальной информации и т.п.).

6.4.2 Приборы для открывания и закрывания дверей, горизонтальные поручни, а также ручки, рычаги, краны и кнопки различных аппаратов, отверстия торговых, питьевых и билетных автоматов, отверстия для чип-карт и других систем контроля, терминалы и рабочие дисплеи и прочие устройства, которыми могут воспользоваться МГН внутри здания, следует устанавливать на высоте не более 1.1 м и не менее 0.85 м от пола и на расстоянии не менее 0.6 м от боковой стены помещения или другой вертикальной плоскости.

Электророзетки в помещениях следует предусматривать на высоте от 0.4 до 0.8 м от уровня пола. Допускается применение в соответствии с заданием на проектирование выключателей (включателей) дистанционного управления электроосвещением, зашториванием, электронными приборами и иной техникой.

6.4.3 Следует применять дверные ручки, запоры, задвижки и другие приборы открывания и закрывания дверей, которые должны иметь форму, позволяющую инвалиду управлять ими одной рукой и не требующую применения слишком больших усилий или значительных поворотов руки в запястье. Целесообразно ориентироваться на применение легко управляемых приборов и механизмов, а также С- и П-образных ручек.

Ручки на полотнах раздвижных дверей следует устанавливать таким образом, чтобы при полностью открытых дверях эти ручки были легкодоступными с обеих сторон двери.

Ручки дверей, расположенных в углу коридора или помещения, должны размещаться на расстоянии от боковой стены не менее 0.6 м.

6.5 Технические средства информирования, ориентирования и сигнализации

6.5.1 Следующие элементы здания, доступные для МГН, должны идентифицироваться с помощью технических средств информирования, ориентирования и сигнализации и, если это предусмотрено заданием на проектирование, обозначаться знаками доступности:

- a) стоянки (парковки) транспортных средств инвалидов;
- b) входы и выходы, доступные для МГН, если не все входы и выходы доступны;
- c) входы в общественные уборные для информирования инвалидов с нарушением зрения;
- d) зоны предоставления услуг для инвалидов;
- e) универсальные кабины уборных и блоки общественных уборных, если в них предусмотрена доступная кабина уборной;
- f) гардеробы, примерочные, раздевальные в зданиях, если не все подобные помещения являются доступными;
- g) лифты и другие подъемные устройства, доступные для инвалидов, если не все лифты доступны;
- h) пути эвакуации инвалидов;
- i) безопасные зоны;
- j) специальные зоны отдыха и ожидания для МГН.

В местах, в которых находятся недоступные для инвалидов элементы здания (входы/выходы, лестницы, лифты и т.п.), устанавливаются указатели направления, указывающие путь к ближайшему доступному элементу.

6.5.2 Технические средства информирования, ориентирования и сигнализации, размещаемые в помещениях, предназначенных для пребывания различных категорий инвалидов и МГН, и на путях их движения, должны быть унифицированы и обеспечивать визуальную, звуковую, радио- и тактильную информацию, и сигнализацию, обеспечивающие указание направления движения, идентификацию мест и возможность получения услуги. Конкретный перечень определенного назначения необходимых технических средств устанавливается заданием на проектирование.

Применяемые средства информации (в том числе знаки и символы) должны быть идентичными в пределах здания или комплекса зданий и сооружений, размещаемых в одном районе, в пределах предприятия, транспортного маршрута и т.п. и соответствовать знакам, установленным действующими нормативными документами.

6.5.3 Технические средства информирования, ориентирования и сигнализации в местах массового посещения должны обеспечивать посетителям объекта возможности однозначной идентификации объектов и мест посещения, получения информации о размещении и назначении функциональных элементов, об ассортименте и характере предоставляемых услуг, надежной ориентации в пространстве, своевременного предупреждения об опасности в экстремальных ситуациях, расположении путей эвакуации и т.п.

Здание или сооружение по заданию на проектирование дополнительно оборудуется радиоинформаторами для посетителей с нарушением зрения.

6.5.4 Визуальная информация должна располагаться на контрастном фоне с размерами знаков, соответствующими расстоянию распознавания, быть увязана с художественным решением интерьера и располагаться на высоте не менее 1.5 м и не более 4.5 м от уровня пола.

Также по заданию на проектирование предусматривают, при необходимости, стробоскопическую сигнализацию (в виде прерывистых световых сигналов), сигналы которой должны быть видны в местах скопления людей. Максимальная частота стробоскопических импульсов - 1-3 Гц.

6.5.5 Необходимо устанавливать оповещательные системы в помещениях и зонах общественных зданий и сооружений, посещаемых МГН, и в производственных помещениях, имеющих рабочие места для инвалидов. Эти системы состоят из световых оповещателей, эвакуационных знаков пожарной безопасности, указывающих направление движения, подключенных к системе оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре, к системе оповещения о стихийных бедствиях и экстремальных ситуациях. В дошкольных образовательных организациях данные оповещатели и знаки следует устанавливать только на путях эвакуации.

6.5.6 Кроме визуальной должна быть предусмотрена звуковая сигнализация. Для аварийной звуковой сигнализации следует применять приборы, обеспечивающие уровень звука не менее 80-100 дБ в течение 30 с. Аппаратура привода звуковых сигнализаторов (электрических, механических или электронных) в действие должна находиться не менее чем за 0,8 м до предупреждаемого участка пути.

6.5.7 В вестибюлях общественных зданий, с учетом их функционального назначения, следует предусматривать установку информационных терминалов/киосков, информационных табло типа "бегущая строка", телефонных устройств с текстовым выходом для посетителей с нарушением слуха, звуковых и радиоинформаторов и/или тактильных и с речевым дублированием информации мнемосхем для посетителей с нарушением зрения. Перечень устанавливается в задании на проектирование.

С использованием указанных средств должны быть оснащены (5% общего числа, но не менее одной справочной всех видов, билетные кассы массовой продажи и т.п. для информации о предоставляемых услугах.

6.5.8 Замкнутые пространства зданий (доступные помещения различного функционального назначения: кабины уборной, лифт, кабина примерочной и т.п.), где инвалид может оказаться один, а также лифтовые холлы, приспособленные для безопасных зон, и безопасные зоны должны быть оборудованы системой двусторонней связи с диспетчером или дежурным. Система двусторонней связи должна быть снабжена звуковыми и визуальными аварийными сигнальными устройствами. Снаружи такого помещения над дверью следует предусмотреть комбинированное устройство звуковой и визуальной (прерывистой световой) аварийной сигнализации. В таких помещениях (кабинах) должно предусматриваться аварийное освещение.

В общественной уборной тревожный сигнал или извещатель должен выводиться в дежурную комнату.

6.5.9 Информирование тактильные таблички для людей с нарушением зрения с использованием рельефных знаков и символов, а также рельефно-точечного шрифта Брайля должны размещаться рядом с дверью со стороны дверной ручки на высоте от 1,2 до 1,6 м.

а) перед входом в здание с указанием наименования учреждения, времени оказания услуг (приемных часов);

б) перед входами во внутренние помещения, в которых оказываются услуги, с указанием номера и помещения назначения.

Нумерация шкафов раздевальных должна быть выполнена рельефным шрифтом и на контрастном фоне.

7 Специальные требования к местам проживания инвалидов

7.1 Общие требования

7.1.1 При проектировании жилых многоквартирных зданий кроме требований настоящего норматива следует учитывать требования NCM C.01.08.

В гостиницах, отелях, пансионатах, кемпингах и т.п., при количестве номеров 20 и более, планировку и оборудование 5% общего числа номеров, следует предусматривать с учетом расселения различных категорий посетителей, в том числе инвалидов на креслах-колясках и с нарушением зрения. Они должны обеспечивать техническую, информационно-сервисную и функциональную возможность предоставления услуг. Для предоставления услуг инвалидам на креслах-колясках в номере должно обеспечиваться свободное пространство диаметром не менее 1,4 м перед дверью, у кровати, перед шкафами и окнами, в санузле.

7.1.2 Доступными для МГН должны быть придомовые территории (пешеходные пути движения и площадки), входы во все подъезды, помещения от входов до зоны проживания инвалида (квартира, жилая ячейка, комната, кухня, санузел) в многоквартирных домах, помещения в

жилой и сервисной (в группе обслуживаемых помещений) частях гостиниц и других зданий временного пребывания. Доступность помещений общежитий устанавливается заданием на проектирование.

7.1.3 Жилые многоквартирные дома и жилые помещения общественных зданий следует проектировать, обеспечивая потребности инвалидов, включая:

- a) доступность лифтового холла или первого этажа в домах без лифта от уровня земли перед входом в здание;
- b) доступность жилых помещений для инвалидов в общественных зданиях от уровня земли перед входом в здание;
- c) доступность всех помещений, обслуживающих жителей или посетителей;
- d) обеспечение безопасности и удобства пользования оборудованием и приборами.

7.1.4 Расстояние от наружной стены до ограждения балкона, лоджии должно быть не менее 1.4 м, высота ограждения - в пределах от 1.15 до 1.2 м. Каждый конструктивный элемент порога наружной двери на балкон или лоджию не должен быть выше 0.014 м.

7.1.5 Размеры в плане санитарно-гигиенических помещений для индивидуального пользования в жилых зданиях должны быть не менее:

- a) ванной комнаты или совмещенного санузла 2,2 x 2,2;
- b) уборной с умывальником (рукомойником) 1,6 x 2,2;
- c) уборной без умывальника 1,2 x 1,6.

Примечание - Габаритные размеры могут быть уточнены в процессе проектирования в зависимости от применяемого оборудования и его размещения. Планировка в любом случае должна предусматривать свободное пространство диаметром 1.4 м для разворота кресла-коляски.

7.1.6 Ширину полотна входной двери в квартиру и балконной двери следует принимать не менее 0.9 м.

Ширину полотна дверного проема в санитарно-гигиенических помещениях жилых домов и ширину межкомнатных дверей в квартире следует принимать не менее 0.8 м.

7.1.7 Все виды сигнализации следует проектировать с учетом их восприятия всеми категориями инвалидов. Места размещения и назначение сигнализаторов определяются заданием на проектирование.

Следует применять домофоны со звуковой, вибрационной и световой сигнализацией и видеодомофоны.

Жилые помещения постоянного проживания инвалидов должны быть оборудованы автономными пожарными извещателями.

7.2 Дом жилищного фонда социального использования

7.2.1 Многоквартирные жилые дома с квартирами, предназначенными для проживания инвалидов и людей пожилого возраста, следует проектировать не ниже степени огнестойкости II.

7.2.2 В жилых домах муниципального социального жилищного фонда следует устанавливать заданием на проектирование число и специализацию квартир по отдельным категориям инвалидов.

При проектировании жилых помещений следует предусмотреть возможность последующего их переоснащения при необходимости учета потребности других категорий проживающих.

7.2.3 При проектировании квартир для семей с инвалидами на креслах-колясках в уровне первого этажа следует обеспечивать возможность выхода непосредственно на приквартирный

участок при его наличии. Для отдельного входа через приквартирный тамбур и устройства подъемника площадь квартиры увеличивается на 12 м².

7.2.4 Жилая зона для проживания инвалидов должна иметь, как минимум, жилую комнату, совмещенный санузел, доступный для инвалида, холл-переднюю площадью не менее 4 м² и доступный путь движения.

7.2.5 Минимальная площадь жилого помещения для инвалида, передвигающегося на кресле-коляске, должна составлять не менее 16 м².

7.2.6 Площадь общей комнаты (гостиной) принимается не менее: в одно- двухкомнатных квартирах - 18 м²; в трех-, четырехкомнатных квартирах – 20 – 22 м².

7.2.7 Площадь кухни квартир для семей с инвалидами на креслах-колясках в жилых домах социального жилищного фонда следует принимать не менее 9 м². Кухни следует оснащать электроплитами.

В квартирах для семей с инвалидами на креслах-колясках вход в помещение, оборудованное унитазом, допускается проектировать из кухни или жилой комнаты и оборудовать сдвижной дверью.

7.2.8 Ширина подсобных помещений в квартирах для семей с инвалидами (в том числе, на креслах-колясках) должна быть не менее:

- a) передней (с возможностью хранения кресла-коляски) – 1.4 м;
- b) внутриквартирных коридоров – 1.15 м.

7.2.9 В жилых домах муниципального социального жилищного фонда следует предусматривать возможность установки, при необходимости, видеофонов для лиц с нарушением слуха, а также предусмотреть для этой категории лиц улучшенную звукоизоляцию жилых помещений.

В составе квартиры инвалида целесообразно предусмотреть кладовую площадью не менее 4 м² для хранения инструмента, материалов и изделий, используемых и производимых инвалидами при работах на дому, а также для размещения тифлотехники и литературы, выполненной рельефно-точечным шрифтом Брайля.

8 Специальные требования к местам обслуживания маломобильных групп населения в общественных зданиях

8.1 Общие положения

8.1.1 При проектировании общественных зданий кроме требований настоящего норматива следует учитывать требования NCM С.01.12.

Перечень элементов зданий и сооружений (помещений, зон и мест), доступных для МГН, расчетная численность и категория инвалидов устанавливаются в необходимых случаях заданием на проектирование.

Здания и сооружения для специализированных организаций образования, социального и медицинского обслуживания, а также спортивные объекты для занятий инвалидов следует проектировать по заданиям на технологическое проектирование.

8.1.2 При реконструкции, капитальном ремонте и приспособлении существующих зданий для МГН в проекте должны быть предусмотрены доступность и удобства для МГН.

В зависимости от объемно-планировочных решений здания, расчетного числа маломобильных посетителей, функциональной организации учреждения обслуживания в проекте следует предусматривать один из двух вариантов форм обслуживания:

вариант "А" (универсальный проект) - доступность для инвалидов любого места в здании, а именно - общих путей движения и мест обслуживания - не менее 5% общего числа таких мест, предназначенных для обслуживания;

вариант "Б" (разумное приспособление) - при невозможности доступного оборудования всего здания выделение в уровне входа специальных помещений, зон или блоков, приспособленных для обслуживания инвалидов, с обеспечением всех видов услуг, имеющихся в данном здании.

8.1.3 В зоне обслуживания посетителей общественных зданий и сооружений различного назначения следует предусматривать места для инвалидов из расчета не менее 5 % расчетной вместимости учреждения или расчетного числа посетителей, но не менее одного места, в том числе при выделении зон специализированного обслуживания МГН в здании.

8.1.4 При наличии нескольких идентичных мест (приборов, устройств и т.п.) обслуживания посетителей 5% общего числа таких мест, но не менее одного, должны быть запроектированы так, чтобы инвалид мог ими воспользоваться (если иное не указано в задании на проектирование).

8.1.5 В зрительных залах, на трибунах спортивно-зрелищных сооружений и других зрелищных объектах со стационарными местами должны быть предусмотрены места для инвалидов из расчета не менее 5% общего числа зрителей, в том числе для инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках 0.75% и 0.25% мест со свободным доступом повышенной комфортности (ширина места 0.5 м, ширина прохода между рядами не менее 0.65 м). Остальные 4% мест должны размещаться в зоне действия системы усиления звука, в зоне видимости "бегущей строки" или сурдопереводчика и зоне слышимости аудио комментирования.

Выделяемая для зрителей на креслах-колясках площадка должна быть горизонтальной с уклоном не более 1.5%. Каждое место должно иметь размеры в плане не менее 0.9 x 14 м.

В многоуровневых зрелищных помещениях общественных зданий, где на втором этаже или промежуточном уровне размещается не более 25% мест и не более 300 сидений, все места для кресел-колясок могут размещаться на основном уровне.

Необходимость оснащения залов телемониторами устанавливается заданием на проектирование.

При использовании в зале затемнения в зоне зрительских мест пандусы и ступени должны иметь подсветку или фотолюминесцентную маркировку.

8.1.6 При входах в здания массового посещения (вокзалы всех видов транспорта, учреждения социального назначения, торговые предприятия, административно-управленческие учреждения, многофункциональные комплексы и т.п.) для инвалидов по зрению должна быть установлена информационная тактильная или тактильно-звуковая мнемосхема, отображающая информацию о помещениях в здании, не мешающая основному потоку посетителей. Она должна размещаться с правой стороны по ходу движения на удалении от 2 до 4 м от входа. На основных путях движения в соответствии с заданием на проектирование устраиваются направляющие тактильно - контрастные указатели, шириной от 0.15 до 0.30 м с высотой рифов 4.0 мм.

8.1.7 При проектировании интерьеров, подборе и расстановке приборов и устройств, технологического и другого оборудования следует исходить из того, что зона досягаемости для посетителя в кресле-коляске должна находиться в пределах:

- а) при расположении сбоку от посетителя - не выше 1.4 м и не ниже 0.3 м от пола;
- б) при фронтальном подходе - не выше 1.2 м и не ниже 0.4 м от пола.

Поверхность столов индивидуального пользования, прилавков, низа окон касс, справочных и других мест обслуживания, используемых посетителями-инвалидами на креслах-колясках, должна находиться на высоте не более 0.80-0.85 м над уровнем пола. Ширина и высота проема для ног должна быть не менее 0.75 м, глубина - не менее 0.5 м.

Часть стойки-барьера выдачи книг в абонементе следует предусматривать высотой 0.85 м.

Ширина рабочего фронта прилавка, стола, стойки, барьера и т.п. у места получения услуги должна быть не менее 1.0 м.

Не менее одной стойки обслуживания посетителей следует оборудовать системами усиления звука.

8.1.8 У мест или зон для зрителей на креслах-колясках в аудиториях с амфитеатром, зрительных и лекционных залах следует предусматривать меры безопасности (ограду, буферную полосу и т.п.).

8.1.9 В аудиториях, зрительных и лекционных залах вместимостью более 50 мест, оборудованных фиксированными сидячими местами, необходимо предусматривать, если иное не утверждено заданием на проектирование, не менее 5% мест для инвалидов, в том числе 0.75% (но не менее одного места) для инвалидов на креслах-колясках.

В каждом зале со звуковой системой должна быть система усиления звука, индивидуальная или коллективного пользования.

8.1.10 Места для лиц с нарушением слуха следует размещать на расстоянии не более 3 м от источника звука или оборудовать специальными персональными приборами усиления звука.

При применении в залах индукционного контура или других индивидуальных беспроводных устройств, их следует располагать в зоне хорошей видимости сцены и сурдопереводчика. Необходимость выделения дополнительной (с индивидуальным освещением) зоны для переводчика устанавливается заданием на проектирование.

8.1.11 Площадь помещения для индивидуального приема посетителей, также доступного для инвалидов, должна быть 12 м², а на два рабочих места - 18 м². В помещениях или зонах приема или обслуживания посетителей на несколько мест, доступных для МГН, должно быть одно место или несколько мест, скомпонованных в общую зону.

8.2 Здания и помещения учебно-воспитательного назначения

8.2.1 Здания общеобразовательных организаций следует проектировать доступными для всех категорий учащихся в соответствии с заданием на проектирование, согласованным с ответственным органом администрации в установленном порядке.

Проектные решения зданий профессиональных общеобразовательных организаций должны учитывать возможность обучения студентов-инвалидов по специальностям, утвержденным действующим законодательством. Число обучающихся инвалидов и их распределение по видам инвалидности устанавливается заказчиком в задании на проектирование.

Здания специальных реабилитационных образовательных учреждений, сочетающих обучение с коррекцией и компенсацией недостатков развития по определенному виду заболевания, проектируются по заданию на проектирование, включающему в себя перечень и площади помещений, специализированное оборудование и организацию учебного и реабилитационного процессов с учетом специфики преподавания.

8.2.2 Ученические места для учащихся-инвалидов должны размещаться идентично в однотипных учебных помещениях одного учебного учреждения.

В учебном помещении первые столы в ряду у окна и в среднем ряду следует предусмотреть для учащихся с недостатками зрения и дефектами слуха, а для учащихся, передвигающихся в кресле-коляске, - выделить один-два первых стола в ряду у дверного проема.

8.2.3 В актовых и зрительных залах неспециализированных образовательных учреждений следует предусматривать места для инвалидов на креслах-колясках из расчета: в зале на 50 - 150 мест - 3 - 5 мест; в зале на 151-300 мест - 5-7 мест; в зале на 301-500 мест - 7-10 мест; в зале на 501-800 мест - 10-15 мест. Также должен быть обеспечен доступ для инвалидов на креслах-колясках на эстраду, сцену.

Места для учащихся-инвалидов с нарушением опорно-двигательного аппарата следует предусматривать на горизонтальных участках пола, в рядах, непосредственно примыкающих к проходам и в одном уровне с входом в актовый зал.

8.2.4 В образовательных учреждениях в раздевальных физкультурного зала и бассейна следует предусматривать закрытую раздевальную с душем и унитазом для учащихся-инвалидов.

8.2.5 В образовательных учреждениях для учащихся-инвалидов с нарушением слуха во всех помещениях следует предусмотреть установку светового сигнализатора школьного звонка, а также световой сигнализации об эвакуации в случае чрезвычайных ситуаций.

8.3 Здания и помещения здравоохранения и социального обслуживания населения

8.3.1 Для проектирования зданий учреждений стационарного и полустационарного социального обслуживания (хосписы, дома сестринского ухода, дома-интернаты и т.п.) и зданий, предназначенных для стационарного пребывания больных, в том числе инвалидов и других МГН (больницы и диспансеры различного уровня обслуживания и различного профиля: - психиатрические, кардиологические, восстановительного лечения и др.), в задании на проектирование должны устанавливаться дополнительные медико-технологические требования.

8.3.2 Для пациентов и посетителей реабилитационных учреждений, специализирующихся на лечении людей с ограничениями в передвижении, следует выделять на стоянках автомобилей до 10% мест для инвалидов на креслах-колясках.

Зона посадки пассажиров должна быть предусмотрена у доступного входа в медицинское учреждение, где люди получают медицинскую помощь или лечение.

8.3.3 На входах в медицинские организации для пациентов и посетителей должны обеспечиваться визуальное, тактильное, радио- или звуковое информирование с указанием групп помещений (отделений), в которые можно попасть через данный вход (при наличии нескольких входов).

Входы в кабинеты врачей и процедурные должны быть оборудованы световыми сигнализаторами вызова пациентов.

8.3.4 Ширина коридоров, используемых для ожидания, при двустороннем расположении кабинетов должна быть не менее 3.2 м, при одностороннем - не менее 2.8 м.

8.4 Здания и помещения сервисного обслуживания населения

Предприятия торговли

8.4.1 Комплектация и расстановка оборудования в торговых залах, доступных инвалидам, должна быть рассчитана на обслуживание лиц, передвигающихся на креслах-колясках самостоятельно и с сопровождающими лицами, посетителей с нарушением опорно-двигательного аппарата, а также инвалидов с нарушением зрения.

8.4.2 В расчетно-кассовой зоне должно быть приспособлено не менее одного доступного контрольно-кассового аппарата. Ширина прохода около контрольно-кассового аппарата должна быть не менее 1.2 м. Число доступных проходов следует принимать по таблице 8.1.

Таблица 8.1. Доступные проходы расчетно-кассовой зоны

Общее число проходов	Число доступных проходов (минимум)
1-4	1
5-8	2
9-15	3
Более 15	3 + 2 % (дополнительных проходов)

8.4.3 Для акцентирования внимания покупателей с нарушением зрения на необходимой информации следует активно использовать тактильные, световые указатели, табло и пиктограммы, а также контрастное цветовое решение элементов интерьера.

8.4.4 В удобном для посетителя с нарушением зрения месте и в доступной для него форме должна быть размещена информация о расположении торговых залов и секций, ассортименте и ценники на товары, а также средства связи с администрацией.

Предприятия питания

8.4.5 Площадь в обеденных залах предприятий питания (или в зонах, предназначенных для специализированного обслуживания МГН), следует определять исходя из норматива площади не менее 3 м² на каждое место для инвалида на кресле-коляске.

8.4.6 В предприятиях самообслуживания следует отводить не менее 5% мест, а при вместимости зала более 80 мест - не менее 4%, но не менее одного для лиц, передвигающихся на креслах-колясках и с нарушением зрения, с площадью каждого места не менее 3 м².

8.4.7 В помещениях обеденных залов расстановка столов, инвентаря и оборудования должна обеспечивать беспрепятственное движение инвалидов.

Ширина прохода около прилавков для сервирования блюд в предприятиях самообслуживания должна быть не менее 0.9 м. Для обеспечения свободного огибания при проезде кресла-коляски ширину прохода увеличивается до 1.1 м, а в ресторане - не менее 1.2 м. В буфетах и закусочных должно быть не менее одного стола высотой 0.8-0.85 м.

Предприятия бытового обслуживания

8.4.8 В предприятиях бытового обслуживания в предусмотренных по проекту гардеробных, примерочных комнатах, раздевальных и т.п. не менее 5% их числа должно быть доступно для инвалидов на креслах-колясках.

Оборудование гардеробных, примерочных, раздевальных - крючки, вешалки, полки для одежды должны быть доступны как для инвалидов, так и для остальных граждан.

Здания вокзалов

8.4.9 Помещения зданий вокзалов разных видов пассажирского транспорта (железнодорожного, автомобильного, воздушного, речного и морского), переходы, платформы и другие сооружения, предназначенные для обслуживания пассажиров, должны быть доступными для МГН.

В зданиях вокзалов следует проектировать доступными:

- a) билетные кассы, справочно-информационные службы, залы ожидания, комнаты длительного отдыха, комнаты матери и ребенка, камеры хранения, залы официальных лиц и делегаций, санитарно-гигиенические помещения, пункты медицинской помощи;
- b) предприятия потребительского рынка - предприятия общественного питания (рестораны, кафе, кафетерии, закусочные и т.д.);
- c) торговые, аптечные и другие киоски, парикмахерские, торговые и прочие автоматы, пункты предприятий связи, таксофоны;
- d) служебные помещения – дежурного администратора и т.п.

8.4.10 Площадь зон отдыха и ожидания для МГН в зданиях вокзалов, если она создается, определяется исходя из показателя - 2.1 м² .на одно место. Часть диванов или скамей, которые должны иметь опору для спины, в залах следует располагать на расстоянии не менее 2.7 м напротив друг друга.

8.4.11 На вокзалах подземные (наземные) переходы для доступа пассажиров на платформы (места посадки) следует оборудовать лифтами или иными стационарными подъемными устройствами, доступными для инвалидов.

На действующих железнодорожных вокзалах, где доступ пассажиров с платформ на привокзальную площадь или на противоположную ей селитебную территорию пересекается железнодорожными путями с интенсивностью движения поездов до 50 пар в сутки и скоростью прохождения поездов до 120 км/ч, для перемещения инвалидов на креслах-колясках допускается использовать переходы в уровне рельсов, оборудованные сигнализацией автоматического дейст-

вия и световыми указателями. На отрезке такого прохода вдоль железнодорожного пути следует предусматривать защитное ограждение высотой не менее 0.9 м с поручнями, расположенными на высоте 0.7-0.9 м.

Торцевые (по отношению к платформе) пандусы и лестницы должны соответствовать требованиям 5.1.12.

8.4.12 Граница опасной зоны у края платформы со стороны путей должна иметь визуальное и тактильное обозначение, выполненное контрастной по отношению к покрытию пассажирской платформы противоскользящей сигнальной полосой шириной не менее 0.15 м, располагающейся на расстоянии 0.75 м (без учета ширины полосы) от края платформы, и предупреждающими тактильными указателями. При применении тактильных указателей, контрастных по отношению к покрытию пассажирской платформы, использование сигнальной полосы необязательно.

На платформах и в залах ожидания необходимо предусматривать дублирование визуальной и звуковой (речевой) информации текстовой информацией.

8.4.13 Низкие железнодорожные платформы должны быть приспособлены для использования стационарных или передвижных подъемников для посадки/высадки инвалидов на кресле-коляске.

При реконструкции или модернизации существующие станции со среднегодовым суточным пассажиропотоком 1000 пассажиров и менее допускается не устанавливать подъемники или рампы, если на станции в пределах 50 км на той же линии есть станция, полностью обеспечивающая доступность для инвалидов. При этом проект станции должен предусматривать возможность установки подъемников и/или рамп в последующем, чтобы обеспечить доступность станции для инвалидов.

8.4.14 В каждом ряду турникетов входа/выхода следует предусматривать не менее одного расширенного прохода для проезда кресла-коляски. Его следует размещать вне зоны контроля проездных билетов, оборудовать горизонтальными поручнями на расстоянии 1.2 м, выделяющими зону перед проходом, а также обозначать знаком доступности.

8.5 Объекты физкультурного, спортивного и физкультурно-досугового назначения

Помещения для зрителей

8.5.1 На трибунах спортивно-зрелищных сооружений должны быть предусмотрены места для зрителей на креслах-колясках, с нарушениями зрения и слуха в соответствии с требованиями 8.1.5.

При проведении соревнований по паралимпийским видам спорта число мест для зрителей, передвигающихся на креслах-колясках, может быть увеличено из расчета не менее 1.5% общего числа зрительских мест путем временной трансформации (временного демонтажа) части кресел для зрителей.

8.5.2 Места для инвалидов на спортивно-зрелищных объектах следует предусматривать как на трибунах, так и перед трибунами, в том числе на уровне зоны проведения соревнований. Места для сопровождающих лиц должны располагаться в непосредственной близости от мест для инвалидов (чередоваться или располагаться сзади). Их целесообразно размещать компактными блоками.

8.5.3 Места для инвалидов следует располагать вблизи эвакуационных выходов.

Ширина прохода между рядами, предназначенными для инвалидов на креслах-колясках, должна составлять в чистоте с учетом кресла-коляски не менее 1.6 м (с местом для сидения - 3.0 м).

Помещения для занимающихся физической культурой и спортом

8.5.4 Следует обеспечивать доступность для МГН во все вспомогательные помещения в учебно-тренировочных физкультурно-спортивных сооружениях: входные и рекреационные помещения (вестибюли, гардеробы, зоны отдыха, буфеты), блоки раздевальных, душевых и санузлов, тренерские и учебно-методические помещения, медико-реабилитационные помещения (медцинские комнаты, сауны, массажные и др.) с учетом положений СП С.01.11.

8.5.5 Расстояние обслуживающих помещений для занимающихся, включая инвалидов, от мест проведения физкультурно-спортивных занятий не должно превышать 150 м.

8.5.6 Расстояние от любого места пребывания инвалида в зальном помещении до эвакуационного выхода в коридор, фойе, наружу или до эвакуационного люка трибун спортивно-зрелищных залов не должно превышать 40 м.

Ширина проходов должна быть увеличена на ширину свободного проезда кресла-коляски (0.9 м). Следует предусматривать увеличение ширины путей движения на путях движения спортсменов на спортивных креслах-колясках (1.2 м).

8.5.7 Доступный маршрут движения для МГН должен быть предусмотрен по крайней мере к 5% дорожек для боулинга, керлинга, бочче, но не менее чем к одной дорожке каждого типа.

На открытых спортивных площадках минимум один доступный маршрут движения должен напрямую соединять противоположащие стороны площадки.

8.5.8 Для ориентирования лиц с нарушением зрения вдоль стен зала у специализированных ванн бассейна и на входах в зал из помещений для переодевания и душевых следует устанавливать горизонтальные поручни на высоте от пола в пределах от 0.9 до 1.2 м, а в залах с бассейном для детей - на уровне 0.5 м от пола.

На основных маршрутах движения и обходных дорожках специализированного бассейна должны предусматриваться специальные тактильные полосы для информации и ориентации. Ширина полос ориентации для открытых ванн - не менее 0.3 м.

8.5.9 В мелкой части ванны бассейна для инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата следует устраивать пологую лестницу с размерами, м, не менее: подступенков - 0.14; проступей - 0.3. Лестницу устраивают вне габаритов ванны.

8.5.10 Обходная дорожка по периметру ванн должна быть шириной не менее 2 м в крытых и 2.5 м у открытых ванн. На площади обходной дорожки следует предусматривать места для хранения кресел-колясок.

Край ванны бассейна по всему периметру должен выделяться полосой, имеющей контрастную окраску по отношению к цвету обходной дорожки.

8.5.11 В помещениях раздевальных при спортивных сооружениях для занимающихся инвалидов следует предусматривать:

- a) места для хранения кресел-колясок;
- b) индивидуальные кабины из расчета по одной кабине на трех одновременно занимающихся инвалидов, пользующихся креслами-колясками;
- c) индивидуальные шкафы (не менее двух), в том числе для хранения костылей и протезов;
- d) скамью длиной не менее 0.8 м, шириной не менее 0.7 м и высотой от пола 0.5 м к индивидуальному шкафу для инвалидов. Вокруг скамьи должно быть обеспечено свободное пространство для подъезда кресла-коляски. При невозможности устройства островной скамьи следует предусматривать вдоль одной из стен установку скамьи размерами не менее 0.6х0.8.

8.5.12 Площадь в общих раздевальных на одно место для занимающегося инвалида следует принимать не менее: в залах - 3.8 м², в бассейнах с залом подготовительных занятий - 4.5 м². Расчетная площадь на одного занимающегося инвалида в раздевальных с хранением одежды в отдельном помещении гардеробной - 2.1 м². Площадь для индивидуальных кабин - 4-5 м², общих раздевальных для инвалидов с сопровождающим лицом - 6-8 м². Размер прохода между скамьями в общих раздевальных должен составлять не менее 1.8 м.

Удельные показатели площади включают в себя места для переодевания, шкафы для хранения домашней одежды в общих раздевальных.

8.5.13 Число душевых кабин для инвалидов следует принимать из расчета одна душевая сетка на трех занимающихся инвалидов, но не менее одной.

8.5.14 В гардеробных следует применять для инвалидов единый шкаф для уличной и спортивной одежды следующих размеров: высота - не менее 1.3 м и не более 1.7 м, глубина - 0.4 м при ширине 0.8 м в чистоте. Индивидуальные шкафы для хранения одежды инвалидов, пользующихся креслом-коляской в раздевальных спортзалов, следует располагать в нижнем ярусе, высотой не более 1.3 м от пола. При открытом способе хранения спортивной одежды крючки в раздевальных должны устанавливаться на той же высоте.

8.5.15 В комнате отдыха при раздевальных следует предусматривать дополнительную площадь из расчета не менее 0.4 м² на каждого из одновременно занимающихся инвалидов на креслах-колясках, а комната отдыха при сауне должна быть площадью не менее 20 м².

8.5.16 Для спортивных игр инвалидов на креслах-колясках следует использовать залы с шероховатым, пружинящим напольным покрытием из синтетических материалов или спортивный паркет.

8.6 Здания и помещения зрелищного, культурно-просветительного назначения и религиозных организаций

Зрелищные учреждения

8.6.1 Для инвалидов следует делать доступными помещения зрительского комплекса: вестибюль, кассовый вестибюль, гардероб, санузлы, фойе, буфеты, коридоры и кулуары перед зрительным залом. В соответствии с заданием на проектирование для инвалидов должны быть доступны следующие помещения исполнительского комплекса: эстрада, сцена, артистические уборные, вестибюль, буфет, санузлы, кулуары и коридоры.

8.6.2 Пандусы в залах, ведущие к рядам в ярусных амфитеатрах, должны иметь перила по стенам. При уклоне пандуса более 1:12 места для инвалидов на креслах-колясках следует предусматривать на ровном полу в первых рядах.

8.6.3 Места для инвалидов в зальных помещениях следует располагать в доступной для них зоне зала, обеспечивающей: полноценное восприятие демонстрационных, зрелищных, информационных, музыкальных программ и материалов; оптимальные условия для работы (в читальных залах библиотек); отдыха (в зале ожидания).

В зальных помещениях не менее двух рассредоточенных выходов должны быть приспособлены для прохода МГН.

В зрительных залах, оборудованных стульями или скамьями, должны иметься сиденья с подлокотниками, из расчета не менее одного стула с подлокотником на пять стульев без подлокотников. Скамьи должны обеспечивать надежную опору для спины и пространство под сиденьем глубиной не менее 1/3 глубины скамьи.

8.6.4 В многоярусных залах необходимо предусматривать места для инвалидов на кресле-коляске на уровне первого яруса, а также на одном из промежуточных. Необходимо предусматривать места для кресел-колясок в клубных боксах, ложах и т.п.

8.6.5 Места для инвалидов в зрительных залах следует располагать в отдельных рядах, имеющих удобный путь эвакуации.

В зрительных залах с числом мест 800 и более места для инвалидов на креслах-колясках следует рассредоточивать в различных зонах, размещая их в непосредственной близости от эвакуационных выходов, но не более трех в одном месте.

8.6.6 При расположении мест для зрителей на креслах-колясках перед сценой, эстрадой в первом ряду или в конце зала вблизи выхода следует предусматривать свободные площадки шириной не менее 1.2 м и соседнее место для сопровождающего лица.

Перед сценой, эстрадой в первом ряду, а также в центре зала или по его бокам следует предусматривать индивидуально освещаемые площадки для размещения, при необходимости, сурдо-переводчиков.

8.6.7 Для подъема на сцену кроме лестниц должны быть предусмотрены стационарный или инвентарный пандус или подъемное устройство. Ширина пандуса между поручнями должна быть не менее 0.9 м с уклоном 1:12 (8%) и бортиками по бокам. Лестницы и пандусы, ведущие на сцену, должны иметь с одной стороны ограждения с двойными поручнями на высоте 0.7-0.9 м.

Учреждения культуры

8.6.8 Территории и здания музейных комплексов (музеев) различного назначения, художественных галерей, выставочных залов и т.д. должны быть доступны инвалидам всех категорий. Меры по обеспечению доступности для инвалидов различных категорий определенной части экспозиции, объем и номенклатура экспонатов, доступных для той или иной категории инвалидов, маршруты их движения устанавливаются в задании на проектирование.

Необходимость расположения экспозиции музеев с выставочной площадью до 2000 м² в одном уровне указывается в задании на проектирование.

8.6.9 В задании на проектирование должны предусматриваться места для размещения предназначенных для инвалидов по зрению объемных моделей экспонируемых объектов, рельефно-графических, аудио-карт, схем, изображений, аудиотактильных мнемокарт и схем, а также требование к возможности использования медиагидов.

8.6.10 Проходы в читальном зале библиотеки должны иметь ширину не менее 1.2 м. Размеры рабочего места инвалида (без учета поверхности стола) должны быть 1.5х0.9 м.

8.6.11 В зоне обслуживания лиц с недостатками зрения читательские места и стеллажи со специальной литературой следует оборудовать добавочным освещением. Необходимо предусматривать высокий уровень естественной освещенности этой читательской зоны (КЕО - 2.5%), а уровень искусственного освещения читательского стола - не менее 1000 лк.

8.6.12 Во временных сооружениях цирков допускается использовать служебные входы для доступа зрителей к местам, расположенным на плоском полу перед первым рядом. Места для инвалидов в залах цирков следует размещать вблизи эвакуационных люков в тех рядах, плоскость которых находится на одном уровне с фойе. В этом случае площадь прохода в местах, где предполагается размещение инвалидов, должна быть увеличена не менее чем до 2.2 м.

Культурные, ритуальные и мемориальные здания и сооружения

8.6.13 Архитектурная среда зданий, сооружений и комплексов культового назначения, а также ритуальные объекты для всех видов торжественных церемоний, похоронные и мемориальные объекты должны удовлетворять требованиям доступности для МГН, а также конфессиональным требованиям в части размещения и оборудования мест обрядовых мероприятий.

8.6.14 В зданиях и на прилегающей территории следует применять информационные средства, доступные для инвалидов, не создающие помехи световой и звуковой архитектуре ритуального объекта или мемориала.

8.6.15 Пути движения, предназначенные для инвалидов и других МГН, не должны попадать в зоны движения религиозных и других церемониальных процессов и путей подъезда кортежей.

8.6.16 В зоне размещения прихожан число мест, выделяемых для инвалидов на креслах-колясках (но не менее одного), и число мест для сидения инвалидов и лиц пожилого возраста определяется заданием на проектирование.

При устройстве в культовых и обрядовых зданиях и сооружениях, а также на их участках места омовения следует не менее одного места оборудовать для инвалидов на креслах-колясках.

8.6.17 Расстояние от кромки пути движения до мест возложения цветов, венков, гирлянд, камней, амулетов, установки икон, свечей, лампад, раздачи святой воды и т.п. не должно превышать 0.6 м. Высота - от 0.6 до 1.2 м от уровня пола.

Ширина (фронт) подхода к месту поклонения - не менее 0.9 м.

8.6.18 На путях движения по территории следует не реже чем через 150 м предусматривать зоны отдыха с местами для размещения сидя.

8.7 Здания объектов по обслуживанию общества и государства

8.7.1 При проектировании основных групп помещений административных зданий, где происходит прием посетителей (в том числе МГН), необходимо соблюдать:

- а) предпочтительное размещение их в уровне входа;
- б) обязательное наличие справочно-информационной службы (возможно совмещение справочно-информационной службы и кабинета дежурного приема);
- в) размещение (при наличии) помещений коллективного использования (конференц-залов, залов совещаний и т.п.) не выше второго уровня (этажа).

8.7.2 Залы судебных заседаний должны быть доступны для всех категорий инвалидов.

На скамье присяжных должно быть предусмотрено место для инвалида на кресле-коляске. Места истца и адвоката, включая кафедру, должны быть доступными.

В зале должно быть предусмотрено место для сурдопереводчиков, удобное для ведения перекрестного опроса всеми участниками судебного процесса.

Если предусмотрены камеры содержания под стражей при зале заседаний суда, то одна из камер должна быть доступна для инвалида на кресле-коляске. Такая камера может быть предназначена для нескольких залов суда.

С каждой стороны сплошных перегородок, охранного остекления или разделительных столов, которые отделяют посетителей от задержанных и осужденных в помещениях свиданий пенитенциарных организаций, следует оборудовать не менее одного места, доступного для инвалидов.

8.7.3 Минимальный размер площади помещения для индивидуального приема (на одно рабочее место) следует принимать не менее 12 м².

В помещениях приема на несколько мест обслуживания в зависимости от проектных решений следует предусматривать доступными для МГН одно из мест обслуживания или несколько таких мест, скомпонованных в общую зону.

8.7.4 При наличии перед местом операциониста, обслуживающего посетителей, сплошных разделяющих конструкций следует предусматривать минимум одно место, оснащенное средствами двусторонней громкоговорящей связи, обеспечивающей звуковой контакт персонала с посетителями-инвалидами с нарушением функции слуха.

8.7.5 К помещениям банковских учреждений, в которые допуск клиентов не ограничен по технологическим требованиям, необходимо относить:

- а) кассовый блок (кассовый зал и депозитарий);
- б) операционный блок (входная группа помещений, операционный зал и кассы);
- в) вспомогательные и обслуживающие помещения (комнаты переговоров с клиентами и оформления кредита, вестибюль, аван-вестибюль, бюро пропусков).

8.7.6 При наличии нескольких островных (автономных) рабочих мест операционистов одно из них должно быть приспособлено для обслуживания инвалидов. Необходимо оборудовать одну из касс или стоек обслуживания клиентов системами усиления звука.

9 Специальные требования к местам приложения труда

9.1 При проектировании помещений с местами труда инвалидов кроме требований настоящего норматива следует учитывать требования NCM C.02:02.

9.2 При проектировании зданий учреждений, организаций и предприятий следует предусматривать рабочие места для инвалидов в соответствии с основными требованиями к оснащению (оборудованию) специальных рабочих мест с учетом нарушенных функций и ограничений их жизнедеятельности, утверждаемым федеральным органом исполнительной власти, осуществляющим функции по выработке и реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере социальной защиты населения.

9.3 Число и виды рабочих мест для инвалидов устанавливаются заданием на проектирование в соответствии с действующим законодательством в сфере труда и занятости. Их размещение в объемно-планировочной структуре здания (рассредоточенное или в специализированных цехах, производственных участках и специальных помещениях), а также необходимые дополнительные помещения устанавливаются в задании на проектирование.

9.4 При расчете площади офисных помещений, оборудованных рабочими местами для инвалидов на кресле-коляске, следует учитывать для одного инвалида на кресле-коляске площадь, равную 7.65 м².

9.5 Рабочие места инвалидов должны быть безопасны для здоровья и рационально организованы. В задании на проектирование следует устанавливать их специализацию и, при необходимости, указывать комплект мебели, оборудования и вспомогательных устройств, специально приспособленных для конкретного вида инвалидности.

9.6 В рабочей зоне помещений должно быть обеспечено выполнение комплекса санитарно-гигиенических требований к микроклимату, а также соблюдены дополнительные требования, устанавливаемые в зависимости от вида заболевания инвалидов.

9.7 Расстояние до уборных, курительных, помещений для обогрева или охлаждения, устройств питьевого водоснабжения от рабочих мест, предназначенных для инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата и нарушением зрения, должно быть не более:

- а) в пределах зданий – 60 м;
- б) в пределах территории учреждения, предприятия – 150 м.

9.8 Индивидуальные шкафы в бытовых помещениях предприятий и учреждений должны быть совмещенными (для хранения уличной, домашней и рабочей одежды).

9.9 Санитарно-бытовое обслуживание работающих инвалидов должно обеспечиваться в соответствии с требованиями к бытовым помещениям промышленных предприятий и настоящего норматива.

В санитарно-бытовых помещениях число кабин и устройств, необходимых для работающих на предприятии или в учреждении инвалидов с нарушением опорно-двигательного аппарата и нарушением зрения, следует определять из расчета не менее одной универсальной душевой кабины на трех инвалидов, не менее одной раковины умывальника на семь инвалидов независимо от санитарной характеристики производственных процессов.

9.10 При затруднении доступа инвалидов на кресле-коляске к местам общественного питания на предприятиях и в учреждениях следует дополнительно предусматривать комнату приема пищи площадью из расчета 1.65 м² на каждого инвалида, но не менее 12 м².

Приложение А (нормативное)

Расчет числа лифтов необходимых для спасения инвалидов из числа безопасных зон

А.1 Расчет числа лифтов для МГН безопасной зоны, приведенный в настоящем приложении, предназначен для определения с учетом технических паспортных параметров числа лифтов, позволяющего обеспечить требуемую провозную способность для спасения МГН в условиях пожарной опасности.

А.2 Исходными данными для расчета являются:

- а) число обслуживаемых лифтом этажей с безопасной зоной;
- б) высота подъема лифта до уровней расположения безопасной зоны;
- с) расчетное число, состав МГН в безопасных зонах на этажах;
- д) номинальная вместимость (грузоподъемность и скорость лифтов).

А.3 Основные понятия, применяемые при расчете числа лифтов:

круговой рейс

движение лифта от основного посадочного этажа до возвращения на этот этаж;

время кругового рейса

время, затрачиваемое лифтом на совершение кругового рейса, включающее в себя затраты времени на разгон и торможение, движение на номинальной скорости, открывание и закрывание дверей, вход и выход пассажиров из числа МГН.

А.4 Вместимость лифта $P_{asc.}$, чел определяют исходя из номинальной грузоподъемности лифта и внутренних геометрических размеров кабины с учетом массы МГН со средствами передвижения и с учетом формы, площади проекций МГН в плане.

А.5 Число посадочных остановок лифта в безопасные зоны для каждого этажа N_{opr} , эт определяют исходя из расчетной численности людей из числа МГН в пожаробезопасных зонах и вместимости лифта.

А.6 Время кругового рейса T_c для каждой посадки вычисляют по формуле:

$$T_c = 2 \frac{H_n}{V_n} + K_t \sum t; \quad (A.1)$$

где H_n - путь, который проходит лифт при совершении кругового рейса на номинальной скорости, м;

V_n - номинальная скорость движения кабины лифта, м/с;

K_t - коэффициент, учитывающий возможные дополнительные затраты времени при работе лифта (задержка при входе/выходе пассажиров, регулирование скорости движения дверей и т.п.). Допускается принимать $K_t = 1.1 - 1.2$;

$\sum t$ - сумма затрат времени на ускорение и замедление лифта, открывание и закрывание дверей, вход и выход пассажиров в течение кругового рейса, с.

Исходные данные для проведения расчетов затрат времени могут быть взяты из технических паспортов на лифты. Для пассажиров группы М4 (на креслах-колясках) время на вход/выход приведено в таблице А.1.

Таблица А.1

Пассажиры группы М4 в кабине лифта	Время на вход/выход пассажиров (заполнение/ освобождение лифтовой кабины), с	
	На вход	На выход
Один	6	5.5
Два	8	7.5
Три	10	9
Четыре	12	11

А.7 Общее время рейсов лифта T_{tot} определяется суммой времени всех круговых рейсов T_p

$$T_{tot} = \sum T_c ; \quad (A.2)$$

А.8 Число лифтов, обеспечивающих необходимый провоз МГН из безопасных зон на основной этаж n , вычисляют по формуле:

$$n = T_{tot} / 600 ; \quad (A.3)$$

Результат расчета по формуле (А.3) округляют до большего ближайшего целого значения.

А.9 При установке группы лифтов с различной грузоподъемностью и скоростью проводится расчет по каждому лифту. Расчетное время работы каждого лифта для спасения МГН не должно превышать 10 мин.

Библиография

- [1] Конвенция ООН о правах инвалидов принятая резолюцией 61/106 Генеральной Ассамблеи ООН от 13 декабря 2006. ратифицирована законом от 9 07 2010 г. Парламента РМ. N 166 "О социальной защите инвалидов в РМ".
- [2] Закон N 420 от 22 декабря 2006 г. "О деятельности технического регулирования"
- [3] Постановление Правительства N 816 от 12 12 1995 г. в РМ "О государственном санитарно-эпидемиологическом надзоре в Республике Молдова".
- [4] Постановление Правительства N 1159 от 24 10 2007 об утверждении Технического регламента «Основные правила пожарной безопасности в Республике Молдова» RT DSE 1.01-2005

Membrii Comitetului tehnic pentru normare tehnică și standardizare în construcții CT-C(01-04) "Clădiri și funcționalitatea lor", care au acceptat proiectul documentului normativ:

Președinte	Eremeev Piotr
Secretar	
Reprezentant MIDR	Cucerca Aliona
Membrii	Damaschin Igor
	Șevcenco Alexandru
	Gorbatovschi Victor
	Moraru Ion

Utilizatorii documentului normativ sunt responsabili de aplicarea corectă a acestuia.

Este important ca utilizatorii documentelor normative să se asigure că sunt în posesia ultimei ediții și a tuturor amendamentelor/eraterelor.

Informațiile referitoare la documentele normative (data aplicării, modificării, anulării etc.) sunt publicate în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova", Catalogul documentelor normative în construcții, în publicații periodice ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, pe Portalul Național "e-Documente normative în construcții" (www.ednc.gov.md), precum și în alte publicații periodice specializate (numai după publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu prezentarea referințelor la acesta). Amendamente după publicare:

Indicativul amendamentului	Publicat	Punctele modificate

Ediție oficială

NORMATIV ÎN CONSTRUCȚII
NCM C.01.06:2025

„Cerințe generale de securitate pentru obiectivele de construcție la folosirea
și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități”

Responsabil de ediție ing. G. Curilina

Tiraj ex. Comanda nr. ____

Tipărit IP OATUCL
str. Independenței, 6/1
www.oatucl.md